ΠΡΟΛΕΤΑΡΙΟΙ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ, ΕΝΩΘΕΙΤΕ!

ΓΙΑ ΤΟ ΣΟΣΙΑΛΙΣΜΟ

ΔΙΕΥΘΥΝΕΤΑΙ ΑΠΟ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

διμηνη θεωρητικη και πολιτικη επιθεωρηση παλης κριτικης και συζητησης στο χωρο του επαναστατικου μαρξισμου

Μπροστὰ στὴ θύελλα

Οἱ Ἡνωμένες Πολιτεῖες τῆς Εὐρώπης Τοῦ Λ. Τρότσκυ

Γιὰ τὰ Ἑνωμένα Κράτη καὶ Ἔθνη τῆς Εὐρώπης
Εὐρωπαϊκὸ Μανιφέστο

Ἀνοιχτὸ γράμμα στὰ μέλη τῆς IV Διεθνοῦς

Ἡ σημερινὴ φάση τῆς Αἰθιοπικῆς Ἐπανάστασης — Ὁ Σινο-Βιετναμικὸς πόλεμος — Τὰ Πυρηνικὰ ἐργοστάσια

Ἀπρίλης - Μάης Ἰούνης 1979

15

Δρχ. 20

Μπροστὰ στὴ θύελλα

Τὰ προκαταρκτικὰ γιὰ τὴν ἔνταξη στὴν ΕΟΚ ἔγιναν σὲ μιὰ στιγμὴ ποὺ ἡ γενικὴ οἰκονομικὴ κρίση τοῦ καπιταλιστικοῦ κόσμου, ἐπιδείνωσε ἀκόμα περισσότερο τὴν κατάσταση στὴν ὁποία ἀπὸ χρόνια τώρα βρίσκεται ἡ «Κοινὴ Ἀγορά».

Ἔτσι ἡ «μεγάλη διπλωματικὴ ἐπιτυχία» τῆς Κυβέρνησης ἐπισκιάστηκε ἀπὸ τὰ σύννεφα ποὺ εἶχαν ἤδη ἐπισωρευθεῖ στὸν οὐρανὸ τῆς Εὐρώπης.

Ἐπὶ πλέον ξέσπασε σχεδὸν ἀμέσως ἡ νέα ἀνατίμηση τοῦ πετρελαίου, ποὺ μὲ τὸν καλπάζοντα πληθωρισμὸ ποὺ συνεπάγεται καὶ τὴν αὐξανόμενη ἀνεργία, μπάζει τὸ ὅλο οἰκονομικὸ σύστημα τῆς Δύσης σὲ μακρόχρονη, δεινότερη παρὰ ποτέ, κρίση.

Ἡ ἀνατίμηση τοῦ πετρελαίου εἶναι ἀναπόφευκτη συνέπεια τοῦ γενικοῦ πληθωρισμοῦ τῶν τιμῶν ποὺ ὑπῆρχε ἤδη, καὶ τῆς ἐμμονῆς τοῦ καπιταλιστικοῦ κόσμου σὲ ὁλοένα καὶ μεγαλύτερη κατανάλωση πετρελαίου, παρὰ τὶς ἐπανειλημμένες προειδοποιήσεις καὶ συστάσεις τῶν χωρῶν τοῦ ΟΠΕΚ.

Ὁπωσδήποτε ἡ οἰκονομικὴ κατάσταση στὴ χώρα μας ἐπιδεινώθηκε ἀπότομα, καὶ ἡ κατάσταση αὐτὴ πρόκειται νὰ διαρκέσει καὶ νὰ χειροτερέψει περισσότερο. Ἔξω ἀπὸ τὸν αὐξανόμενο πληθωρισμὸ (περισσότερο ἤδη ἀπὸ 30%;), ἀρχίζει νὰ διαφαίνεται καὶ γιὰ τὴν Ἑλλάδα τὸ φάντασμα μαζικῆς ἀνεργίας.

Ἡ Κυβέρνηση τῆς Δεξιᾶς ἔχει στὴν οὐσία καταληφθεῖ ἀπὸ πανικὸ μπροστὰ σ' αὐτὲς τὶς προοπτικές, ἀπροετοίμαστη καθὼς ἦταν, καὶ ὁπωσδήποτε ἀνίκανη μὲ τὴν πολιτική της νὰ ἀνταπεξέλθει σὲ τέτοια γενικώτερη θύελλα.

Προστρέχει ἀναγκαστικὰ σὲ ἡμίμετρα νομισματικῆς καὶ φορολογικῆς πολιτικῆς, καὶ σὲ δευτερεύουσας σημασίας «οἰκονομίες» καὶ περιορισμούς, ποὺ θίγουν κυρίως τὰ πλατειὰ ἐργατικὰ καὶ μεσαῖα στρώματα.

Ἀλλὰ τὰ κύρια μέτρα της θἆναι ἡ προοδευτικὴ ἀνάπτυξη ὁλομέτωπης ἐπίθεσης ἐναντίον τοῦ βιωτικοῦ ἐπιπέδου καὶ τῶν δημοκρατικῶν ἐλευθεριῶν τῆς μεγάλης πλειοψηφίας τῶν ἐργαζομένων. Ἕνα δεῖγμα τῆς σκληρῆς αὐτῆς νέας πολιτικῆς εἴχαμε μὲ τὸν τρόπο ποὺ ἔσπασε ἡ πρόσφατη ἀπεργία τῶν Τραπεζικῶν γιὰ τὸ ὡράριό τους. Καμμιὰ ἄλλη Κυβέρνηση τῆς ΕΟΚ δὲν θ' ἀποτολμοῦσε τέτοια ἐπίθεση, τέτοια ἀντιεργατικά, ἀντιδημοκρατικά, τρομοκρατικὰ μέτρα. Κι ὅμως, ἐδῶ, τὴ στιγμὴ ἀκριβῶς ποὺ διαβαίνουμε τὸ κατώφλι τῆς Εὐρώπης, σκαιότατα, καὶ βιαιότατα, διακηρύσσεται ἡ «πλήρης ἀνεξαρτησία» μας σ' ὅ,τι ἀφορᾶ τὴν κοινωνικὴ πολιτική μας, δηλαδὴ τὸν τρόπο μεταχείρισης τῶν δούλων καὶ ὑποτελῶν τοῦ Κεφαλαίου στὴ χώρα μας.

Ἡ ἀπεργία τῶν Τραπεζικῶν καὶ ὁ τρόπος ποὺ ἀντιμετωπίστηκε, ἀποτελεῖ σταθμὸ στὴν ἱστορία τῶν μεταδικτατορικῶν κυβερνήσεων τῆς χώρας. Εἶναι σαφὴς προειδοποίηση τῆς ἀπόφασης τῆς Δεξιᾶς νὰ προσπαθήσει ν' ἀντιμετωπίσει τὴν οἰκονομικὴ θύελλα ποὺ ξέσπασε, μὲ καθαρὰ αὐταρχική, τρομοκρατικὴ πολιτικὴ ἀπέναντι τῶν ἐργαζομένων, ἐπιβάλλοντας μὲ τὴ «νόμιμη» βία τὴν προοδευτικὴ σημαντικότατη καθίζηση τοῦ βιοτικοῦ τους ἐπίπεδου καὶ φυσικὰ καὶ τῶν δημοκρατικῶν τους ἐλευθεριῶν.

Τέτοια στάση μιᾶς Δεξιᾶς σὰν αὐτῆς τῆς χώρας μας, ποὔχει τὶς παραδόσεις της, καὶ ποὔχει συνηθήσει νὰ κυβερνᾶ χωρὶς προσχήματα, χωρὶς κἂν τυπικὸ διάλογο καὶ συζήτηση μὲ τοὺς ἐργαζόμενους, εἶναι ἀναπόφευκτη, καὶ πρέπει νὰ θεωρηθεῖ σὰν δεδομένο τῆς κατάστασης.

Ἀλλὰ πῶς ἀντιμετωπίζεται τέτοια κατάσταση ἀπὸ τὴ μεριὰ τῶν ἐργαζόμενων;

Ἐκεῖνο ποὺ ἀποθρασύνει τὴ Δεξιὰ εἶναι ὅτι οἱ τελευταῖοι στεροῦνται πρῶτα, πρῶτα ἀπὸ ἑνοποιημένο ταξικὸ συνδικαλιστικὸ κίνημα, μὲ ἐκσυγχρονισμένες δομές, διεκδικήσεις καὶ μορφὲς πάλης. Αὐτὴ εἶναι ἡ κυριότερη σημερινὴ ἀδυναμία ποὺ κάνει ὥστε π.χ. κάθε τοπικὸς ἢ κλαδικὸς ἀπεργιακὸς ἀγώ-

νας νὰ παραμένει ἀπομονωμένος, καὶ τελικὰ νὰ ἡττᾶται.

Ποιές συνδικαλιστικὲς δυνάμεις συμπαραστάθηκαν, ὄχι στὰ λόγια, ἀλλὰ στὴν πράξη, τοὺς Τραπεζικούς, ποιές πραγματικὲς δυνατότητες ὑπῆρχαν, γιὰ νὰ γενικευθεῖ ὁ ἀγώνας τους, ὥστε νὰ προσλάβει πιθανότητες ἐπιτυχίας;

Ἀλλὰ δυνατή, ἀπαραίτητη ὁπωσδήποτε, γενίκευση τῶν μερικῶν ἀγώνων ἀπαιτεῖ κατάλληλες δομὲς καὶ διεκδικήσεις, ἱκανὲς νὰ κινητοποιήσουν ἀποτελεσματικὰ πλατύτερες μᾶζες.

Ἔτσι ξαναρχόμαστε στὴ γενικότερη κατάσταση τοῦ συνδικαλιστικοῦ μας κινήματος, διασπασμένου, διαβρωμένου ἀπὸ ἐργατοπατέρες, ἐγκάθετους τῆς Δεξιᾶς καὶ τοῦ Κεφαλαίου, ἢ κομματικοὺς ἐντολοδόχους, ποὺ ὑπερασπίζουν στενὰ παραταξιακὰ συμφέροντα, χωρὶς καμμιὰ πραγματικὴ θέληση καὶ προσπάθεια γιὰ δημοκρατικὴ ἑνοποίηση τοῦ συνδικαλιστικοῦ κινήματος, κατὰ ἐπιχείρηση, καὶ κλάδο, σὲ μιὰ ἑνιαία Γενικὴ ταξική, δημοκρατικὴ Συνομοσπονδία, μὲ ἐκσυγχρονισμένες δομές, διεκδικήσεις καὶ μεθόδους πάλης.

Βέβαια τέτοιο βασικὸ ἐπίτευγμα θἄπρεπε νἆναι κύριο μέλημα τῶν πολιτικῶν σχηματισμῶν τῆς Ἀριστερᾶς. Γιατὶ δὲν ἀρκεῖ ἡ φραστικὴ συμπαράσταση μερικῶν Ἀπεργιῶν, ἀλλὰ ἡ πρακτικὴ κινητοποίηση συμπαράστασής τους, γενικεύοντας κάθε φορὰ τὸν Ἀγώνα.

Κανένα ἀπὸ τὰ μαζικὰ Κόμματα τῆς Ἀριστερᾶς δὲν ἀκολούθησε τέτοια πολιτικὴ πραγματικῆς ὑποστηρίξεως τῶν Τραπεζικῶν, εἴτε γιατὶ στὴν οὐσία δὲν ἔχει διάθεση σοβαρότερης σύγκρουσης μὲ τὴν Κυβέρνηση τῆς Δεξιᾶς, εἴτε γιατὶ δὲν ἔχει τὴ δυνατότητα τέτοιας δράσης.

Ἀλλὰ τότε μπαίνει τὸ ζήτημα πῶς ἀντιμετωπίζονται οἱ προοπτικὲς τοῦ ἄμεσου μέλλοντος τῆς χώρας;

Εἶναι πιθανότατο ὅτι ἡ ἐπιδείνωση τῆς κατάστασης τῶν ἐργαζομένων, θὰ σπρώξει νέα στρώματά τους πρὸς τὴν Ἀντιπολίτευση, δηλαδὴ εἰδικώτερα πρὸς τὸ ΠΑΣΟΚ.

Σὲ περίπτωση ἐκλογῶν (ἴσως ὄχι πάντα γρηγορότερα ἀπὸ τὸ 1981), ἡ δυνατότητα πλειοψηφίας τῆς Ἀριστερᾶς δὲν μπορεῖ πιὰ ν' ἀποκλειστεῖ (ΠΑΣΟΚ — Κ.Κ.Ε., Κ.Κ. ἐσωτερικοῦ, ΕΔΑ), πρᾶγμα ποὺ κανονικὰ θὰ τὴν ἔφερνε στὴν Κυβέρνηση.

Ἀλλὰ τέτοια περίπτωση σὲ μιὰ χώρα ὅπως ἡ Ἑλλάδα, καὶ παρὰ τὴν ἔνταξή της στὴν «Κοινὴ Ἀγορά», θἄβαζε ἀσφαλῶς ζήτημα δυναμικῆς πιὰ ἀναμέτρησης μὲ τὴ Δεξιὰ καὶ τὸ Στρατό της.

Κάθε αὐταπάτη πάνω σ' αὐτὸ τὸ καίριο ζήτημα θἆταν θανάσιμο λάθος. Πῶς ἀντιμετωπίζεται τέτοια περίπτωση; Μὲ συνθηκολόγηση, ἢ μὲ ἐπιμονὴ στὴν πραγματοποίηση ἔστω καὶ τοῦ σημερινοῦ προγράμματος τοῦ ΠΑΣΟΚ «ἐθνικῆς ἀνεξαρτησίας», «λαϊκῆς κυριαρχίας», «κοινωνικῆς ἀπελευθέρωσης»;

Ἂν ἀποκλειστεῖ ἡ συνθηκολόγηση, ἡ λύση ποὺ ἀπομένει πρέπει νὰ συνεπάγεται προετοιμασία ἀπὸ τώρα τοῦ συνόλου τῆς Ἀριστερᾶς, μέσα κι ἔξω ἀπὸ τὸ Κοινοβούλιο, γιὰ ἀποτελεσματικὴ ἀντιμετώπιση τῶν ἀναπόφευκτων ἀντιδράσεων τῆς Δεξιᾶς.

Τέτοια διαρκή, πρακτικὴ μέριμνα, δυστυχῶς δὲν τὴν διαβλέπουμε πουθενά.

Γι' αὐτὸ καὶ θεωροῦμε ἀπόλυτα ἀπαραίτητο οἱ πραγματικὲς Ἐπαναστατικὲς Μαρξιστικὲς δυνάμεις τῆς χώρας νὰ συσπειρωθοῦν σὲ ἑνιαία μαζικὴ Ὀργάνωση, ὥστε μ' ἕνα τότε πραγματικὸ βάρος νὰ πιέσουν γιὰ τὴν ἔγκαιρη συγκρότηση τοῦ Ἑνιαίου Ἐργατικοῦ Μετώπου, ἀπὸ τὴ βάση ἕως τὴν κορυφή, σὲ δημοκρατικές, ἑνιαιομετωπικὲς ἐπιτροπὲς ἀνοιχτὲς σ' ὅλες τὶς τάσεις τοῦ Ἐργατικοῦ Σοσιαλιστικοῦ Κινήματος τῆς χώρας, Ἑνιαίου Μετώπου ποὺ θὰ διεκδικήσει τὴν Κυβέρνηση.

Τέτοια Κυβέρνηση, θὰ μποροῦσε, κάτω ἀπὸ τὴν ἀνερχόμενη πίεση τῆς βάσης της καὶ τῶν μαζῶν γενικά, ν' ἀνοίξει, ἀντικειμενικὰ τουλάχιστο, τὸ δρόμο πρὸς τὸ Σοσιαλισμό.

Ἐννοοῦμε τὸ Σοσιαλισμὸ τὸν βασιζόμενο πάνω στὴ γενικευμένη Αὐτοδιαχείρηση ἀπὸ τοὺς παραγωγοὺς καὶ τοὺς πολίτες, σ' ὅλους τοὺς τομεῖς καὶ σ' ὅλα τὰ ἐπίπεδα.

Ὁπωσδήποτε στοὺς σκληροὺς μῆνες καὶ χρόνια ποὺ ἔρχονται, δὲν ὑπάρχει ἄλλη πραγματικὴ λύση γιὰ τοὺς Ἐργαζόμενους τῆς χώρας.

Ἀλλὰ ἡ λύση αὐτὴ δὲν πρόκειται νὰ μᾶς δοθεῖ σ' ἕνα «ἀργυρὸ πιάτο», εὔκολα, ἐκλογικὰ καὶ μόνο, «εἰρηνικὰ» καὶ μόνο.

Θἆναι ἀποτέλεσμα τῆς μαζικῆς ταξικῆς πάλης, μέσα κι ἔξω ἀπὸ τὸ Κοινοβούλιο, ἰδεολογικὰ καὶ ὀργανωτικὰ προετοιμασμένης ἀπὸ τώρα.

Ἰούλης 1979

Ἀπό τή σκοπιά μας

Διπλῆ Ἐπέτειος

Πᾶνε 5 χρόνια ἀπὸ τότε ποὺ πραγματοποιήθηκε ἡ τουρκικὴ εἰσβολὴ στὴν Κύπρο, καὶ ὁ διζωνικὸς της διχασμός, κι ἔπεσε στὴν Ἑλλάδα ἡ δικτατορία τῆς Χούντας.

Μέσα στὰ 5 αὐτὰ χρόνια οὔτε σπιθαμὴ δὲν προχώρησε ἡ «λύση» τοῦ Κυπριακοῦ.

Ἀντίθετα, ἑδραιώθηκε ὁ διζωνικὸς χωρισμός της μὲ τὴ βίαιη ἀνταλλαγὴ τῶν πληθυσμῶν, καὶ τὴν ὁλοένα καὶ ἐντονώτερη «τουρκοποίηση» τῆς περιοχῆς ποὺ ἐλέγχεται ἀπὸ τὴν Ἄγκυρα.

Στὴν πραγματικότητα βαδίζουμε πρὸς χαλαρὴ διζωνικὴ Ὁμοσπονδία, ποὺ στὴν οὐσία προετοιμάζει στὴν καλλίτερη περίπτωση χαλαρὴ Συνομοσπονδία ἀνάμεσα σὲ δυὸ κυπριακὰ κράτη, καὶ στὴν χειρότερη ἔνταξη τοῦ καθενὸς στὴν «Μητέρα» πατρίδα: τὴν Ἑλλάδα, καὶ τὴν Τουρκία.

Τουλάχιστον αὐτὸ ἐπιδιώκουν ἀφ' ἑνὸς ἡ Ἄγκυρα, καὶ ἀφ' ἑτέρου οἱ Ἀμερικανοί, γιὰ τὰ σχέδια τῶν ὁποίων στὸ ἐκρηκτικὸ καὶ πάλι Μεσανατολικὸ ζήτημα, ἡ ἄνετη πολεμικὴ χρησιμοποίηση τῆς Κύπρου προέχει πάνω ἀπ' ὅλα.

Γιὰ τέτοια ἐξέλιξη εὐθύνεται καὶ ἡ ἑλληνικὴ πλευρά, ἡ ἑλληνοκυπριακὴ καὶ ἡ καθαυτὸ ἑλληνικὴ τῆς Ἀθήνας. Γιατὶ δὲν ἀποφασίζουν νὰ πάρουν ξεκάθαρη θέση στὸ ποιά πρέπει νᾶναι ἡ ἐπιθυμητὴ καὶ δυνατὴ λύση: μιὰ πραγματικὰ δημοκρατική, ἀνεξάρτητη, ἀποστρατικοποιημένη, ἀδέσμευτη, Κυπριακὴ Ὁμοσπονδία, μὲ ἐπαναφορὰ τῶν πληθυσμῶν στὶς πόλεις καὶ τὰ χωριὰ προέλευσής τους.

Τέτοια λύση θὰ τὴν προωθοῦσε τὰ μέγιστα ἡ ἐγκατάσταση στὴν ἑλληνοκυπριακὴ σημερινὴ περιοχὴ τοῦ νησιοῦ προχωρημένου κοινωνικοπολιτικοῦ καθεστῶτος, ποὺ θἄβρισκε βαθειὰ ἀπήχηση καὶ στὶς τουρκοκυπριακὲς μάζες. Ἀλλὰ τέτοιο καθεστὼς ἐξελισσόμενο πρὸς τὸν αὐτοδιαχειριζόμενο σοσιαλισμό, ἀναβάλλεται διαρκῶς ἐν ὀνόματι τοῦ «γενικότερου ἐθνικοῦ συμφέροντος».

Εἴμαστε τελείως ἀντίθετοι σὲ τέτοια ἔννοια τοῦ πραγματικοῦ ἐθνικοῦ συμφέροντος. Αὐτὴ χαντάκωσε ὡς τὰ τώρα τὸ Κυπριακό.

Ὅσο γιὰ τὴ μεταδικτατορικὴ Ἑλλάδα, πρέπει νὰ δοῦμε πόσο θ' ἀνθέξει ἡ περιορισμένη ἀστική, κοινοβουλευτικὴ δημοκρατία ποὺ ἐπικρατεῖ τώρα, στὴν ἐπιδείνωση γενικῆς κρίσης τοῦ ἀστικοῦ συστήματος. Πόσο δηλαδὴ θ' ἀνεχθεῖ ἡ Δεξιά, στοιχειώδεις δημοκρατικὲς διαδικασίες, ἂν οἱ μάζες ἀρχίσουν καὶ ὑπερασπίζουν ἀποτελεσματικὰ τὶς ὑλικὲς καὶ δημοκρατικές τους κατακτήσεις, ὅσο περιορισμένες κι ἂν εἶναι, κι ἂν τὰ Κόμματα ποὺ αὐτὴ τὴ στιγμὴ τὶς ἀντιπροσωπεύουν ἐκλογικά, καὶ κοινοβουλευτικά, διεκδικήσουν καὶ πετύχουν τὴν ἀναρρίχησή τους στὴν Κυβέρνηση. Θὰ δεχθεῖ ἡ Δεξιά, τέτοια δημοκρατικὴ ἐναλλακτικὴ λύση, ἢ θὰ καταφύγει, ὅπως συνηθίζει, στὴ δυναμικὴ ἀναμέτρηση, καὶ τὴν ἀνοιχτὴ καὶ πάλι Δικτατορία;

Ἀναλύουμε σὲ ἄλλα κείμενα τὰ βασικὰ αὐτὰ ζητήματα ποὺ ἐγείρονται ἀκριβῶς τώρα ποὺ «ἑορτάζεται», καὶ «ἐξυμνεῖται» ἡ 5η ἐπέτειος ἀνατροπῆς τῆς Χούντας τῶν Συνταγματαρχῶν.

Ἰούλης 1979

Ἡ Ἀριστερά μας καὶ οἱ τελευταῖες ἐξελίξεις

Ἀναμφισβήτητα τὸν τελευταῖο καιρὸ σημειώνονται στὴ χώρα μας ραγδαῖες πολιτικὲς καὶ οἰκονομικὲς ἐξελίξεις, ποὺ θὰ καθορίσουν τὸ μέλλον της, γιὰ πολλὰ χρόνια. Καὶ εἶναι ἡ ἀστική μας τάξη ὁ ἀδιαφιλονίκητος πρωταγωνιστὴς σ' αὐτές, ποὺ κρατάει σχεδὸν ἄνετα τὸ μονόλογό της στὴν πολιτικὴ σκηνή, τὴ στιγμὴ ποὺ οἱ πολιτικοὶ ἐκφραστὲς τῶν ἐργαζομένων καὶ γενικώτερα τῶν λαϊκῶν στρωμάτων, γιὰ λόγους ποὺ θὰ προσπαθήσουμε νὰ ἐντοπίσουμε, τῆς παρέχουν αὐτὴ τὴ δυνατότητα.

Τὸ ΠΑΣΟΚ ἐξακολουθεῖ νὰ περιορίζεται σ' ἕνα παιχνίδι λέξεων καὶ ἐντυπώσεων. Χωρὶς νὰ περάσει, παρὰ τὶς διακηρύξεις του, σ' ἕναν ἔμπρακτο πολιτικὸ ἀγώνα, χωρὶς οὔτε κἂν νὰ προχωρήσει στὴν ἐξαγγελία ἑνὸς πλήρως ἐπεξεργασμένου προγράμματος, ποὺ νὰ διευκρινίζει τὶς ἀρκετὰ γενικόλογες θέσεις του. Ἔτσι, ἐνῶ περίμενε κανείς, τὶς παραμονὲς τουλάχιστον τῆς ὑπογραφῆς τῆς συμφωνίας ἐντάξεως στὴν Ε.Ο.Κ., νὰ ξεκινήσει ἕναν ἀγώνα προπαγάνδισης τῆς θέσης του ἐνάντια σ' αὐτὴν καὶ προώθησης τοῦ αἰτήματος γιὰ δημοψήφισμα, σύμφωνα μὲ τὶς μέχρι τότε ἐξαγγελίες του, ἀντίθετα ἔπεσε σὲ μιὰ περίεργη ἐσωτερικὴ διαμάχη, στὴν κορυφή, ποὺ κατέληξε στὴν ἀποπομπὴ τοῦ καθηγητῆ Σημίτη ἀπὸ τὸ Ἐκτελεστικὸ Γραφεῖο τοῦ Κινήματος, δεῖγμα ἐπικράτησης δεξιότερων τάσεων. Τότε ἀκριβῶς ἡ φιλοκυβερνητικὴ «Καθημερινὴ» ἀρχίζει μιὰ ἔντονη καμπάνια γιὰ τὸν δεξιότερο προσανατολισμό του, γιὰ τὴν προσέγγισή του στὶς Κυβερνητικὲς θέσεις σὲ σχέση μὲ τὴν Ε.Ο.Κ. γιὰ τὴν ἐκκαθάριση τῶν «ἀριστερῶν» τάσεών του, τῆς ὁποίας ἡ ἀρχὴ ἦταν ἡ ἀποπομπὴ τοῦ κ. Σημίτη.

Μέσα σ' αὐτὸ τὸ κλῖμα προκάλεσε ζωηρὴ ἐντύπωση ἡ ἀποχώρηση ἀπὸ τὴ Βουλὴ κατὰ τὴν ἔναρξη τῆς συζήτησης γιὰ τὴν ἐπικύρωση τῆς συμφωνίας ἐντάξεως. Ὁ Α. Παπανδρέου προσπαθεῖ ἔτσι νὰ ξανακερδίσει τὴ μάχη τῶν «ἀριστερῶν» ἐντυπώσεων. Εὐτυχῶς γιὰ τὸν κ. Καραμανλῆ ποὺ περιορίζεται σὲ ἐπιδείξεις μέσα στὸ χῶρο τοῦ κοινοβουλίου καὶ δὲν «κατεβάζει τὴ διαφωνία στὸ πεζοδρόμιο». Πῶς ὅμως ὁ λαὸς κρίνει τὶς πράξεις ἑνὸς κόμματος, ποὺ ἐνῶ θεωρεῖ ὅτι μὲ τὴν ἔνταξη ὑφιστάμεθα πραγματικὴ ἐθνικὴ καταστροφὴ κι ἀπ' τὴν ἄλλη μεριὰ περιορίζεται νὰ τὴν καταπολεμᾶ μὲ διακηρύξεις καὶ ἐγκατάλειψη τῶν βουλευτικῶν ἑδράνων;

Λίγο ἀργότερα, καὶ μὲ ἀφορμὴ τὴν ἀπόφαση τοῦ ΟΠΕΚ, παίρνονται μέτρα περιορισμοῦ τῆς καταναλώσεως τῆς ἐνέργειας, μὲ γενικότερες ὅμως ἀντιπληθωριστικὲς ἐπιπτώσεις, ὅπως ἄλλωστε ζήταγαν ἀπὸ καιρὸ διάφοροι ἐκπρόσωποι τῆς ἀστικῆς τάξης, (βλ. π.χ. τὴν τελευταία ἔκθεση Ζολώτα καὶ τὴν σχετικὰ πρόσφατη ἀρθρογραφία τῆς «Καθημερινῆς»), μέτρα ποὺ σημαντικὰ ρίχνουν τὸ ἐπίπεδο ζωῆς τῶν ἐργαζομένων. Τὸ ΠΑΣΟΚ περιορίζεται σὲ μιὰ ἄχρωμη κριτική τους, τέτοια ποὺ ἀπὸ μερικοὺς θεωρεῖται καὶ σὰν μερικὴ τους ἀποδοχή.

Εἶναι τουλάχιστον περίεργο, πῶς ἕνα κόμμα πού, ὅπως διακηρύσσει, διεκδικεῖ τὴν ἐξουσία, συμπεριφέρεται μ' αὐτὸν τὸν τρόπο, ποὺ τουλάχιστον μειώνει τὸ ρυθμὸ ἀνόδου τῆς ἐπιρροῆς του. Ἀντὶ δηλαδὴ νὰ ἐκμεταλλεύεται συστηματικὰ τὶς εὐκαιρίες ποὺ τοῦ δίνει ἀναγκαστικὰ ἡ Κυβέρνηση, ἡ ὁποία εἶναι ὑποχρεωμένη νὰ ἀνταπεξέλθει στὴν οἰκονομικὴ κρίση στὰ ἀστικὰ πλαίσια, πράγμα ποὺ δὲν γίνεται παρὰ μόνο μὲ σημαντικὴ συμπίεση τοῦ ἐπίπεδου ζωῆς τῶν ἐργαζομένων, μαζὶ μὲ τὴν ἀπαραίτητη συρρίκνωση τῶν δημοκρατικῶν ἐλευθεριῶν, τὶς ἀφήνει ἐντελῶς ἀνεκμετάλλευτες καὶ πέφτει σὲ μιὰ πραγματικὴ πολιτικὴ ἀδράνεια.

Ἴσως ἀκολουθεῖ τὸ δρόμο, τὸν τόσο γνωστὸ τὰ τελευταῖα χρόνια στὴν Εὐρώπη, τῶν μαζικῶν κομμάτων τῆς ἀριστερᾶς, ποὺ ἐνῶ ἀρνοῦνται ἀπ' τὴ μιὰ νὰ διαχειριστοῦν τὴν κρίση γιὰ λογαριασμὸ τῶν ἀστῶν, περνώντας τελείως στὸ στρατόπεδό τους, ἀρνοῦνται ἀπὸ τὴν ἄλλη ν' ἀναλάβουν τὶς εὐθύνες ἑνὸς ἀγώνα γιὰ τὴν ἐξουσία ποὺ θὰ τὰ φέρει σὲ ριζικὴ ἀντίθεση μὲ τὸ σύστημα καὶ τότε θ' ἀναγκαστοῦν νὰ παλαίψουν μ' ὅλα τὰ μέσα, ἀλλὰ καὶ νὰ ὑποχωρήσουν ἔτσι τελείως στὶς ἀπαιτήσεις τῶν μαζῶν γιὰ ἀνατροπὴ τοῦ ἀστικοῦ καθεστῶτος καὶ ἀνάληψη τῆς ἐξουσίας ἀπὸ τὶς ἴδιες, δημοκρατικὰ ὀργανωμένες.

Τὸ Κ.Κ.Ε., καθὼς βέβαια δὲν ἔχει κανένα στόχο πλησιάσματος πρὸς τὴν ἐξουσία μόνο ἢ κυρίως διὰ τῆς ὑποστήριξης τοῦ Ἑνιαίου Μετώπου, ἄνετα αὐτοπεριορίζεται στὴν ἐπιδίωξη γιὰ τὸν ἔλεγχο τῶν «ἀριστερῶν» τῆς δύναμης τῆς παλιᾶς ΕΔΑ καὶ τὴν ἀπόκτηση προσβάσεων στὸ χῶρο τῆς νεολαίας. Γι' αὐτὸ τὸ σκοπὸ τοῦ ἀρκεῖ, μὲ ἄκρως σεχταριστικὸ τρόπο, νὰ παίζει τὸ ρόλο τοῦ «ὀρθόδοξου», «ἀκραιφνοῦς» Κομμουνιστῆ, χωρὶς νὰ ἐνδιαφέρεται γιὰ τὴν πολιτικὴ ἀποτελεσματικότητα τῆς γραμμῆς του.

Ἄλλωστε ἡ ἐξάρτηση τοῦ κόμματος αὐτοῦ ἀπὸ τὴν ἐξωτερικὴ πολιτικὴ τῆς ΕΣΣΔ, ἐπιβάλει τακτικὴ ὑφέσεως τῶν ἀγώνων, ὥστε νὰ μὴ δημιουργοῦνται προβλήματα ἀνακατατάξεων στὸ χῶρο μας πρὸς τὸ παρὸν τουλάχιστον. Ἡ σχεδιαζόμενη μάλιστα ἐπίσκεψη τοῦ κ. Καραμανλῆ στὴ Μόσχα, καθὼς καὶ οἱ τελευταῖες του κάποιες διαφωνίες μὲ τοὺς Ἀμερικάνους, ἐνισχύουν, κατὰ τὴ γνώμη μας, ἕναν τέτοιο προσανατολισμό.

Ὅσο γιὰ τὸ Κ.Κ.ἐσ., ποὺ δὲν ἔχει ἀκόμα συνέλθει ἀπὸ τὴν παταγώδη ἀποτυχία τῆς πολιτικῆς του, πολιτικὴ στὴν ὁποία ἡ ἡγεσία του εἶχε στηρίξει τὴν ἴδια τὴν ὕπαρξη τοῦ κόμματος κατὰ τὶς βουλευτικὲς ἐκλογές, παρατηρεῖ κανεὶς ὅτι οὔτε μπορεῖ οὔτε θέλει νὰ παίξει ἕνα κάπως σημαντικὸ ρόλο στὴν πολιτικὴ σκηνή, ἐπαναλαμβάνοντας συνέχεια τὸ ἴδιο πρόγραμμα ταξικοῦ συμβιβασμοῦ, ποὺ τὸ ὁδήγησε σχεδὸν σὲ διάλυση. Ἔτσι οἱ τονωτικὲς προσπάθειες τῶν ἄλλων Εὐρωκομμουνιστικῶν κομμάτων, ποὺ ἔστειλαν ἐδῶ τελευταῖα σημαντικὲς ἀντιπροσωπεῖες τους γιὰ λόγους διατήρησης καὶ ἐνίσχυσης μιᾶς «δικῆς» τους τά-

σης στὸ χῶρο τῆς Ἑλληνικῆς ἀριστερᾶς, δὲν φαίνονται ἱκανὲς νὰ ἀποδώσουν ὥστε τὸ κόμμα αὐτὸ νὰ παρουσιάσει κάποια ἄνοδο.

Ὅλα αὐτὰ δὲν προδιαγράφουν αἰσιόδοξες προοπτικὲς γιὰ τὴν ἐξέλιξη τῶν πολιτικῶν πραγμάτων στὴ χώρα μας.

Σ' αὐτὲς ἀκριβῶς τὶς συνθῆκες τὸ καθῆκον τῶν Ἐπαναστατικῶν Μαρξιστικῶν δυνάμεων εἶναι βαρύ, ἀλλὰ καὶ ἐπιτακτικό.

Ἡ προπαγάνδιση τῆς ἰδέας τοῦ Ἑνιαίου Μετώπου τῶν κομμάτων τῆς Ἀριστερᾶς εἶναι ὅσο ποτὲ τὰ τελευταῖα χρόνια ἀπαραίτητη. Ἡ πίεση στὶς ἡγεσίες τῶν μαζικῶν κομμάτων, ὅσο αὐτὲς ἀπομακρύνονται ἀπὸ τέτοια λύση, καθίσταται περισσότερο ἐπιβεβλημένη.

Στὶς συνθῆκες ποὺ βρισκόμαστε τώρα οἱ Ἐπαναστατικὲς Μαρξιστικὲς δυνάμεις μποροῦν καὶ πρέπει νὰ παίξουν ἔτσι ἕνα ἱστορικὸ ρόλο. Καιρὸς λοιπὸν γιὰ τὴν ἀνασύνταξή τους.

Καὶ ὁ «Ρίζος» γιὰ τὴν πυρηνικὴ ἐνέργεια

Ἡ ἀνατίμηση τοῦ πετρελαίου, οἱ προοπτικὲς ἀπὸ δυνατὴ μελλοντικὴ ἔλλειψή του, δημιούργησαν πραγματικὸ πανικὸ στὴ Δύση ὁλόκληρη καὶ τὴν Ἑλλάδα. Γι' αὐτὸ καὶ πολλαπλασιάζονται οἱ δηλώσεις ὅτι μὲ τὴν ἀνάπτυξη τῆς πυρηνικῆς ἐνέργειας, γρήγορα, ἢ μεσοπρόθεσμα τουλάχιστο, θὰ λυθεῖ τὸ ἐνεργειακὸ πρόβλημα, καὶ θὰ ξαναμπεῖ ὁ κόσμος μας σὲ νέα περίοδο «ἀνάπτυξης» καὶ «προόδου».

Σὲ μερικὰ χρόνια θάχουμε καὶ μεῖς «μοντέρνο» πυρηνικὸ ἐργοστάσιο, τὸ πρῶτο, «ἀπολύτως ἀσφαλὲς» διαβεβαιώνει ἡ Κυβέρνηση καὶ ὁ Τύπος τῆς Δεξιᾶς. Στὴν πυρηνικὴ ἐνέργεια ἀνήκει τὸ μέλλον μᾶς βεβαιώνει καὶ ὁ «Ριζοσπάστης», βασιζόμενος στὴ γνώμη τῶν «εἰδικῶν» τῆς Σοβιετικῆς Ἕνωσης.

Τὰ ἀλλεπάλληλα δυστυχήματα στὴν Ἀμερικὴ καὶ ἄλλες Εὐρωπαϊκὲς χῶρες ὀφείλονται στὴν ἐλλειπῆ «καπιταλιστικὴ τεχνολογία», ποὺ δὲν ἐνδιαφέρεται παρὰ γιὰ τὸ μέγιστο δυνατὸ «κέρδος».

Ἡ «σοσιαλιστικὴ» ὅμως τεχνολογία μᾶς ἐξασφαλίζει ἐναντίον κάθε κινδύνου.

Ἀναλύονται στὸ κείμενο ποὺ δημοσιεύεται σ' αὐτὸ τὸ φύλλο τοῦ περιοδικοῦ μας. («Ἀπόφαση πάνω στὸ πυρηνικὸ ζήτημα»), οἱ διάφοροι λόγοι ποὺ στὴν ἀλληλοσύνδεσή τους ἐπιβάλλουν τὴν κατηγορηματικὴ ἀπόρριψη τῆς πυρηνικῆς ἐνέργειας, τουλάχιστον στὸ σημερινὸ στάδιο τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς τεχνολογίας.

Τὸ στάδιο αὐτὸ δὲν ξεχωρίζεται σὲ «καπιταλιστικὸ» καὶ «σοσιαλιστικό», ἀλλὰ ἔχει μιὰ παγκόσμια μέση στάθμη. Ἂν μάλιστα πρόκειται γιὰ τὴν πιὸ προχωρημένη του μορφή, αὐτή, κατὰ γενικὴ σχεδὸν ὁμολογία, βρίσκεται στὶς ἀνεπτυγμένες καπιταλιστικὲς χῶρες, κι ὄχι στὶς «σοσιαλιστικές».

Εἶναι κατάχρηση τῆς νοημοσύνης τοῦ κοινοῦ νὰ γράφεται ὅτι στὴ Σοβιετικὴ Ἕνωση οἱ πυρηνικὲς ἐγκαταστάσεις λειτουργοῦν «ἄμεμπτα» καὶ νὰ μὴ γίνεται καμμία μνεία γιὰ τὰ φοβερὰ δυστυχήματα ποὺ συνέβησαν ἐκεῖ σ' ἕνα ἀκόμα πρόσφατο παρελθόν, πασίγνωστα σήμερα σ' ὅσους ζητοῦν πλήρη καὶ ἀντικειμενικὴ πληροφόρηση. Εἶναι ἐπίσης ἀπερίγραπτο σκάνδαλο σὲ χώρα ὅπως ἡ Ἑλλάδα, νὰ μὴ γίνεται ἀπὸ τὴν Ἀριστερά της καμπάνια γιὰ τὴν ἀνάπτυξη τῆς ἡλιακῆς ἐνέργειας, ποὺ προωθεῖται τώρα τόσο στὴν Ἀμερική, κι ὄχι βέβαια στὴ Σοβιετικὴ Ἕνωση.

Ἀλλὰ πότε μιὰ ὁρισμένη «Ἀριστερὰ» ἐδῶ σκέφτηκε μὲ τὸ δικό της κεφάλι καὶ σύμφωνα μὲ τὰ πραγματικὰ συμφέροντα τῆς σοσιαλιστικῆς Ἐπανάστασης στὴ χώρα μας, πρὶν πάρει ἀπὸ ἀλλοῦ «ἰδέες» καὶ κατευθύνσεις; Βλέπε ἐπὶ τοῦ προκειμένου καὶ τὶς «Ἀναμνήσεις» τοῦ Ἰωαννίδη. Ἡ «γραμμὴ» ἐρχόταν καὶ ἐξακολουθεῖ νάρχεται ἀπὸ τὸ «Κέντρο» καὶ νὰ ἐφαρμόζεται ἐδῶ μετὰ «τυφλά».

Ἰούλιος 1979

Οἱ «Ἀναμνήσεις» τοῦ Γιάννη Ἰωαννίδη

(Μερικὰ σχόλια)

Οἱ «Ἀναμνήσεις» τοῦ Γιάννη Ἰωαννίδη ποὺ ἀποσπάσματά τους πρωτοδημοσίευσε «ΤΟ ΒΗΜΑ» καὶ τὸ σύνολό του μετὰ τὸ «Θεμέλιο», ἀποτελοῦν τὸ σημαντικότερο ἕως τώρα ντοκουμέντο γιὰ τὴν πολιτικὴ τοῦ Κ.Κ.Ε. στὸ διάστημα τῆς Ἀντίστασης (1941—1944).

Κι αὐτὸ γιατὶ ὁ συγγραφέας τους ἦταν τότε τὸ κεντρικὸ πρόσωπο τοῦ Κόμματος αὐτοῦ καὶ ὁ κύριος ἔμπιστος ἄνθρωπος τοῦ Κρεμλίνου στὶς γραμμές του. Ὅλοι οἱ μεμυημένοι ἤξεραν ὅτι ἀπὸ τὸ 1930 ἕως τὸ 1944 (τουλάχιστο) ὁ Γ. Ἰωαννίδης ἦταν τὸ «μάτι» τῆς Μόσχας) στὸ Κόμμα του, πρᾶγμα ποὺ ἐξηγεῖ γιατὶ πέρα ἀπὸ τὶς περιορισμένες διανοητικὲς καὶ ἄλλες ἱκανότητές του, ἐπέζησε σ' ὅλες τὶς ἐκκαθαρίσεις τῆς ἡγεσίας του, κατέχοντας πάντα στὶς γραμμές της ἕνα καίριο πόστο καὶ παίζοντας πάντα ἕνα ἀποφασιστικὸ ρόλο στὴ δράση τοῦ Κ.Κ.Ε. Αὐτὸ ἐπίσης ἐξηγεῖ τὸν τρόπο μὲ τὸν ὁποῖο συμπεριφέρεται στὶς «Ἀναμνήσεις» του, τὴν αὐτοπεποίθησή του, τὸ διατακτικό του ὕφος, τὶς περιφρονητικές του κρίσεις σχεδὸν γιὰ τὸ σύνολο τῶν ἄλλων ἡγετικῶν στελεχῶν τοῦ Κόμματός του, ἀκόμα καὶ τοῦ Ν. Ζαχαριάδη. Χαρακτηριστικὴ ἐπίσης τῆς εἰδικῆς διαπαιδαγώγησης καὶ τοῦ ρόλου του εἶναι ἡ σχεδὸν ὀργανικὴ του καχυποψία ἀπέναντι ὅλων, ἡ σχεδὸν πραγματικὰ «ἀστυ-

νομική» του νοοτροπία. Τὸ Κόμμα πρέπει νὰ «ἐλέγχει» ὅλα, κι αὐτὸς τὸ Κόμμα.

Ἡ εἰκόνα ποὺ δίνει στὶς «Ἀναμνήσεις» του ὁ ἄλλοτε «φοβερὸς» μυστικός, (ἀλλὰ οὐσιαστικὸς) ἡγέτης τοῦ Κόμματος γιὰ τὴν Ὀργάνωσή του καὶ τὸ ἐπιτελεῖο της στὰ χρόνια 1940, μετὰ τὴν ἐξάρθρωσή του ἀπὸ τὴν Μεταξικὴ Δικτατορία, εἶναι ταυτόχρονα ἀντικειμενικὴ καὶ ἐνδεικτικὴ τοῦ ποσοῦ καὶ τοῦ ποιοῦ τῆς ἡγεσίας του καὶ τῶν στελεχῶν του σ' αὐτὴ τὴν πρώτη περίοδο ποὺ ἀρχινᾶ αὐθόρμητα τὸ κίνημα τῆς Ἀντίστασης στὴ χώρα μας. Ἀληθινὰ τραγικὴ περίπτωση ποὺ ἐξηγεῖ τὴν ἐξέλιξη καὶ ἥττα τῆς πιὸ μαζικῆς ἐπαναστατικῆς ἀνάτασης τοῦ Λαοῦ μας ἀπὸ τὴν ἐθνικοαπελευθερωτικὴ Ἐπανάσταση ἐναντίον τῶν Τούρκων τοῦ 1821.

Ὅταν ὁ κύριος Κομματικὸς ἡγέτης αὐτῆς τῆς Ἀντίστασης λεγότανε Γιάννης Ἰωαννίδης κι ἔχει τὴ διανοητικότητα, τὸ ἦθος, τὴ γλώσσα, ποὺ καταδεικνύονται τόσο εὔγλωττα στὶς «Ἀναμνήσεις» του, δὲν βρίσκει κανεὶς πιὰ τὴ δύναμη οὔτε «νὰ κλάψει οὔτε νὰ γελάσει», ἀλλὰ ἁπλὰ νὰ βγάλει τὰ συμπεράσματα ποὺ ἐπιβάλλονται πιὰ μὲ σιδερένια λογική.

Εἶναι μάταιος κόπος νὰ θελήσουν μερικοὶ νὰ ὑποτιμήσουν τὴ σημασία τοῦ ντοκουμέντου τοῦ Ἰωαννίδη, ἢ νὰ μᾶς «θυμίζουν» ὅτι ὁ Ἰωαννίδης καὶ ἡ πολιτικὴ «του» καταδικάστηκαν ἀργότερα ἀπὸ τὸ Κόμμα κλπ.

Οἱ «Ἀναμνήσεις» τοῦ Ἰωαννίδη δὲν εἶναι ἕνα ἐπὶ πλέον ἀποκαλυπτικὸ κείμενο, ἀνάμεσα στὴ σωρεία ἄλλων παρόμοιων ποὺ ἀναφέρονται στὴ βασικὴ αὐτὴ περίοδο τῆς πρόσφατης Ἱστορίας τῆς χώρας μας, καὶ ποὺ οἱ συνέπειές της εἶναι ἀκόμα τόσο ἔκδηλες καὶ βαρύνουσες.

Πρόκειται γιὰ τὸ κύριο πρόσωπο τοῦ δράματος, ποὺ περὶ τὸ τέλος πιὰ τῆς καρριέρας του, χτυπημένος ἀπὸ τοὺς δικούς του, καὶ ἰδίως ἐγκαταλελειμμένος ἀπὸ τοὺς κηδεμόνες καὶ προστάτες του, τοὺς Σοβιετικούς, ἀποτολμᾶ κάτι νὰ πεῖ ἄμεσα ἢ ἔμμεσα, μὲ τὴν ἰδιαίτερη ἐμπειρική, σχεδὸν ἄναρθρη, λογικὴ καὶ γλώσσα ἀναλφάβητου, περιορισμένης διανοητικότητας δῆθεν «λαϊκοῦ» ἡγέτη.

Εἶχε λέει πολιτικὴ «ὄσφρυση», «ἔνστικτο» ὁ Ἰωαννίδης, ἀλλὰ δὲν εἶχε ἀσφαλῶς στοιχειώδη μαρξιστικὴ καὶ γενικὴ προπαίδεια γιὰ τὸν ρόλο ποὺ ἔπαιξε.

Γι' ὅλα ὡστόσο αὐτὰ δὲν εἶναι ὑπεύθυνος ὁ Ἰωαννίδης, ἀλλὰ μιὰ γενικότερη κατάσταση ποὺ δημιουργεῖται ἀπὸ τὸ 1927 στὸ Κ.Κ.Ε. καὶ φέρνει περὶ τὸ 1930 στὴν ἡγεσία του ἑνὸς νέου τύπου «κομμουνιστές», ὀργανικὰ διαφορετικούς, ἀπὸ ἄποψη παίδευσης, καὶ ἤθους, ἀπὸ κείνους ποὺ ἵδρυσαν καὶ καθοδήγησαν τὸ Κόμμα στὰ πρῶτα 10 του περίπου χρόνια.

Πρόκειται γιὰ τὴ νέα γενιὰ τῶν «σταλινικῶν» ἡγετῶν γύρω ἀπὸ τὸν Ν. Ζαχαριάδη καὶ Γ. Ἰωαννίδη, πιστῶν ἐκτελεστῶν τῶν ντιρεκτίβων ποὺ ἔρχονται ἀπὸ τὴ Μόσχα. Γιὰ τέτοιο ρόλο χρειάζονταν ἀνάλογοι ἄνθρωποι.

Οἱ ντιρεκτίβες αὐτὲς καθορίζουν βασικὰ τὴν ὅλη γραμμὴ τοῦ Κόμματος, ἰδιαίτερα ἕως τὸ θάνατο τοῦ Στάλιν τὸ 1953. Ἡ «γραμμὴ» στὸ διάστημα τῆς Ἀντίστασης δὲν ἔρχεται πιὰ ἄμεσα ἀπὸ τὸ Κρεμλίνο, ποὺ μὲ τὸν πανικὸ ποὺ ἐπεκράτησε τὰ πρῶτα χρόνια τοῦ πολέμου στὶς τάξεις του, καὶ μὲ τὴν ἐλάχιστη σημασία ποὖχε στὰ γενικὰ σχέδιά του τότε ἡ Ἑλλάδα, τὸ Κ.Κ.Ε. ἦταν ἡ τελευταία ἀπὸ τὶς ἀπασχολήσεις του. Ὅταν μάλιστα ὁ Στάλιν ἔκανε δῶρο στοὺς «Μεγάλους» ἰμπεριαλιστὲς Συμμάχους του, Ἀμερικανούς, Ἄγγλους, Γάλλους τὴ διάλυση τῆς Τρίτης Διεθνοῦς, ἡ ἐδῶ κομμουνιστικὴ ἡγεσία τἄχε πιὰ κυριολεκτικὰ χαμένα καὶ ψάχνει μὲ ἀπίθανα μέσα ν' ἀποκαταστήσει τὴν ἐπαφὴ μὲ τὸ «Κέντρο» καὶ νὰ γνωρίσει, νὰ «μαντέψει» ἁπλῶς ἔστω, τὴ «σκέψη» του, τὶς «προθέσεις» του, σχετικὰ μὲ τὴν Ἑλλάδα.

Ἀλλὰ ὁ Ἰωαννίδης καὶ ἡ μικρὴ ἡγετικὴ ὁμάδα γύρω του, ποὖχουν διαπαιδαγωγηθεῖ ἤδη στὸ πνεῦμα τῶν «Λαϊκῶν» καὶ «Ἐθνικῶν» πλατειῶν Ἑνώσεων, δηλαδὴ τῶν διαταξικῶν μετώπων, μὲ τὴ συμμετοχὴ τῆς «προοδευτικῆς», «δημοκρατικῆς», «ἐθνικῆς» ἀστικῆς τάξης, κηρύσσεται ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τῆς Ἀντίστασης γιὰ τὴν «ἐθνικὴ ἑνότητα» «ἀπὸ τὸν Βασιληὰ ὡς τὸ Ζεῦγο», καὶ ὑπερηφανεύεται, καὶ κομπάζει, γιὰ τὸ «πολιτικότατο», «ἔξυπνο», «διορατικὸ» αὐτὸ σχῆμα του.

Σὲ καμμιὰ στιγμὴ δὲν διερωτᾶται πὼς ξεκινώντας ἀπὸ τέτοιο, ὁπωσδήποτε ἀπραγματοποίητο σχῆμα, ἦταν δυνατὸ ἡ Ἀντίσταση νἄχε διαφορετικὴ κατάληξη, ν' ἀποφευχθεῖ Λίβανος, Καζέρτα, Βάρκιζα.

Τί νὰ πρωτοθαυμάσει κανεὶς σὲ τέτοια σκέψη: Τὴν καθαρὴ ἀνοησία της, ἢ τὴν μικροαστικὴ κουτοπονηριὰ ποὺ «θέλει τὴν πίττα ὁλάκερη καὶ τὸ σκύλο χορτάτο», δηλαδὴ ποὺ νόμιζε ὅτι θὰ «κουκουλώσει» τοὺς ἀστούς, ἀκόμα καὶ τὸ «Βασιληά» τους, καπελλώνοντας ὅλους κάτω ἀπὸ τὴν «κρυφὴ» καθοδήγηση τοῦ Κ.Κ.Ε., δηλαδὴ τοῦ Ἰωαννίδη καὶ τῶν ἀνθρώπων του!

Ὡστόσο, αὐτὴ ἡ γραμμὴ «ἐθνικοῦ Μετώπου» ἀπὸ τὸ «Βασιληὰ ἕως τὸ Ζεῦγο», ὅσο οὐτοπιστικὴ ἢ ἀνόητη κι ἂν φαίνεται, ἀνταποκρίνεται σ' αὐτὸ ποὔθελε τότε τὸ Κρεμλίνο, ἐνδιαφερόμενο γιὰ τὴν πάλη καὶ μόνο ἐναντίον τῶν Γερμανῶν, ὑπὸ ἀστικὴ βέβαια, σὲ τελευταία ἀνάλυση, καθοδήγηση.

Ἐδῶ τὸ «πολιτικὸ ἔνστικτο» τοῦ Ἰωαννίδη δὲν «λαθεύτηκε», ὅπως δὲν «λαθεύτηκε» ὅταν διαρκῶς «φοβᾶται» καὶ «ὑπολογίζει» τοὺς Ἄγγλους, καὶ θέλει ν' ἀποφύγει «σύγκρουση» μαζί τους.

Γιατὶ ὁ μεγάλος αὐτὸς «λαϊκὸς» «ἐπαναστάτης» ἡγέτης, ποὺ ἄθελά του εἶχε πίσω ἀπὸ τὸ Κόμμα του ὁλόκληρη σχεδὸν τὴν Ἑλλάδα τῶν ἐργατῶν, τῶν ἀγροτῶν, τῶν ἀνταρτῶν τοῦ βουνοῦ καὶ τῆς πόλης, δηλαδὴ μιὰ τεράστια ἐπαναστατικὴ δύναμη, μᾶς ἐπαναλαμβάνει κατὰ κόρο στὶς «Ἀναμνήσεις» του πὼς αὐτὸς ἀπὸ παιδὶ ἤξερε πόσο «σκληρὸ καρύδι» γιὰ τὰ δόντια τῶν ἐπαναστατημένων Ἑλλήνων ἦταν ἡ ἀποσυντεθημένη περὶ τὸ τέλος τοῦ πολέμου Ἀγγλία τοῦ Τσῶρτσιλ, καὶ πόσο ἔπρεπε νὰ «προσέχουμε», νὰ «ἑλισσόμαστε» καὶ νὰ «ὑποχωροῦμε».

«Ὑποχωρήσεις» στὸ Λίβανο, στὴν Καζέρτα, στὴ Βάρκιζα, «ἀναγκαῖες» γιὰ νὰ μὴν τὰ «χάσουμε» ὅλα καὶ νὰ διαφυλάξουμε τὸ «μέλλον».

Τὸ «μέλλον» ποὺ ἀποχαντάκωσε ὁ δεύτερος ἐμφύλιος πόλεμος καὶ τὸν ὁποῖο σωστὰ ἀποδοκιμάζει ὁ Ἰωαννίδης, ἀφήνοντας νὰ ὑπονοηθεῖ ὅτι τοὺς ἐπιβλήθηκε κι αὐτὸς ἀπὸ τοὺς Σοβιετικούς, καὶ σταμάτησε ἀπὸ τοὺς Σοβιετικούς, ὅταν ὁ Στάλιν τὸν ἔκρινε πιὰ ἀσύμφορο γιὰ τὰ ἐθνικὰ συμφέροντα τῆς Ρωσίας, ὅπως αὐτὸς τὸ ἐμφάνισε.

Ὁ Ἰωαννίδης ὁμολογεῖ ὅτι ὁρισμένα τοῦ «ξεφεύγουν», ὅτι δὲν μπορεῖ νὰ τὰ πεῖ «ὅλα», γιὰ νὰ μὴν θιχθεῖ ἡ «ἑνότητα τῆς ἡγεσίας» καὶ κυρίως νὰ μὴν φανεῖ καθαρὰ ὅτι ὁ κύριος ὑπαίτιος γιὰ τὴν ὅλη ἐδῶ ἀθλιότητα στρατηγικῆς καὶ τακτικῆς ὑπῆρξε ἡ τυφλὴ προσαρμογὴ στὴ Σοβιετικὴ γραμμή.

Πρὶν κάθε νέο σοβαρὸ βῆμα, πρὶν κάθε συμφωνία καὶ ὑποχώρηση, ἡ ἡγεσία τοῦ Κ.Κ.Ε., δηλαδὴ 2 - 3 πρόσωπα, μὲ τὸν Ἰωαννίδη πάντα στὸ Κέντρο, προσπαθεῖ νὰ μάθει ἢ ἔστω, τονίσαμε, νὰ μαντέψει τί σκέπτεται τὸ Κρεμλίνο.

Τὸ Κρεμλίνο καθαρὰ ἀποδοκιμάζει σύγκρουση μὲ τοὺς Ἄγγλους, καὶ ἀρνεῖται κατηγορηματικὰ κάθε ὑλικὴ στρατιωτικὴ βοήθεια.

Ἡ γραμμή του εἶναι σαφής, τέτοια ὅπως διαπιστώθηκε καὶ τὸ περίφημο τηλεγράφημα τοῦ «Παπποῦ», δηλαδὴ τοῦ Δημητρώφ: Ἡ διεθνὴς κατάσταση δὲν ἦταν ὥριμη γιὰ Ἐπανάσταση στὴν Ἑλλάδα, κι ἔπρεπε νὰ ἐξευρεθεῖ πολιτικὴ λύση συμβιβασμοῦ, τόσο μὲ τοὺς Ἄγγλους, ὅσο καὶ τοὺς ἕλληνες κομπάρσους του.

Ὁ Ἰωαννίδης ξέρει πῶς τέτοια εἶναι ἡ γραμμή, τὸ διαισθάνεται, καὶ γι' αὐτὸ παραπαίει σὲ ἀντιφάσεις. Ἡ «ἐποποιΐα» τῶν Δεκεμβριανῶν καταντᾶ μιὰ ἀπέλπιδα μάχη ὀπισθοφυλακῆς ἐναντίον τῶν Ἄγγλων, ποὺ παίρνουν τὴν πρωτοβουλία τῆς ἐπίθεσης, ἐνῶ ΕΑΜ - ΕΛΑΣ ἀμύνονται, ρίχνουν λιγοστὲς λιγοστὲς τὶς δυνάμεις τους στὴ μάχη, ἰδεολογικὰ καὶ ὀργανωτικὰ ἀπροετοίμαστες γιὰ μιὰ νίκη πάνω στοὺς Ἄγγλους, ὡστόσο ἀκόμα δυνατή.

Τοὺς Ἄγγλους τὸ Κ.Κ.Ε. τοὺς ὑποδέχεται τὸ φθινόπωρο τοῦ 1944 σὰν «Συμμάχους» καὶ «Ἐλευθερωτές», ποὔρχονται νὰ «πολεμήσουν» μαζί του τοὺς «Γερμανούς». Ἐνῶ οἱ Ἄγγλοι ἔρχονται νὰ χτυπήσουν τὴν Ἀντίσταση καὶ ν' ἀποτρέψουν τὴν ἐπαναστατική της νίκη στὴ χώρα. Τὴν περίπτωση τῆς νίκης αὐτῆς τὸ Κ.Κ.Ε. δὲν τὴν ἀντιμετώπισε ποτέ. Κι αὐτὸ ἐξηγεῖ τὴ διάσταση γραμμῆς ἀνάμεσα σὲ κείνη τῆς πολιτικῆς του ἡγεσίας, καὶ τῶν ἀνταρτῶν στὸ βουνὸ μὲ ἐπικεφαλῆς τὸν Ἄρη. Ὅσο περιορισμένη ἀπὸ πολιτικὴ ἄποψη μπορεῖ νὰ κριθεῖ ἐκ τῶν ὑστέρων καὶ ἡ φυσιογνωμία τοῦ Ἄρη, ἐνστικτώδικα, ἀπὸ ὀργανικὴ διαφορετικὴ ψυχοσύνθεση ὁ τελευταῖος, κάτω ἀπὸ τὴν πίεση τῆς ἐπαναστατικῆς του βάσης, «παρέκλινε» διαρκῶς «ἀριστερὰ» ἀπὸ τὴν ἐπίσημη γραμμή.

Κι ἂν ἦταν κάτι ποὺ φόβιζε τὸν Ἰωαννίδη ἦταν οἱ «ἀριστερὲς παρεκλίσεις».

Σημαντικότατες ἄλλες παρατηρήσεις καὶ συμπεράσματα βγαίνουν ἀπὸ μιὰ κριτική, ἐξονυχιστική, μελέτη τῶν «Ἀναμνήσεών» του καὶ τῶν συναφῶν ντοκουμέντων τοῦ ἔργου. Ὅπως π.χ. οἱ σχέσεις μὲ τοὺς Γιουγκοσλάβους, ποὺ καθαρὰ ἐπιδίωξαν ἄμεσες σχέσεις μὲ τοὺς Ἕλληνες, ἔξω ἀπὸ τὸν ἔλεγχο τῶν Σοβιετικῶν καὶ ποὺ οἱ Ἕλληνες διαρκῶς ἀποφεύγουν. Πρᾶγμα ποὺ πείθει σιγὰ σιγὰ τοὺς Γιουγκοσλάβους ὅτι τίποτα τὸ σοβαρὸ δὲν γίνεται μαζί τους. Οἱ Ἕλληνες παραμένουν προσκολλημένοι στὴ σταλινικὴ Σοβιετικὴ ἡγεσία καὶ δὲν ἔχουν καμμιὰ δικιά τους κάπως αὐτόνομη πολιτικὴ καὶ προοπτική. Παραπαίουν, δὲν ξέρουν ποῦ πᾶνε, πέφτουν ἀπὸ ὑποχώρηση σὲ ὑποχώρηση, καὶ τελικὰ τσακίζονται τὴ στιγμὴ ποὺ ἡ γενική τους ἐπιρροὴ καὶ δύναμη εἶχε φτάσει στὸ κατακόρυφο. Δράμα πέρα γιὰ πέρα ἡ ὅλη ὑπόθεση.

Ὁ Στάλιν ἀνταμοίβει τὴ δουλική, ἄκριτη ἀφοσίωσή τους, χωρὶς καμμιὰ ἀπάντηση στὶς παθητικὲς τους ἐκκλήσεις γιὰ βοήθεια, συγχαίρεται τὸ Βασιληά, ἀποδοκιμάζοντας τὸ σχηματισμὸ δικιᾶς τους Κυβέρνησης, καταδικάζει κάθε ἰδέα σύγκρουσης μὲ τοὺς Ἄγγλους, σπρώχνει πρὸς τὴ Βάρκιζα.

Ἀλλά, ἐκ τῶν ὑστέρων, κατὰ τὴ συνήθειά του, θὰ ρίξει τὰ βάρη τῆς πανωλεθρίας στοὺς Ἕλληνες ὑπηκόους του. Θὰ τοὺς ἀναγκάσει μάλιστα, περὶ τὸ 1950, διὰ τοῦ Ζαχαριάδη, ν' ἀναγνωρίσουν ἀνοιχτὰ τὰ «λάθη» τους, ἀκόμα κι ὅτι ἀνέχτηκαν σ' ὅλο τὸ διάστημα τῆς Ἀντίστασης, σὰν Γενικὸ Γραμματέα τοῦ Κόμματός των ἕνα «χαφιέ»: τὸν Σιάντο!

Κι ὡστόσο, ὁ Γ. Ἰωαννίδης, ποὺ γιὰ νὰ μὴν θέσει ἀκόμα μιὰ φορὰ σὲ «κίνδυνο» τὴν ἑνότητα τῆς ἡγεσίας», παραδέχεται κι αὐτὸς τέτοια τερατωδία, περὶ τὸ τέλος τῆς ζωῆς του ἔχει τύψεις συνειδήσεως γιὰ τὴν ποταπότητα τῆς κατηγορίας καὶ τὴ διαγωγὴ αὐτή.

Πρέπει οἱ «Ἀναμνήσεις» τοῦ Γ. Ἰωαννίδη νὰ μὴν ἐνταφιαστοῦν γρήγορα καὶ «ξεχαστοῦν» ὅπως ὁρισμένοι τὸ θέλουν καὶ θὰ τὸ ἐπιδιώξουν. Πρέπει οἱ νέες γενιὲς τῶν Ἑλλήνων κομμουνιστῶν νὰ βγάλουν τὰ συμπεράσματά τους. Πρέπει πάνω στὸ ἄφθονο ἤδη ὑλικὸ ποὺ ὑπάρχει γιὰ τὴν Ἀντίσταση, νὰ γραφεῖ ἡ ἀντικειμενική της ἱστορία, ἀπαραίτητη γιὰ ὁποιαδήποτε στοιχειώδη κατάρτιση τῆς Ἀριστερᾶς στὴν Ἑλλάδα.

Πρέπει νὰ ἀνδρωθεῖ πιὰ ἡ τελευταία στὴ μόνη δυνατὴ βάση γιὰ ὁποιαδήποτε κίνηση ἐπικαλεῖται τὸ Μαρξισμό, τὴν Ἐπανάσταση, τὸ σοσιαλισμό: Μιὰ πλήρης ἀνεξαρτησία ἀπὸ τὰ ξένα «Κέντρα» καὶ μιὰ ταξική της τοποθέτηση, προσανατολισμένη πρὸς τὴν Ἑλληνικὴ Σοσιαλιστικὴ Ἐπανάσταση, καὶ τὰ γνήσια, βασικά της συμφέροντα.

Γιὰ τέτοιο ἐπίτευγμα, ἡ κριτικὴ κατανόηση τῆς περιόδου τῆς Ἀντίστασης, εἶναι ἀπόλυτα ἀναγκαία.

Ἰούλης 1979

Πολιτικά ἄρθρα καί μελέτες

Ὁ ἀφοπλισμὸς καὶ οἱ Ἡνωμένες Πολιτεῖες τῆς Εὐρώπης

Ἕνα ἄρθρο τοῦ Λ. Τρότσκυ

Πῶς νὰ ἑνοποιηθεῖ ἡ Εὐρώπη;

Ὁ Μπριάν αἰσθάνθηκε τὴν ἀνάγκη νὰ καλυτερέψει τὴν ἱστορικὴ τύχη τῶν τριακοσίων πενήντα ἑκατομμυρίων Εὐρωπαίων, ποὺ φαίνονται σὰν οἱ ἐκπρόσωποι τοῦ πιὸ ὑψηλοῦ πολιτισμοῦ, ἐνῶ ταυτόχρονα δὲν μποροῦν νὰ ζήσουν οὔτε ἕναν αἰώνα χωρὶς καμιὰ δωδεκάδα πολέμους καὶ ἐπαναστάσεις. Ὁ Μάκ Ντόναλντ, γιὰ χάρη τῆς εἰρήνης τοῦ πλανήτη μας, διέσχισε τὸν Ἀτλαντικό. Οἱ Ἡνωμένες Πολιτεῖες τῆς Εὐρώπης, ὁ ἀφοπλισμὸς, ἡ ἐλευθερία τοῦ ἐμπορίου, εἶναι στὴν ἡμερησία διάταξη. Ἡ καπιταλιστικὴ διπλωματία προετοιμάζει παντοῦ τὴ μεγάλη πασιφιστικὴ πανδαισία. Λαοὶ τῆς Εὐρώπης, λαοὶ τοῦ κόσμου ὁλόκληρου, ἑτοιμάστε μεγάλα κουτάλια γιὰ νὰ τὴν καταβροχθίσετε!

Γιατί ὅλη αὐτὴ ἡ κινητοποίηση; Μήπως οἱ σοσιαλιστὲς δὲν ἔχουν τὴν ἐξουσία στὶς πιὸ σημαντικὲς χῶρες τῆς Εὐρώπης, ἢ ἀλλοῦ δὲν ἑτοιμάζονται νὰ τὴν πάρουν; Ἀλλὰ ἀκριβῶς αὐτὸς εἶναι ὁ λόγος. Καὶ ὅμως, ἀπὸ τώρα φαίνεται ὅτι τὰ σχέδια τοῦ Μπριάν καὶ τοῦ Μάκ Ντόναλντ ἐπιδιώκουν τὴν εἰρήνη ἀπὸ δρόμους καὶ μὲ κατευθύνσεις ἐντελῶς ἀντίθετες. Ὁ Μπριάν θέλει νὰ ἑνοποιήσει τὴν Εὐρώπη γιὰ νὰ τὴν κάνει ἱκανὴ νὰ ὑπερασπιστεῖ τὸν ἑαυτό της ἐναντίον τῆς Ἀμερικῆς. Ὁ Μάκ Ντόναλντ θέλει νὰ κερδίσει τὴν εὐγνωμοσύνη τῆς Ἀμερικῆς, βοηθώντας την νὰ καταπιέζει τὴν Εὐρώπη. Δυὸ τραῖνα τρέχουν μὲ ἀντίθετες κατευθύνσεις νὰ συναντηθοῦν γιὰ νὰ σώσουν τοὺς ἐπιβάτες τους ...ἀπὸ τὴν καταστροφή!

Ἡ ἀγγλο - γαλλικὴ ναυτικὴ συμφωνία τοῦ Ἰουλίου 1928 ἀχρηστεύθηκε μ' ἕνα μόνο νεῦμα τῆς Ἀμερικῆς. Τὸ γεγονὸς αὐτὸ εἶναι ἀρκετὰ ἐνδεικτικὸ τοῦ συσχετισμοῦ τῶν δυνάμεων στὸν κόσμο. «Μήπως ἄραγε φαντάζεσθε, εἶπε ἡ Ἀμερική, ὅτι θὰ συμμορφωθῶ μὲ τὶς ἀποφάσεις ποὺ πήρατε στὶς δυὸ ὄχθες τοῦ «καναλιοῦ»;(*). Ἂν θέλετε οἱ διαπραγματεύσεις σας νὰ θεωρηθοῦν σοβαρές, κάντε τὸν κόπο νὰ διασχίσετε τὸν Ἀτλαντικό». Ὁ Μάκ Ντόναλντ παρήγγειλε ἤδη τὸ εἰσιτήριό του, κι αὐτὸ εἶναι τὸ πιὸ χειροπιαστὸ σημεῖο τοῦ πασιφιστικοῦ του προγράμματος.

Στὴ Γενεύη οἱ μέλλοντες «ἑνοποιητὲς» τῆς ἠπείρου δὲν αἰσθάνθηκαν πιὸ ἄνετα ἀπὸ τοὺς γκάνγκστερς τῆς ἄλλης πλευρᾶς τοῦ Ὠκεανοῦ. Μὲ τρόμο κοίταζαν πρὸς τὸ μέρος τῆς ἀμερικανικῆς ἀστυνομίας. Ὁ Μπριάν ἄρχιζε καὶ τελείωνε τοὺς λόγους του ὁρκιζόμενος ὅτι ποτὲ σὲ καμιὰ περίπτωση ἡ ἑνοποίηση τῆς Εὐρώπης δὲν πρέπει νὰ κατευθύνεται ἐναντίον τῆς Ἀμερικῆς. Ὁ Θεὸς νὰ μᾶς φυλάξει! Ὅταν διαβάζουν τὶς δηλώσεις του, οἱ ἀμερικανοὶ πολιτικοὶ θὰ πρέπει νὰ αἰσθάνονται διπλὴ χαρά: «Ὁ

(*) Τῆς Μάγχης.

Μπριάν μᾶς φοβᾶται ἀρκετά. Ἀλλὰ δὲν θὰ κατορθώσει νὰ μᾶς ξεγελάσει».

Ἐνῶ ἐπαναλάμβανε τὰ λόγια τοῦ Μπριάν, ὁ Στρέζεμαν ἔκανε καλυμμένα πολεμικὴ ἐναντίον του. Ὁ Χέντερσον πολεμοῦσε ἐνάντια καὶ στοὺς δύο, ἀλλὰ κυρίως κατὰ τοῦ γάλλου πρωθυπουργοῦ. Στὴν πραγματικότητα, ὅλη ἡ συζήτηση τῆς Γενεύης, ἔγινε κατὰ τὸ ἀκόλουθο σχῆμα:

Μπριάν: Σὲ καμιὰ περίπτωση ἐναντίον τῶν Η.Π.

Στρέζεμαν: Πολὺ σωστά. Ἀλλὰ μερικοὶ μερικοὶ ἔχουν ὑστεροβουλίες. Ἡ Ἀμερικὴ δὲν μπορεῖ νάχει ἐμπιστοσύνη παρὰ μόνο στὴ Γερμανία.

Μάκ Ντόναλντ: Ὁρκίζομαι πάνω στὴ Βίβλο πὼς ἡ εὐθύτης καὶ ἡ φιλία εἶναι ἀποκλειστικὲς ἀρετὲς τῶν Βρεταννῶν, ἰδιαίτερα τῶν Σκωτσέζων.

Καὶ ἔτσι δημιουργόνταν στὴ Γενεύη ἡ «καινούργια διεθνὴς ἀτμόσφαιρα». Ἡ ἐσωτερικὴ ἀδυναμία τῆς Εὐρώπης προέρχεται πρὶν ἀπ' ὅλα, ἀπ' τὴν οἰκονομικὴ της κατάρρευση. Ἡ οἰκονομικὴ δύναμη τῶν Η.Π. ἀντίθετα προέρχεται ἀπὸ τὴν ἑνότητά τους. Προσπαθοῦν νὰ βροῦν πῶς νὰ κάνουν ὥστε ἡ ἑνοποίηση τῆς Εὐρώπης νὰ μὴ στρέφεται ἐναντίον τῆς Ἀμερικῆς: δηλαδὴ νὰ μὴ μεταβληθεῖ ὁ συσχετισμὸς τῶν δυνάμεων εἰς βάρος της.

Τὸ ἡμιεπίσημο ὄργανο τοῦ Μάκ Ντόναλντ, τὸ «Ντέϊλυ Χέραλντ», ἔγραφε στὶς 10 τοῦ Σεπτέμβρη ὅτι ἡ ἰδέα τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν τῆς Εὐρώπης εἶναι «γελοία» καὶ μάλιστα ὅτι ἀποτελεῖ πρόκληση. Ὁπωσδήποτε, ἂν αὐτὴ ἡ φαντασία ἦταν πραγματοποιήσιμη, τότε ἡ Εὐρώπη θὰ ἔστηνε ἐναντίον τῆς Ἀμερικῆς ἕνα τεράστιο τελωνειακὸ τεῖχος καὶ τὸ ἀποτέλεσμα θὰ ἦταν ὅτι ἡ Μεγάλη Βρετανία θὰ συντριβόταν ἀνάμεσα στὶς δύο σιαγόνες τῶν δύο ἠπείρων. Ἔτσι σκεφτόταν τὸ «Ντέϊλυ Χέραλντ», διερωτώμενο ἐπὶ πλέον, πῶς, κάτω ἀπὸ τέτοιες συνθῆκες, θάταν δυνατὸν νὰ ἐπιτευχθεῖ ἡ βοήθεια τῆς Ἀμερικῆς.

Πρακτικὰ κανεὶς δὲν ξέρει τί ἀκριβῶς σημαίνουν οἱ Ἡνωμένες Πολιτεῖες τῆς Εὐρώπης. Γιὰ τὸ Στρέζεμαν, περιορίζονταν σὲ μία ἑνοποίηση τῶν νομισμάτων, καθὼς καὶ τῶν γραμματοσήμων. Τὸ πρᾶγμα εἶναι κάπως πενιχρό. Ὁ Μπριάν προτείνει νὰ «μελετηθεῖ» ἕνα πρόβλημα γιὰ τὸ ὁποῖο δὲν εἶναι ἀκριβῶς γνωστὸ σὲ τί συνίσταται.

Τὸ βασικὸ πρόβλημα τῆς ἑνοποίησης θάπρεπε νάχει οἰκονομικὸ χαρακτήρα, καὶ ὄχι μονάχα ἐμπορικό, ἀλλὰ νὰ ἀφορᾶ ἐπίσης τὴν παραγωγή. Αὐτὸ θὰ ἦταν ἀναγκαῖο ὥστε τεχνητοὶ φραγμοὶ νὰ μὴ χωρίζουν πιὰ τὸ κάρβουνο ἀπὸ τὸ σίδερο. Πρέπει νὰ δοθεῖ στὸ σύστημα τῆς ἀνοικοδόμησης ἡ δυνατότητα ν' ἀναπτυχθεῖ σύμφωνα μὲ τὶς φυσικὲς καὶ οἰκονομικὲς συνθῆκες καὶ ὄχι μέσα στὰ σύνορα τῆς Συνθήκης τῶν Βερσαλλιῶν. Πρέπει νὰ ἑνωθοῦν σ' ἕνα μόνο δίκτυο ὅλοι οἱ σιδηρόδρομοι τῆς Εὐρώπης κλπ. Ὅλα αὐτὰ δὲν μποροῦν νὰ ἀντιμετωπιστοῦν χωρὶς τὴν προηγούμενη κατάργηση τῶν τελωνειακῶν συνόρων στὸ ἐσωτερικὸ τῆς Εὐρώπης. Κι αὐτὸ θὰ ἐσήμαινε τότε μιὰ εὐρωπαϊκὴ τελωνειακὴ ἕνωση ἐναντίον τῆς Ἀμερικῆς.

Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία, ὅτι ἂν ἔπεφταν οἱ τελωνειακοὶ φραγμοί, ἡ καπιταλιστικὴ Εὐρώπη, μετὰ μιὰ περίοδο κρίσης, ἀνασύνταξης καὶ ἀναπροσαρμογῆς, θὰ ἔφθανε σ' ἕνα ὑψηλὸ ἐπίπεδο, πάνω σὲ μιὰ νέα βάση κατανομῆς τῶν παραγωγικῶν δυνάμεων. Κατὰ τὸν ἴδιο τρόπο οἱ μεγάλες ἐπιχειρήσεις, χάρις σὲ ὁρισμένες οἰκονομικὲς συγκυρίες, ὑπερισχύουν πάνω στὶς μικρές. Ἀλλὰ ἐκεῖνο ποὺ ἀκόμα ποτὲ δὲν εἴδαμε εἶναι τοὺς μικροὺς ἐπιχειρηματίες νὰ παραχωροῦν θεληματικὰ τὴ θέση τους. Γιὰ νὰ γίνει κύριος τῆς ἀγορᾶς, ὁ μεγάλος ἐπιχειρηματίας, πρέπει πρῶτα νὰ καταστρέψει οἰκονομικὰ τὸν μικρό. Τὸ ἴδιο συμβαίνει καὶ μὲ τὶς δυνάμεις. Τὰ τελωνειακὰ σύνορα δὲν καθιερώθηκαν παρὰ γιατὶ εἶναι ἐπωφελῆ καὶ ἀναγκαῖα γιὰ κάθε ἐθνικὴ μπουρζουαζία σὲ βάρος κάποιας ἄλλης.

Τὴν ἐποχὴ τῆς σύγκλησης ἀπὸ τὴν Κοινωνία τῶν Ἐθνῶν, μιᾶς οἰκονομικῆς συνδιάσκεψης ποὺ θὰ ἐγκαθίδρυε τὴ βασιλεία τῆς ἐλευθερίας τοῦ ἐμπορίου στὴν Εὐρώπη, τὰ τελωνειακὰ βάρη ὑψώνονταν διαρκῶς. Σήμερα, ἡ ἀγγλικὴ κυβέρνηση προτείνει «τελωνειακὲς διακοπὲς» δυὸ χρόνων. Δηλαδὴ ἐπὶ δυὸ χρόνια οἱ ταρίφες ποὺ ὑπάρχουν νὰ μὴν μποροῦν ν' αὐξηθοῦν. Τέτοιες θὰ ἦταν οἱ μετριοπαθεῖς ἐγγυήσεις τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν τῆς Εὐρώπης. Ἀλλὰ ἀκόμα κι αὐτὸ μένει στὸ στάδιο τοῦ σχεδίου.

Γιὰ νὰ ὑπερασπίσουν αὐτὰ τὰ τελωνειακὰ τείχη ποὺ ὅλο ὑψώνονται, οἱ ἐθνικοὶ στρατοὶ εἶναι σὲ ἐπιφυλακή. Οἱ ἐθνικοὶ στρατοὶ ποὺ κι αὐτοὶ ἐπίσης αὐξήθηκαν σχετικὰ μὲ τὸ προπολεμικό τους ἐπίπεδο. Οἱ γενικὲς δαπάνες τοῦ στρατοῦ (τοῦ πεζικοῦ, τοῦ ναυτικοῦ, τῆς ἀεροπορίας) τῶν πέντε μεγαλυτέρων δυνάμεων κατὰ τὰ τρία τελευταῖα χρόνια ἀνέβηκαν ἀπὸ 2.170 ἑκατομμύρια δολλάρια σὲ 2.292 ἑκατομμύρια.

Αὐτοὶ οἱ ἀριθμοὶ φτάνουν γιὰ νὰ δείξουν πόση σημασία καθεμιὰ ἀπὸ τὶς ἐθνικὲς μπουρζουαζίες τῶν τριάντα εὐρωπαϊκῶν χωρῶν ἀποδίδει στὰ τελωνειακὰ τείχη της. Ἂν χρειαστεῖ ἕνας μεγάλος ἐπιχειρηματίας νὰ καταστρέψει οἰκονομικὰ ἕναν μικρότερο, πρέπει καὶ ἕνα ἔθνος γιὰ νὰ συντρίψει ἕνα ἄλλο πιὸ ἀδύνατο, νὰ καταργήσει τοὺς τελωνειακοὺς δασμοὺς ποὺ τὸ προστατεύουν.

Συγκρίνοντας τὴν τωρινὴ Εὐρώπη μὲ τὴν παληὰ Γερμανία — ὅταν δεκάδες πριγκιπᾶτα εἶχαν τὰ δικά τους τελωνειακὰ σύνορα — ὁ Στρέζεμαν προσπαθοῦσε νὰ βρεῖ στὴ γερμανικὴ ἑνότητα τὸ σύμβολο τῆς οἰκονομικῆς ὁμοσπονδίας τῆς Εὐρώπης καὶ τοῦ κόσμου. Δὲν εἶναι καὶ κακὴ ἡ ἀναλογία. Ἀλλὰ ὁ Στρέζεμαν ξέχασε μόνο νὰ προσθέσει ὅτι γιὰ νὰ ἑνοποιηθεῖ πάνω σὲ μιὰ ἐθνικὴ βάση, ἡ Γερμανία ἀναγκάστηκε — ἐκτὸς ἀπ' τοὺς πολέμους τῆς Μεταρρύθμισης — νὰ κάνει μιὰ ἐπανάσταση (τὸ 1848) καὶ τρεῖς πολέμους (τὸ 1864, 1866 καὶ 1870). Ἐκτὸς ἀπ' αὐτό, ἀκόμα καὶ τώρα, μετὰ τὴ «δημοκρατικὴ» ἐπανάσταση τοῦ 1918, ἡ γερμανικὴ Αὐστρία βρίσκεται ἔξω ἀπ' τὸ Ράϊχ. Ὑπὸ αὐτὲς τὶς συνθῆκες εἶναι δύσκολο νὰ πιστέψει κανεὶς πὼς γιὰ νὰ ἑνο-

ποιηθοῦν οἰκονομικὰ ὅλα τὰ ἔθνη τῆς Εὐρώπης φτάνουν μερικὰ διπλωματικὰ γεύματα.

Ὁ Ἀφοπλισμὸς κατὰ τὸν Ἀμερικάνικο τρόπο

Ἀλλὰ παράλληλα μὲ τὸ πρόβλημα τῆς ἑνοποίησης τῆς Εὐρώπης, κ' ἐκεῖνο τοῦ περιορισμοῦ τῶν ἐξοπλισμῶν της, μπῆκε τελευταῖα στὴν ἡμερησία διάταξη. Ὁ Μὰκ Ντόναλντ μᾶς διαβεβαίωσε ὅτι ὁ δρόμος τοῦ σταδιακοῦ ἀφοπλισμοῦ εἶναι τὸ πιὸ ἀσφαλὲς μέσο γιὰ νὰ ἐξασφαλιστεῖ ἡ διαρκὴς εἰρήνη. Ἔτσι, νά ποὺ ἕνας πασιφιστὴς μᾶς ἀντικρούει. Ἂν ὅλες οἱ χῶρες ἀφοπλιστοῦν αὐτὸ βέβαια θὰ εἶναι μιὰ σοβαρὴ ἐγγύηση γιὰ τὴν εἰρήνη. Ἀλλὰ αὐτὸς ὁ ἀφοπλισμὸς ἀποκλείεται, κατὰ τὸν ἴδιο τρόπο ὅπως ἀποκλείεται καὶ ἡ κατάργηση τῶν τελωνειακῶν φραγμῶν. Αὐτὴ τὴ στιγμὴ δὲν ὑπάρχει στὴν Εὐρώπη παρὰ μιὰ μόνη μεγάλη δύναμη ποὺ νἄχει πραγματικὰ ἀφοπλιστεῖ. Ἀλλὰ ὁ ἀφοπλισμός της δὲν πραγματοποιήθηκε παρὰ σὰν ἀποτέλεσμα ἑνὸς πολέμου διὰ τοῦ ὁποίου ἡ Γερμανία, κι αὐτὴ ἐπίσης, ἔτεινε νὰ «ἑνοποιήσει τὴν Εὐρώπη» κάτω ἀπ' τὴν κυριαρχία της.

Τὸ ζήτημα τοῦ «σταδιακοῦ ἀφοπλισμοῦ», ὅταν ἐξετάζεται ἀπὸ κοντά, μοιάζει σὰν φάρσα τραγική. Τὸν ἀφοπλισμὸ τὸν ἀντικαθιστοῦν πρῶτα μὲ τὴν κατάπαυση τῶν ἐξοπλισμῶν, γιὰ νὰ καταλήξουν τελικὰ στὴν ἐξίσωση τῶν δυνάμεων τοῦ στόλου τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν καὶ τῆς Ἀγγλίας. Τώρα αὐτὸς ὁ «στόχος» φαίνεται νὰ εἶναι ἡ μεγάλη ἐγγύηση τῆς εἰρήνης. Δηλαδὴ αὐτὸ πάει νὰ πεῖ πὼς ὁ διακανονισμὸς ἀγορᾶς τῶν πιστολιῶν εἶναι τὸ ἀσφαλέστερο μέσο γιὰ νὰ καταργηθεῖ ἡ μονομαχία. Γιὰ νὰ λυθεῖ αὐτὸ τὸ πρόβλημα θάπρεπε μᾶλλον νὰ ἀντιμετωπισθεῖ ἀντίθετα. Τὸ γεγονὸς ὅτι οἱ δυὸ μεγάλες ναυτικὲς δυνάμεις κάνουν παζαρέματα μεταξύ τους μὲ τόση μανία γιὰ μερικὲς χιλιάδες τόννους, δείχνει καθαρὰ ὅτι ἡ καθεμιὰ τους προσπαθεῖ νὰ ἐξασφαλίσει γιὰ τὸν ἑαυτό της ἀπὸ πρίν, μὲ διπλωματικὰ μέσα, τὴ θέση τὴν πιὸ προνομιακὴ — στὴν ἐρχόμενη πολεμικὴ σύγκρουση.

Μὰ τί σημαίνει ἀπὸ τὴν ἄποψη τῆς διεθνοῦς κατάστασης, ἡ δημιουργία «ἰσοτιμίας» μεταξὺ τοῦ ἀμερικανικοῦ καὶ ἀγγλικοῦ στόλου; Σημαίνει τὴν ἐγκαθίδρυση μιᾶς μεγάλης «ἀνισότητας» μεταξύ τους, σὲ ὄφελος τῆς Ἀμερικῆς. Κι αὐτὸ τὸ καταλαβαίνουν πολὺ καλὰ ὅλοι οἱ σοβαροὶ ἄνθρωποι ποὺ μετέχουν στὸ παιχνίδι, καὶ πρὶν ἀπ' ὅλα τὰ ναυαρχεῖα τοῦ Λονδίνου καὶ τῆς Οὐάσιγκτον. Ἂν σιωποῦν πάνω σ' αὐτὰ εἶναι ἀπὸ διπλωματικὴ δειλία. Ἀλλὰ ἐμεῖς δὲν ἔχομε κανένα λόγο νὰ τοὺς μιμηθοῦμε.

Μετὰ τὴν ἐμπειρία τοῦ τελευταίου πολέμου, δὲν ὑπάρχει κανεὶς ποὺ νὰ μὴν καταλαβαίνει ὅτι ὁ ἑπόμενος πόλεμος ποὺ θἆναι σύγκρουση μεταξὺ τῶν τιτάνων τοῦ κόσμου, θὰ εἶναι ταυτόχρονα μακρὺς στὴν προετοιμασία του καὶ τὴ διάρκειά του, κι ὄχι κεραυνοβόλος. Ἡ ἔκβασή του θὰ προσδιοριστεῖ ἀπὸ τὴ δύναμη παραγωγῆς καθενὸς ἀπὸ τὰ δυὸ στρατόπεδα. Αὐτὸ σημαίνει ὅτι οἱ πολεμικοὶ στόλοι τῶν Δυνάμεων, ὄχι μόνο θὰ συμπληρωθοῦν καὶ θὰ ἀνανεωθοῦν, ἀλλὰ καὶ ὅτι, σ' ἕνα μεγάλο τους μέρος, θὰ δημιουργηθοῦν στὸ διάστημα τῆς σύρραξης. Εἴδαμε τὸν ἰδιαίτερο ρόλο τῶν γερμανικῶν ὑποβρυχίων στὶς πολεμικὲς ἐπιχειρήσεις κατὰ τὸν τρίτο χρόνο τοῦ πολέμου. Εἴδαμε πῶς ἡ Ἀγγλία καὶ ἡ Ἀμερικὴ δημιούργησαν κατὰ τὴν ἐξέλιξη τοῦ πολέμου νέες τεράστιες στρατιές, μὲ ἐξοπλισμὸ ἀπείρως ἀνώτερο ἀπὸ ἐκεῖνο τῶν παληῶν στρατῶν τῆς εὐρωπαϊκῆς ἠπείρου. Μὲ ἀποτέλεσμα ὅτι οἱ στρατιῶτες, οἱ ναῦτες, τὰ θωρηκτά, τὰ κανόνια, τὰ τάνκς, τὰ ἀεροπλάνα, ποὺ θὰ ὑπάρχουν στὶς ἀρχὲς τῶν ἐχθροπραξιῶν, δὲν θ' ἀποτελοῦν παρὰ μιὰ βάση ἐξόρμησης. Τὸ ἀποφασιστικὸ πρόβλημα θὰ ἐξαρτηθεῖ ἀπὸ τὸ βαθμὸ κατὰ τὸν ὁποῖο μιὰ δοσμένη χώρα θὰ εἶναι ἱκανὴ κάτω ἀπ' τὰ πυρὰ τοῦ ἐχθροῦ νὰ παράγη θωρηκτά, κανόνια, στρατιῶτες καὶ ναῦτες. Ἀκόμα καὶ ἡ τσαρικὴ κυβέρνηση φάνηκε ἱκανὴ νὰ προπαρασκευάσει στὴν ἀρχὴ τοῦ πολέμου ὁρισμένες ἐφεδρεῖες. Ἀλλὰ ἐκεῖνο ποὺ ἦταν ὑπεράνω τῶν δυνάμεών της ἦταν νὰ δημιουργήσει νέες μέσα στὴ μάχη.

Γιὰ τὴν Ἀγγλία, σὲ περίπτωση πολέμου κατὰ τῆς Ἀμερικῆς, δὲν ὑπάρχει παρὰ μόνο μιὰ θεωρητικὴ πιθανότητα ἐπιτυχίας: αὐτὴ εἶναι τὸ νὰ γίνει ἱκανὴ νὰ ἐξασφαλίσει, πρὶν ἀπ' τὴν κήρυξη τοῦ πολέμου, μιὰ τεχνικο-στρατιωτικὴ ὑπεροχή, γιὰ νὰ ἰσορροπήσει, σὲ κάποιο βαθμό, τὴν ἀσύγκριτη τεχνικὴ καὶ οἰκονομικὴ ὑπεροχὴ τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν. Ἡ ἐξίσωση τῶν δύο στόλων πρὶν ἀπ' τὸν πόλεμο, σημαίνει ὅτι ἀπὸ τοὺς πρώτους του μῆνες ἡ Ἀμερικὴ θἄχει μιὰ ἀναμφισβήτητη πλεονεκτικὴ θέση.

Κατὰ τὶς διαπραγματεύσεις τῶν Χοῦβερ καὶ Μὰκ Ντόναλντ δὲν πρόκειται γιὰ ἀφοπλισμό, οὔτε κὰν γιὰ περιορισμὸ τῶν ναυτικῶν ἐξοπλισμῶν. Πρόκειται ἁπλῶς καὶ μόνο γιὰ διακανονισμὸ τῆς προετοιμασίας τοῦ πολέμου. Σήμερα ποὺ ἡ μεγάλη πείρα τοῦ πολέμου καὶ ἡ πληθώρα τῶν ἐφευρέσεων ποὺ προκάλεσε δὲν παύουν ἀπὸ τὸ νὰ τελειοποιοῦνται γιὰ τὶς ἀνάγκες καὶ τὴ χρήση τοῦ στρατοῦ, οἱ προθεσμίες τῆς ἀχρήστευσης τῶν ὅπλων διαφόρων εἰδῶν, θἆναι ἄπειρα πιὸ σύντομες ἀπὸ τὸ 1914. Σὲ μιὰ δεύτερη φάση καὶ τὸ κύριο μέρος τοῦ στόλου μπορεῖ νὰ θεωρηθεῖ ἀπαρχαιωμένο, πρὶν ἀκόμα μπεῖ σὲ δράση. Μὰ τότε ἔχει καμμιὰ ἔννοια νὰ καθοριστοῦν ἐκ τῶν προτέρων αὐτὲς οἱ σχέσεις; Ἡ ρασιοναλιστικὴ βάση τοῦ πράγματος ἀπαιτεῖ νὰ ἔχουν ἕνα στόλο τέτοιον ποὺ χρειάζεται στὴν πρώτη περίοδο τοῦ πολέμου, καὶ ποὺ ὡς τὰ τότε νὰ μπορεῖ νὰ χρησιμοποιηθεῖ σὰν ἐργαστήριο γιὰ τὴ δοκιμασία καὶ τὸν πειραματισμὸ τῶν νέων ἀνακαλύψεων καὶ ἐφευρέσεων, μὲ τὴν προοπτικὴ ὅτι στὸ διάστημα τοῦ πολέμου, θὰ χρειαστεῖ νὰ περάσουν στὴν τυποποιημένη κατασκευὴ καὶ τὴ μαζικὴ παραγωγή.

Κατὰ τὰ τελευταῖα αὐτὰ χρόνια, τὰ στρατιωτικὰ καὶ ναυτικὰ ὑπουργεῖα τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν ἀσχολήθηκαν νὰ προσαρμόσουν ὅλη τὴν ἀμερικανικὴ

βιομηχανία στὶς ἀνάγκες τοῦ προσεχοῦς πολέμου. Ὁ Σβάμπ, ἕνας ἀπὸ τοὺς μεγιστάνες τῆς ναυτικῆς πολεμικῆς βιομηχανίας, τελείωνε πρὶν λίγο καιρό, τὴν εἰσήγησή του στὴ Σχολὴ Πολέμου μ' αὐτὰ τὰ λόγια: «Πρέπει νὰ καταλάβετε καλὰ πὼς ὁ πόλεμος, στὴν τωρινὴ ἐποχὴ πρέπει νὰ ἐξομοιωθεῖ μὲ μιὰ μεγάλη βιομηχανικὴ ἐπιχείρηση».

Ὁ γαλλικὸς ἰμπεριαλιστικὸς τύπος κάνει, ὅπως εἶναι εὔλογο, ὅτι μπορεῖ γιὰ νὰ προκαλέσει σύγκρουση μεταξὺ τῆς Ἀμερικῆς καὶ τῆς Ἀγγλίας. Σ' ἕνα ἄρθρο ποὺ ἀφιερώνει στὴ ναυτικὴ συμφωνία ὁ «Χρόνος» γράφει ὅτι ἡ ἐξίσωση τῶν στόλων δὲν σημαίνει καθόλου τὴν ἐξίσωση τῆς ναυτικῆς δύναμης, γιατὶ ἡ Ἀμερικὴ δὲν μπορεῖ ἀκόμα νὰ σκεφθεῖ πὼς μπορεῖ νὰ ἐξασφαλίσει ναυτικὲς βάσεις παρόμοιες μὲ κεῖνες ποὺ ἡ Ἀγγλία κατέχει ἀπὸ αἰῶνες.

Οἱ ἀγγλικὲς ναυτικὲς βάσεις ἀναμφισβήτητα ὑπερτεροῦν. Ἀλλὰ ἡ συμφωνία γιὰ τὴν ἰσοτιμία τῶν δύο στόλων, ἂν ὑπογραφεῖ, δὲν πρόκειται νἆναι καὶ ἡ τελευταία λέξη τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν. Ἡ πρώτη διεκδίκηση εἶναι ἡ «ἐλευθερία τῶν θαλασσῶν», δηλαδὴ ἑνὸς καθεστῶτος ποὺ θὰ περιορίσει σημαντικὰ τὴ χρήση ἀπὸ τὴ Μεγάλη Βρετανία τῶν ναυτικῶν της βάσεων. Ἡ δεύτερη: «Ἀνοικτὴ Πόρτα» δὲν εἶναι λιγότερο σημαντική· κάτω ἀπ' αὐτὸ τὸ σύνθημα ἡ Ἀμερικὴ θὰ ξεσηκώσει ὄχι μόνο τὴν Κίνα, ἀλλὰ ἐπίσης καὶ τὶς Ἰνδίες καὶ τὴν Αἴγυπτο ἐναντίον τῆς βρεταννικῆς κυριαρχίας. Ἡ Ἀμερικὴ θὰ βάλει σὲ ἐνέργεια τὸ στόλο της ὅταν ἡ κατάσταση θἆναι ὥριμη «Ὁ Χρόνος» τῶν Γάλλων δὲν χρειάζεται ν' ἀνησυχεῖ. Οἱ Ἡνωμένες Πολιτεῖες θὰ πάρουν ἔτσι, κομμάτι κομμάτι, ὅ,τι μποροῦν, μεταβάλλοντας τὸ συσχετισμὸ τῶν δυνάμεων σὲ ὅλους τοὺς τομεῖς: τὸν τεχνικό, ἐμπορικό, χρηματιστικό, στρατιωτικό, σὲ βάρος τοῦ κύριου ἀνταγωνιστοῦ τους, καὶ δὲν θὰ ξεχάσουν οὔτε μιὰ στιγμὴ τὶς ἐξαιρετικὲς ναυτικές του βάσεις.

Ὁ ἀμερικανικὸς Τύπος ἀνέφερε περιφρονητικὰ γιὰ τὴ ρεκλάμα ποὺ ἔκαναν οἱ Ἄγγλοι στὸ Σνοουντέν, ὅταν αὐτὸς ἀπέσπασε στὴ Συνδιάσκεψη τῆς Χάγης εἴκοσι ἑκατομμύρια δολάρια σὲ ὄφελος τῆς Μεγάλης Βρεταννίας, δηλαδὴ τὸ ποσὸν ποὺ οἱ ἀμερικανοὶ τουρίστες ξοδεύουν γιὰ τὰ ποῦρα τους. Νίκησε ὁ Σνοουντέν; ρωτοῦσαν οἱ «Τάϊμς» τῆς Νέας Ὑόρκης. Κι ἡ ἀπάντησή τους ἦταν: «Ὄχι! ὁ πραγματικὸς νικητὴς εἶναι τὸ σχέδιο «Γιούνγκ», δηλαδὴ τὸ ἀμερικανικὸ χρηματιστικὸ κεφάλαιο. Χάρη στὴν Τράπεζα τῶν Διεθνῶν Χρηματιστικῶν Διακανονισμῶν.

Τὸ Σχέδιο Γιούνγκ παρέχει στὴν Ἀμερικὴ τὴ δυνατότητα νὰ κανονίζει κατὰ βούληση τὶς πιστώσεις. Ἀπὸ τὸ χρηματιστικὸ κέντρο τοῦ κόσμου ξεκινοῦν γερὲς ἀλυσίδες ποὺ δένουν τὴ Γερμανία, τὴ Γαλλία, τὴν Ἰταλία καὶ περισφίγγουν τὸ λαιμὸ τῆς Μεγάλης Βρεταννίας. Ὁ Μάκ Ντόναλντ, ποὺ γιὰ τὴν ὥρα κατέχει τὸ ἀξίωμα τοῦ φύλακα τοῦ βρεταννικοῦ λέοντος, δείχνει μὲ καμάρι αὐτὸ περιλαίμιο, λέγοντας πὼς εἶναι τὸ καλύτερο ἐργαλεῖο τῆς εἰρήνης. Καὶ γιὰ νὰ ἐπιτευχθεῖ αὐτὸς ὁ σκοπὸς ἔφθασε στὴν Ἀμερικὴ νὰ δώσει τὴ «γενναιόδωρη βοήθειά» της στὴν Εὐρώπη, ὥστε αὐτὴ νὰ μπορέσει νὰ τελειώσει τὸν πόλεμο, καὶ νὰ δεχθεῖ νὰ ἐξισώσει τὸ στόλο της, μ' αὐτὸν τῆς πιὸ ἀδύνατης Ἀγγλίας.

Ἡ Ἰμπεριαλιστικὴ Δικτατορία τῆς Ἀμερικῆς

Ἀπὸ τὸ 1923 ἀναγκάστηκα νὰ κάνω πάλη γιὰ νὰ θελήσει ἐπιτέλους ἡ διεύθυνση τῆς Κομμουνιστικῆς Διεθνοῦς νὰ ἀντιληφθεῖ τὴν ὕπαρξη τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν καὶ νὰ καταλάβει ὅτι ὁ ἀγγλοαμερικανικὸς ἀνταγωνισμὸς ἀποτελεῖ τὴ βασικὴ γραμμὴ τῶν ἀνασχηματισμῶν καὶ συγκρούσεων στὸν κόσμο. Θεωροῦσαν τὴν ἄποψη αὐτὴ σὰν αἵρεση ἀκόμα καὶ στὴν ἐποχὴ τοῦ IVου Συνεδρίου τῆς Κ.Δ. στὰ μέσα τοῦ 1924. Μὲ κατηγοροῦσαν ὅτι ὑπερέβαλα, ὅτι διόγκωνα τὸ ρόλο τῆς Ἀμερικῆς. Σοφίστηκαν ἕνα μῦθο κατὰ τὸν ὁποῖο προφήτευα τὴν ἐξουθένωση τῶν εὐρωπαϊκῶν ἀνταγωνισμῶν ἐμπρὸς στὸν ἀμερικανικὸ κίνδυνο.

Ὁ Ὀσσίνσκυ, ὁ Λαρὶν καὶ ἄλλοι μουντζούρωσαν πολὺ χαρτὶ γιὰ νὰ «ἐκθρονίσουν» τὴν κραταιὰ Ἀμερική. Ὁ Ράντεκ, ἀκολουθώντας τοὺς μπουρζουάδες δημοσιογράφους, βεβαίωνε ὅτι μᾶς περίμενε μιὰ ἐποχὴ ἀγγλοαμερικανικῆς συνεργασίας, συγχέοντας σχέσεις ἐφήμερες καὶ ἐπεισοδιακές, μὲ βασικὴ ἀνάπτυξη τῆς παγκόσμιας κατάστασης. Λίγο λίγο ὅμως «ἀναγνωρίστηκε» ἡ Ἀμερικὴ ἀπὸ τὴν ἐπίσημη διεύθυνση τῆς Κ.Δ., ποὺ ἄρχισε νὰ ἐπαναλαμβάνει τὶς χθεσινές μου φόρμουλες — μὴ παραλείποντας, βέβαια, νὰ ξαναλέει κάθε φορὰ πὼς ἡ Ἀντιπολίτευση ὑπερβάλει τὸ ρόλο τῆς Ἀμερικῆς. Ἡ σωστὴ ἐκτίμηση τῆς Ἀμερικῆς ἦταν, ὡς γνωστό, τὸ προνόμιο τοῦ Πέπερ καὶ τοῦ Λέβεστον.

Ἀπὸ τὴ στιγμὴ ποὺ ἐγκαθιδρύθηκε ὁ προσανατολισμὸς πρὸς τὰ ἀριστερὰ ἐξαφανίστηκαν οἱ ἐπιφυλάξεις. Ἀλλὰ εἶναι ὑποχρεωτικὸ γιὰ τοὺς ἐπίσημους θεωρητικοὺς νὰ προφητεύουν πὼς ἡ Ἀγγλία καὶ ἡ Ἀμερικὴ πάνε ἀναπόφευκτα σὲ πόλεμο. Πάνω σ' αὐτὸ τὸ θέμα ἔγραφα τὸ Φεβρουάριο τοῦ περασμένου χρόνου στοὺς ἐξόριστους συντρόφους:

«Ὁ ἀγγλο-ἀμερικανικὸς ἀνταγωνισμὸς ἔχει ἐπιτέλους σοβαρὰ ἀναγνωριστεῖ. Ὁ Στάλιν καὶ ὁ Μπουχάριν φαίνεται ὅτι ἀρχίζουν νὰ καταλαβαίνουν περὶ τίνος πρόκειται. Ἀλλὰ πάντως, οἱ ἐφημερίδες μας, ἁπλοποιοῦν ὑπερβολικὰ τὸ πρόβλημα ὅταν περιγράφουν τὴν κατάσταση σὰν ὁ ἀγγλο-ἀμερικανικὸς ἀνταγωνισμὸς νὰ παροξύνεται ἀκατάπαυστα καὶ νὰ πρόκειται νὰ ὁδηγήσει κατ' εὐθεῖαν στὸν πόλεμο. Καὶ ὅμως, δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι θὰ ὑπάρξουν ἀκόμα μερικὲς κρίσεις στὴν πορεία τῆς ἀνάπτυξής του. Ὁ πόλεμος θὰ ἦταν τώρα κάτι πολὺ ἐπικίνδυνο καὶ γιὰ τοὺς δύο ἀντιπάλους. Θὰ καταβάλουν ἀκόμα πολλὲς προσπάθειες γιὰ νὰ συνεννοηθοῦν καὶ νὰ φθάσουν στὴν εἰρήνη. Ἀλλὰ στὸ τέρμα ὅλων αὐτῶν ὑπάρχει μιὰ αἱματηρὴ ἔκβαση πρὸς τὴν ὁποία πηγαίνουμε μὲ γοργὰ βήματα».

Ἡ τωρινὴ ἐποχὴ παίρνει πάλι τὴν ὄψη μιᾶς στρατιωτικῆς «συνεργασίας» μεταξὺ Ἀγγλίας καὶ Ἀμερικῆς, καὶ μάλιστα μερικὲς γαλλικὲς ἐφημερίδες ἐκφράζουν τὸ φόβο μήπως ἀναδειχθεῖ ἔτσι μιὰ διεύθυνση ἀγγλο-ἀμερικανική. Προφανῶς οἱ Ἡνωμένες Πολιτεῖες μποροῦν νὰ χρησιμοποιήσουν — καὶ θὰ χρησιμοποιήσουν — τὴ «συνεργασία» τους μὲ τὴν Ἀγγλία, γιὰ νὰ βάλουν στὸ χέρι μὲ τὸν ἴδιο τρόπο, τὴν Ἰαπωνία καὶ τὴ Γαλλία. Ἀλλὰ ὅλα αὐτὰ δὲν θἆναι παρὰ ἕνας σταθμὸς ὄχι πρὸς μία ἀγγλο-σαξωνικὴ κυριαρχία, ἀλλὰ πρὸς μιὰ ἀμερικανικὴ δικτατορία ποὺ θὰ ἐπιβληθεῖ πάνω στὸν κόσμο, συμπεριλαμβανομένης καὶ τῆς Μεγάλης Βρεταννίας.

Οἱ ἡγέτες τῆς Κ.Δ. μποροῦν, σχετικὰ μ' αὐτὸ τὸ θέμα, νὰ ἐπαναλαμβάνουν ὅτι δὲν βλέπω ἄλλες προοπτικὲς παρὰ τὸ θρίαμβο τοῦ ἀμερικανικοῦ καπιταλισμοῦ.

Οἱ μικροαστοὶ θεωρητικοὶ τοῦ ποπουλισμοῦ κατηγοροῦσαν κατὰ τὸν ἴδιο τρόπο τοὺς μαρξιστὲς ὅτι πάντα ἀναφέρονται στὴ νίκη τοῦ καπιταλισμοῦ. Ὅταν λέμε πὼς ἡ Ἀμερικὴ ὁδεύει πρὸς τὴν παγκόσμια κυριαρχία, αὐτὸ καθόλου δὲ σημαίνει ὅτι ἡ κυριαρχία αὐτὴ θὰ πραγματοποιηθεῖ καθολικὰ μέσα στὰ γεγονότα. Δὲν πρόκειται παρὰ γιὰ τὴν ἱστορικὴ τάση πού, στὴν πραγματικότητα, θὰ ἀλλάξει ὄψη, θὰ ξεπεραστεῖ, γιὰ νὰ ἀφίσει τὴ θέση της σ' ἄλλες ἱστορικὲς τάσεις. Ἐὰν ὁ καπιταλιστικὸς κόσμος μποροῦσε νὰ ὑπάρξει ἀκόμα στὸ διάστημα δεκαετηρίδων χωρὶς ἐπαναστατικὲς ἀναστατώσεις, τότε αὐτὲς οἱ δεκάδες θὰ ἔβλεπαν ἀναντίρρητα τὴν παγκόσμια δικτατορία τῆς Ἀμερικῆς. Ἀλλὰ τὸ πρόβλημα ἔγκειται ἀκριβῶς στὸ ὅτι αὐτὸ τὸ προτσές θ' ἀναπτύξει ἀναπόφευκτα τὶς δικές του ἀντιφάσεις, ποὺ θαρθοῦν νὰ προστεθοῦν σὲ ὅλες τὶς ἄλλες ἀντιφάσεις τοῦ καπιταλιστικοῦ συστήματος. Ἡ Ἀμερικὴ θὰ ἐξαναγκάσει τὴν Εὐρώπη νὰ τείνει πρὸς μιὰ ὀρθολογιστικότερη ὀργάνωση καὶ ταυτόχρονα δὲν θ' ἀφίσει στὴν Εὐρώπη παρὰ ἕνα μέρος, ὅλο καὶ πιὸ μικρό, τῆς παγκόσμιας ἀγορᾶς. Αὐτὸ θἄχει σὰν ἀποτέλεσμα μιὰ διαρκὴ ἐπιδείνωση τῶν δυσκολιῶν στὴν Εὐρώπη. Ὁ ἀνταγωνισμὸς τῶν εὐρωπαϊκῶν Δυνάμεων γι' αὐτὸ τὸ περιορισμένο μέρος τῆς παγκόσμιας ἀγορᾶς μοιραῖα θὰ ὀξυνθεῖ. Ταυτόχρονα κάτω ἀπ' τὴν πίεση τῆς Ἀμερικῆς, οἱ εὐρωπαϊκὲς χῶρες θἄχουν τὴν τάση νὰ συντονίσουν τὶς δυνάμεις τους.

Ἐκεῖ βρίσκεται ἡ βασικὴ ἀρχὴ τοῦ προγράμματος τοῦ Μπριάν. Ὁποιοιδήποτε ὅμως κι ἂν εἶναι οἱ ἰδιαίτεροι σταθμοὶ αὐτῆς τῆς ἀνάπτυξης, ἕνα μόνο πρᾶγμα εἶναι καθαρό: ἡ παγκόσμια διατάραξη τῆς ἰσορροπίας ποὺ διαρκῶς θὰ ἐπιτείνεται σὲ ὄφελος τῆς Ἀμερικῆς, θὰ γίνει, στὴν ἐποχὴ ποὺ ἔρχεται, ἡ κύρια ἀπαρχὴ ὅλων τῶν ἐπαναστατικῶν κρίσεων καὶ ἀναστατώσεων στὴν Εὐρώπη. Ὅποιος θεωρεῖ ὅτι ἡ καπιταλιστικὴ σταθεροποίηση εἶναι ἐξασφαλισμένη γιὰ δεκάδες χρόνια, δὲν καταλαβαίνει τίποτε ἀπ' τὴν παγκόσμια κατάσταση καὶ θὰ παρασυρθεῖ μοιραῖα πρὸς τὸ ρεφορμισμό.

Ἂν ρίξουμε μιὰ ματιὰ πάνω σ' αὐτὸ τὸ πρόβλημα, τέτοιο ποὺ παρουσιάζεται ἀπ' τὴν ἄλλη μεριὰ τοῦ Ὠκεανοῦ, ὑπὸ τὸ πρῖσμα τῆς τύχης τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν, βλέπουμε ὅτι κ' ἐκεῖ ἐπίσης οἱ προοπτικὲς ποὺ διαφαίνονται δὲ μοιάζουν καθόλου μὲ ἕνα εἰρηνικὸ καπιταλιστικὸ εἰδύλλιο. Ὡς τὸν πόλεμο, ἡ ἰσχὺς τῶν Η.Π. μεγάλωνε πάνω στὴ βάση τῆς ἐσωτερικῆς ἀγορᾶς, καθὼς καὶ σύμφωνα μὲ μιὰ δυναμικὴ ἰσορροπία ἀνάμεσα στὴ βιομηχανία καὶ τὴ γεωργία. Ὁ πόλεμος προκάλεσε σ' αὐτὴ τὴν ἀνάπτυξη μιὰ ἀπότομη κρίση. Οἱ Η.Π. ἐξάγουν σὲ ὅλο καὶ αὐξανόμενες ποσότητες κεφάλαια καὶ βιομηχανικὰ εἴδη. Ἡ ἀνάπτυξη τῆς παγκόσμιας δύναμης τῶν Η.Π. σημαίνει ὅτι ὅλο τὸ σύστημα τῶν ἀμερικανικῶν Τραπεζῶν — αὐτὸς ὁ γιγαντιαῖος καπιταλιστικὸς οὐρανοξύστης — σ' ἕνα αὐξανόμενο βαθμὸ στηρίζεται στὶς βάσεις τῆς παγκόσμιας οἰκονομίας. Ἀλλὰ αὐτὴ ἡ βάση εἶναι σαθρὴ καὶ οἱ Η.Π. ἐξακολουθοῦν νὰ τὴν ὑποσκάπτουν μέρα μὲ τὴ μέρα. Ἐξάγοντας ἐμπορεύματα, κεφάλαια, κατασκευάζοντας ἕνα στόλο, παραμερίζοντας τὴν Ἀγγλία, ἀγοράζοντας τὶς πιὸ σπουδαῖες ἐπιχειρήσεις τῆς Εὐρώπης, διανοίγοντας τὸ δρόμο τους πρὸς τὴν Κίνα καὶ ἀλλοῦ, τὸ χρηματιστικὸ κεφάλαιο τῶν Η.Π. φτιάνει μὲ τὰ ἴδια του τὰ χέρια, κάτω ἀπ' τὰ ἴδια τὰ θεμέλιά του, ὑπόγεια, ὅπου συσσωρεύονται ἡ πυρίτιδα κι ὁ δυναμίτης. Ποῦ θ' ἀναφτεῖ ἄραγε τὸ φυτίλι; Στὴν Ἀσία, στὴν Εὐρώπη, ἢ στὴ Νότια Ἀμερική; ἤ, πρᾶγμα ἀκόμα πιὸ πιθανό, σὲ πολλὰ μέρη συγχρόνως; Αὐτὸ ὅμως δὲν εἶναι ἤδη παρὰ δευτερεύουσας σημασίας ζήτημα.

Ἀλλὰ ἡ διεύθυνση τῆς Κ.Δ. εἶναι δυστυχῶς ἐντελῶς ἀνίκανη νὰ παρακολουθήσει ὅλες τὶς φάσεις αὐτοῦ τοῦ προτσές, καὶ καταχωνιάζει τὰ οὐσιαστικὰ γεγονότα κάτω ἀπὸ σωροὺς κοινοτυπίες. Ἀκόμα καὶ ἡ πασιφιστικὴ κίνηση, ποὺ ἔγινε γύρω ἀπὸ τὶς Ἡνωμένες πολιτεῖες τῆς Εὐρώπης, τὴν κατέλαβε ἐξ ἀπροόπτου.

Τὸ ζήτημα τῶν Η.Π. τῆς Εὐρώπης ἀπὸ τὴν προλεταριακὴ σκοπιά, μπῆκε ἀπὸ μᾶς τὸ Σεπτέμβρη τοῦ 1914, δηλαδὴ ἀμέσως μόλις ἄρχισε ὁ πόλεμος. Στὴ μπροσούρα «Ὁ πόλεμος καὶ ἡ Διεθνής», ὁ συγγραφέας ἐτούτου τοῦ ἄρθρου προσπαθοῦσε νὰ ἀποδείξει πὼς ἡ ἑνοποίηση τῆς Εὐρώπης ἀναμφισβήτητα ἔμπαινε χάρη στὴν οἰκονομική της ἀνάπτυξη, ἀλλὰ ὅτι οἱ Ἡνωμένες Πολιτεῖες τῆς Εὐρώπης, δὲν μποροῦσαν νὰ νοηθοῦν παρὰ σὰν ἡ πολιτικὴ φόρμα τῆς ἐπαναστατικῆς δικτατορίας τοῦ εὐρωπαϊκοῦ προλεταριάτου.

Τὸ 1923, ὅταν ἡ κατοχὴ τῆς Ρούρ, ἔβαλε πάλι, μὲ ὀξὺ τρόπο, τὰ βασικὰ προβλήματα τῆς εὐρωπαϊκῆς οἰκονομίας (τοῦ κάρβουνου καὶ τοῦ σιδήρου πρὶν ἀπ' ὅλα) σὲ σύνδεση μὲ τὸ πρόβλημα τῆς ἐπανάστασης, ἐπιτύχαμε νὰ υἱοθετηθεῖ ἐπίσημα τὸ σύνθημα τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν τῆς Εὐρώπης ἀπὸ τὴ διεύθυνση τῆς Διεθνοῦς. Ἀλλὰ ἡ στάση ἀπέναντι σ' αὐ-

τὸ τὸ σύνθημα ἔμεινε ἐχθρική. Μὴ ὄντας σὲ θέση νὰ τὸ ἐπαναλάβει, ἡ διεύθυνση τῆς Διεθνοῦς, εἶχε τὴν ἴδια στάση ἀπέναντί του, ὅπως κι ἀπέναντι σ' ἐκεῖνο τὸ ἐγκαταλελειμμένο παιδὶ «τὸν τροτσκισμό». Μετὰ τὴν ἧττα τῆς γερμανικῆς ἐπανάστασης τὸ 1923, ἡ Εὐρώπη γνώρισε τὴ σταθεροποίηση. Τὰ βασικὰ προβλήματα ἐξαφανίζονταν ἀπὸ τὴν ἡμερησία διάταξη. Τὸ σύνθημα τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν τῆς Εὐρώπης ἔπεσε στὴ λησμονιά. Δὲν συμπεριλήφθηκε στὸ πρόγραμμα τῆς Κ.Δ. Ὁ Στάλιν ἔδοσε γι' αὐτὸ τὸ νέο ζίγκ ζάγκ μιὰ ἐξήγηση ἀξιοσημείωτη γιὰ τὴ βαθύτητά της: καθὼς δὲν ξέρουμε μὲ ποιά σειρὰ τὰ ἔθνη νὰ κάνουν τὴν προλεταριακή τους ἐπανάσταση, δὲν μποροῦμε νὰ προβλέψουμε ἀπὸ πρὶν ἂν οἱ Η.Π. τῆς Εὐρώπης θὰ εἶναι ἀναγκαῖες. Αὐτὸ σημαίνει πὼς εἶναι πιὸ εὔκολο νὰ γίνουν τὰ προγνωστικὰ μετὰ τὰ γεγονότα παρὰ πρὶν ἀπ' αὐτά. Στὴν πραγματικότητα δὲν πρόκειται καθόλου γιὰ τὴ σειρὰ κατὰ τὴν ὁποία θὰ γίνει ἡ ἐπανάσταση. Πάνω σ' αὐτὸ μόνον ὑποθέσεις εἶναι δυνατές. Ἀλλὰ αὐτὸ δὲν ἀποκλείει γιὰ τοὺς εὐρωπαίους ἐργάτες καὶ γενικὰ τὴ Διεθνή, τὴν ἀνάγκη νὰ δώσουν μιὰ ἀκριβὴ ἀπάντηση σ' αὐτὸ τὸ ἐρώτημα: πῶς νὰ ἀποσπάσουν τὴν εὐρωπαϊκὴ οἰκονομία ἀπὸ τὸ διασκορπισμό της καὶ πὼς νὰ σώσουν τὶς λαϊκὲς μάζες τῆς Εὐρώπης ἀπὸ τὴν ἐξαθλίωση καὶ τὴν ὑποδούλωση;

Τὸ δυστύχημα ὅμως εἶναι πὼς οἱ οἰκονομικὲς βάσεις τοῦ συνθήματος τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν τῆς Εὐρώπης δὲν ἐπιβεβαιώνουν μιὰ βασικὴ ἰδέα τοῦ τωρινοῦ προγράμματος τῆς Κ.Δ. Τὴ δυνατότητα τῆς οἰκοδόμησης τοῦ σοσιαλισμοῦ σὲ μιὰ μόνη χώρα!

⁂

Τὸ κύριο χαρακτηριστικὸ τῆς ἐποχῆς μας ἔγκειται στὸ ὅτι οἱ παραγωγικὲς δυνάμεις ἔχουν ὁριστικὰ ξεπεράσει τὸ ἐθνικὸ πλαίσιο, καὶ ἔχουν πάρει, πρὶν ἀπ' ὅλα στὴν Ἀμερικὴ καὶ στὴν Εὐρώπη, διαστάσεις ἐν μέρει ἠπειρωτικές, ἐν μέρει παγκόσμιες. Ὁ ἰμπεριαλιστικὸς πόλεμος γεννήθηκε ἀπὸ τὶς ἀντιφάσεις ἀνάμεσα στὶς παραγωγικὲς δυνάμεις καὶ τὰ ἐθνικὰ σύνορα. Ἡ συνθήκη τῶν Βερσαλλιῶν ἔξυνε ἀκόμα πιὸ πολὺ αὐτὲς τὶς ἀντιφάσεις. Μ' ἄλλα λόγια: μπροστὰ στὴν ἀνάπτυξη τῶν παραγωγικῶν δυνάμεων ὁ καπιταλισμὸς δὲν μπορεῖ νὰ ὑπάρχει σὲ μιὰ μόνη χώρα. Ἐπὶ πλέον ὁ σοσιαλισμὸς μπορεῖ καὶ πρέπει νὰ στηρίζεται σὲ παραγωγικὲς δυνάμεις ὅλο καὶ πιὸ ἀνεπτυγμένες. Χωρὶς αὐτὸ θὰ παρουσιαζόταν ὄχι σὰν προοδευτικός, ἀλλὰ σὰν ἀντιδραστικὸς σὲ σχέση μὲ τὸν καπιταλισμό. Γράφαμε τὸ 1914:

«Ἐὰν τὸ πρόβλημα τοῦ Σοσιαλισμοῦ μποροῦσε νὰ λυθεῖ μέσα στὰ πλαίσια ἑνὸς ἐθνικοῦ Κράτους, τότε ἐπίσης θὰ μποροῦσε νὰ συμβιβαστεῖ μὲ τὴν ἐθνικὴ ἄμυνα».

Ἡ ἔκφραση τῶν Ἡνωμένων Σοβιετικῶν Πολιτειῶν τῆς Εὐρώπης σημαίνει ὅτι ὁ σοσιαλισμὸς εἶναι ἀδύνατος σὲ μιὰ μόνη χώρα. Οὔτε κὰν μπορεῖ νὰ φθάσει στὴν πλέρια ἀνάπτυξή του μέσα στὰ ὅρια μιᾶς ἠπείρου. Οἱ Ἡνωμένες Σοσιαλιστικὲς Πολιτεῖες τῆς Εὐρώπης ἀντιπροσωπεύουν τὸ σ τ α θ μ ὸ ἑνὸς ἱστορικοῦ συνθήματος στὸ δρόμο τῆς παγκόσμιας σοσιαλιστικῆς ὁμοσπονδίας.

Συνέβηκε πολλὲς φορὲς στὴν ἱστορία, ὅταν ἡ ἐπανάσταση δὲν ἦταν ἀρκετὰ δυνατὴ γιὰ νὰ λύσει τὰ ἱστορικὰ προβλήματα ποὺ ἦταν τότε ὥριμα καὶ ἀπαιτοῦσαν μιὰ λύση, ἡ ἀντίδραση νὰ βρεθεῖ ὑποχρεωμένη αὐτὴ νὰ ἀσχοληθεῖ μὲ τὴ λύση τους. Ἔτσι ἔγινε μὲ τὸ Μπίσμαρκ γιὰ τὴν ἑνοποίηση τῆς Γερμανίας, μετὰ τὴν ἀποτυχία τῆς ἐπανάστασης τοῦ 1848. Ἔτσι ἐπίσης ὁ Στολυπίν προσπαθοῦσε νὰ λύσει τὸ ἀγροτικὸ πρόβλημα μετὰ τὴν ἧττα τῆς ἐπανάστασης τοῦ 1905. Ἔτσι οἱ νικητὲς Βερσαγιέζοι ἔλυσαν μὲ τὸν τρόπο τους τὰ ἐθνικὰ ζητήματα πού, προηγούμενα, οἱ ἀστικὲς ἐπαναστάσεις εἶχαν φανεῖ ἀνίκανες νὰ λύσουν. Ἡ Γερμανία τῶν Χοεντζόλλερν προσπάθησε μὲ τὸν τρόπο της νὰ ὀργανώσει τὴν Εὐρώπη, δηλαδὴ νὰ τὴν ἑνοποιήσει κάτω ἀπὸ τὴν κάσκα της. Αὐτὸ δὲν ἐπέτυχε. Τότε εἶναι ποὺ ὁ νικητὴς Κλεμανσὼ ἀποφάσισε νὰ χρησιμοποιήσει τὴ νίκη γιὰ νὰ τεμαχίσει τὴν Εὐρώπη στὸ πιὸ μεγάλο δυνατὸ ἀριθμὸ κομματιῶν. Τώρα ὁ Μπριάν μὲ κλωστὴ καὶ βελόνα ἑτοιμάζεται νὰ ξαναράψει τὰ κομμάτια, γιὰ νὰ τὰ συνενώσει σὲ ἕνα, ἂν καὶ δὲν ξέρει πῶς νὰ τὰ καταφέρει.

⁂

Ἡ διεύθυνση τῆς Κ.Δ. καὶ ἐν μέρει ἡ διεύθυνση τοῦ Γαλλικοῦ Κομμουνιστικοῦ Κόμματος ξεσκεπάζουν τὴν ὑποκρισία τοῦ ἐπίσημου πασιφισμοῦ. Αὐτὸ δὲν φτάνει. Τὸ νὰ ἐξηγηθεῖ ὁ προσανατολισμὸς πρὸς τὴν ἑνοποίηση τῆς Εὐρώπης, ἀπὸ μόνη τὴν προετοιμασία τοῦ πολέμου κατὰ τῆς ΕΣΣΔ εἶναι παιδαριώδες, γιὰ νὰ μὴν ποῦμε κάτι περισσότερο, καὶ δὲν κάνει τίποτε ἄλλο παρὰ νὰ κομπρομεντάρει τὸ πρόβλημα τῆς ὑπεράσπισης τῆς σοβιετικῆς Δημοκρατίας.

Τὸ σύνθημα τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν τῆς Εὐρώπης δὲν παίζει μὲ τὸ διπλωματικὸ ψέμμα. Ἀπορρέει ἀπὸ τὶς ἀναπόφευκτες οἰκονομικὲς ἀνάγκες τῆς Εὐρώπης, ποὺ ξεπροβάλουν μὲ τόσο περισσότερη ὀξύτητα ὅσο ἡ πίεση τῶν Η.Π. γίνεται πιὸ ἐπιτακτική. Εἶναι κυρίως τώρα ποὺ τὰ κομμουνιστικὰ κόμματα ὀφείλουν νὰ ἀντιτάξουν στὴν πασιφιστικὴ κωμωδία τῶν ἰμπεριαλιστῶν τὸ σύνθημα τῶν Ἡνωμένων Σοβιετικῶν Πολιτειῶν τῆς Εὐρώπης.

⁂

Ἀλλὰ τὰ κομμουνιστικὰ κόμματα ἔχουν τὰ χέρια δεμένα. Ἡ ζωντανὴ φόρμουλα μὲ τὴ μεγάλη ἱστορική της ἔννοια ἐσβύστηκε ἀπὸ τὸ πρόγραμμα τῆς Κ.Δ. μόνο καὶ μόνο γιὰ τὰ συμφέροντα τῆς πάλης ἐναντίον τῆς Ἀντιπολίτευσης. Αὐτὸ εἶν' ἕνας λόγος παραπάνω γιὰ νὰ τὴν ξαναπάρει ἡ Ἀντιπολίτευση καὶ νὰ τὴ διακηρύττει μ' ἐπιμονή. Μαζί της ἡ προλεταριακὴ πρωτοπορεία τῆς Εὐρώπης θὰ πεῖ στοὺς κυρίους τῆς ἡμέρας:

«Γιὰ νὰ ἑνοποιηθεῖ ἡ Εὐρώπη πρέπει πρὶν ἀπ'

ὅλα νὰ σᾶς ἀποσπάσουμε τὴν ἐξουσία. Θὰ τὸ κάνουμε. Θὰ ἑνοποιήσουμε τὴν Εὐρώπη. Θὰ τὴν ἑνοποιήσουμε ἐναντίον τοῦ ἐχθροῦ κι αὐτὸς ὁ ἐχθρὸς εἶναι ὁ καπιταλιστικὸς κόσμος. Θὰ τὴν κάνουμε τὸ ὁπλοστάσιο τοῦ μαχόμενου σοσιαλισμοῦ. Θὰ τὴν κάνουμε τὸν ἀκρογωνιαῖο λίθο τῆς Σοσιαλιστικῆς Ὁμοσπονδίας τοῦ Κόσμου».

1929

Γιὰ τὰ Ἑνωμένα Σοσιαλιστικὰ Κράτη καὶ Ἔθνη τῆς Εὐρώπης

Εὐρωπαϊκὸ Μανιφέστο

Τῆς Διεθνοῦς Μαρξιστικῆς Ἐπαναστατικῆς Τάσης*

Ἐργαζόμενες καὶ ἐργαζόμενοι τῆς Εὐρώπης,

Τὸν Ἰούνιο τοῦ 1979, μερικὲς ἑκατοντάδες ἑκατομμυρίων ἀπὸ σᾶς, ποὺ κατοικοῦν στὶς χῶρες - μέλη τῆς Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Κοινότητας, θὰ κληθοῦν νὰ ἐκλέξουν μὲ ἄμεση καθολικὴ ψηφοφορία τοὺς 141 βουλευτὲς ποὺ θ' ἀποτελέσουν τὸ Εὐρωπαϊκὸ Κοινοβούλιο. Μ' αὐτὴ τὴν εὐκαιρία, ὅλες οἱ μεγάλες πολιτικὲς δυνάμεις, εἴτε εἶναι «ὑπὲρ», εἴτε εἶναι «κατὰ» τῆς ΕΟΚ, θὰ σᾶς ζητήσουν τοὺς ψήφους σας.

Ἀλλὰ καὶ πρὶν ἀκόμα νὰ ξέρουμε περισσότερες λεπτομέρειες, τί βλέπουμε;

Κανένα κόμμα, ἀκόμα κι ἐκεῖνα ποὺ ἐπικαλοῦνται τὶς ἰδέες καὶ τὴν πρακτική, τὶς πιὸ διεθνιστικές, ὅπως ἐκεῖνα τοῦ ἐπίσημου «Κομμουνισμοῦ», δὲν βάζει ὑπὸ ἀμφισβήτηση αὐτὸ ποὺ τὸ Κεφάλαιο ὀνομάζει Εὐρώπη.

Ἡ Εὐρώπη, καὶ γι' αὐτὰ τὰ Κόμματα, περιορίζεται στὶς χῶρες ὅπου κυριαρχεῖ τὸ καπιταλιστικὸ σύστημα, ἡ Εὐρώπη γι' αὐτὰ εἶναι ἐκείνη ποὺ παραδέχεται τὰ σύνορα ποὺ καθόρισαν οἱ ἰμπεριαλιστικοὶ πόλεμοι καὶ τὸ μοίρασμα τοῦ κόσμου ποὺ εἶχαν γιὰ ἀποτέλεσμα. Παραδέχονται δηλαδὴ τὴ διαίρεση τῆς Γερμανίας, παραδέχονται τὸ ἀποικιακὸ καθεστὼς τῆς Ἰρλανδίας, παραδέχονται τὸ καθεστὼς τῶν ἐθνικῶν μειονοτήτων.

Αὐτὰ ἐμεῖς δὲν τὰ παραδεχόμαστε!

Ἡ Εὐρώπη γιὰ τὴν ὁποία ἀγωνιζόμαστε, ἡ Εὐρώπη τῶν ἐργαζομένων καὶ τῶν ἐλεύθερων λαῶν, δὲν θὰ ἀναγνωρίσει τὰ ἰμπεριαλιστικὰ σύνορα ποὺ χάραξαν τὰ Ἡνωμένα Ἔθνη, καὶ ποὺ συνεπάγονται τὴν καταπίεση τῶν μικρῶν ἐθνοτήτων, τῶν Βάσκων, τῶν Ἰρλανδῶν, τῶν Μπρεττῶν, τῶν Κορσικανῶν κλπ. Δὲν θὰ ἀναγνωρίσει τὶς συμφωνίες τοῦ Πότσνταμ, ποὺ διαιροῦν τὴ Γερμανία — γιὰ νὰ διαιρέσουν ἔτσι καλύτερα τὴν πιὸ ἰσχυρὴ ἐργατικὴ τάξη τῆς Εὐρώπης. Θὰ ἀποδιώξει τὸ σοβιετικὸ καὶ ἀμερικανικὸ στρατὸ κατοχῆς, θὰ ἀνασυστήσει ὅλες τὶς δημοκρατικὲς ἐλευθερίες, ἀρχίζοντας ἀπ' τὸ δικαίωμα αὐτοδιάθεσης τῶν λαῶν. Θὰ ἀπελευθερώσει τοὺς ἐργαζόμενους ἀπ' τὸ ζυγὸ τῆς γραφειοκρατικῆς δικτατορίας στὶς Ἀνατολικὲς χῶρες καὶ τὴν κυριαρχία τοῦ κεφαλαίου στὶς Δυτικές.

Αὐτὴ τὴν Εὐρώπη, τὴν Εὐρώπη τοῦ αὐτοδιαχειριζόμενου σοσιαλισμοῦ, τὴν Εὐρώπη τῶν ἐργατικῶν Συμβουλίων, κανένα ἀπὸ τὰ κόμματα ποὺ ἐπικαλοῦνται τὴν ἐργατικὴ τάξη δὲν σκοπεύει ν' ἀγωνιστεῖ γιὰ νὰ τὴν πραγματοποιήσει. Γιατὶ μόνο ἡ κοινωνικὴ ἐπανάσταση, τὸ αὐτόνομο κίνημα τῆς τεράστιας πλειοψηφίας τῶν ἐκμεταλλευομένων, ποὺ θὰ χαλκεύσει ἐναντίον τοῦ ἀστικοῦ Κράτους τὴ δική τους τὴν ἐξουσία σὲ ὅλα τὰ ἐπίπεδα καὶ σὲ ὅλους τοὺς τομεῖς τῆς κοινωνίας, μπορεῖ νὰ φέρει σὲ αἴσιο τέλος αὐτὸ τὸ στόχο.

Τὰ εὐρωπαϊκὰ σχέδια τῆς μπουρζουαζίας δὲν εἶναι χθεσινά. Εἶναι τὸ 1957 — πρὶν περισσότερο ἀπὸ εἴκοσι χρόνια — ποὺ ὑπογράφτηκε ἡ συμφωνία τῆς Ρώμης, ἐγκαθιδρύοντας τὴν Εὐρωπαϊκὴ Οἰκονομικὴ Κοινότητα. Καὶ τί δὲν ἀκούστηκε, ἀπὸ τότε, γιὰ τὴ δημιουργία μιᾶς Ἑνωμένης Εὐρώπης, «ἀνεξάρτητης», «εὐημερούσας».

Στὴν πραγματικότητα, ἀπὸ τὰ εἰκοσιδύο χρόνια ὕπαρξης τῆς ΕΟΚ, μπορεῖ νὰ βγεῖ ἕνας σαφὴς καὶ καθαρὸς ἰσολογισμός: Ἀπὸ μερικοὺς συμβιβασμοὺς σὲ ἡμίμετρα, οἱ μπουρζουαζίες τῶν διαφόρων χωρῶν - μελῶν τῆς ΕΟΚ δὲν κατόρθωσαν, ἐκτὸς ἀπ' ὅ,τι ἀφορᾶ τὴν ἀγροτικὴ πολιτική, νὰ ἑνοποιήσουν, ἔστω καὶ σὲ κάποιο βαθμό, τὴν πολιτική τους, ἀκόμα λιγότερο τοὺς θεσμούς τους. Κανένα μυστήριο δὲν κρύβει αὐτό.

Κάθε μπουρζουαζία πάει πρὸς τὴν Εὐρώπη, ἔχοντας γιὰ βάση τὰ ἰδιαίτερα συμφέροντά της, τέτοια ποὺ καθορίζονται στὸ πλαίσιο τῶν ἐθνικῶν θεσμῶν τοῦ Κράτους, φυσικοῦ πλαισίου ἀναπαραγωγῆς τῆς ἐξουσίας της, καὶ ἄμεσο ἔδαφος τῶν συγκρούσεών της μὲ τὸ προλεταριάτο.

Βέβαια, ἡ πολιτικὴ ἐξουσία τῆς μπουρζουαζίας, οἱ μηχανισμοὶ τῆς κυριαρχίας της, ἡ ἰδεολογία της, ἐξελίσσονται, καθὼς ἐπίσης καὶ τὸ παραγωγικό της ἀπαράτ, ποὺ εἶναι ὑποχρεωμένη διαρκῶς νὰ μεταβάλει ριζικά.

Ἡ νέα φάση τοῦ καπιταλισμοῦ ποὺ διαγράφεται, χαρακτηριζόμενη ἀπὸ ἕνα πρωτόφαντο ἐπίπεδο διεθνοποίησης καὶ συγκέντρωσης τοῦ κεφαλαίου καὶ τῆς παραγωγῆς — τοῦ ὁποίου ἡ ἐπέκταση τῶν πολυεθνικῶν ἐπιχειρήσεων εἶναι ἡ ὄψη ἡ πιὸ καταφανὴς — ἀπὸ τὴν ἀνάπτυξη τῶν νέων παραγωγικῶν δυνάμεων καὶ τῶν καινούργιων τεχνολογιῶν, ἐνισχύει ἀνάμεσα στοὺς ἀστικοὺς πολιτικοὺς κύκλους, τὰ ρεύματα ποὺ εὐνοοῦν τὴν ἐγκαθίδρυση «ὑπερεθνικῶν» θεσμῶν, ἱκανῶν

(*) Τὸ Μανιφέστο αὐτὸ κυκλοφόρησε ἤδη πλατειὰ σὲ διάφορες Εὐρωπαϊκὲς Χῶρες, πρὶν τὶς ἐκλογὲς τοῦ Ἰούνη 1979, γιὰ τὸ «Εὐρωπαϊκὸ Κοινοβούλιο».

νὰ λύσουν τὰ προβλήματα πού τὰ ἐθνικὰ κράτη δὲν εἶναι πιὰ σὲ θέση νὰ λύσουν, ἀπὸ τὸ γεγονὸς τῆς παγκόσμιας οἰκονομικῆς ἐνσωμάτωσης.

Ἔτσι, ἡ περίοδος κρίσης πού ζεῖ καὶ θὰ ζήσει ἀκόμα γιὰ πολὺ ὁ καπιταλιστικὸς κόσμος, γεννᾶ ἀπὸ τὴν ἄποψη τῆς ἐγκαθίδρυσης τῆς Εὐρώπης ἀντιφατικὲς ἀνάγκες. Ἀπ' τὴ μιὰ πλευρὰ ἡ ἀναζήτηση τῆς ἀστικῆς εὐρωπαϊκῆς ἑνότητας ἔχει μπεῖ ἐπὶ τάπητος μὲ νέα ὁρμή, γιὰ νὰ ἀντιμετωπιστεῖ ὁ ἄγριος διεθνὴς συναγωνισμός, ἰδιαίτερα ὁ συναγωνισμὸς ἀμερικανικῆς καὶ γιαπωνέζικης προέλευσης.

Γι' αὐτὸ τοποθετοῦνται ὀργανισμοὶ οἰκονομικοῦ καὶ νομισματικοῦ συντονισμοῦ, ὅπως τὸ ἀποδείχνει ὁ σχηματισμὸς τοῦ εὐρωπαϊκοῦ νομισματικοῦ συστήματος, καὶ ποὺ ἀποτελεῖ μιὰ σημαντικὴ πρόοδο, πρὸς τὴν κατεύθυνση τῆς ἐναρμόνησης τῶν ἐπεμβάσεων τῶν εὐρωπαϊκῶν μπουρζουαζιῶν στὸν τομέα τῶν διεθνῶν ἀνταλλαγῶν. Κι αὐτὸ ἀπέναντι τοῦ δολλαρίου, τοῦ ὁποίου ὁ κυριαρχικὸς ρόλος (90% τοῦ παγκόσμιου ἐμπορίου καὶ 85% τῶν συναλλαγματικῶν ἀποθεμάτων χρησιμοποιοῦν τὸ δολλάριο) ἐπιτρέπει στὸν ἀμερικάνικο ἰμπεριαλισμὸ νὰ προσπαθήσει νὰ φορτώσει τὸ κύριο μέρος τοῦ κόστους τῆς κρίσης πάνω στὴν πλάτη τῶν γιαπωνέζων καὶ εὐρωπαίων συμμάχων καὶ ἀνταγωνιστῶν του.

Ἀλλὰ ἀπὸ μιὰ ἄλλη πλευρά, τὸ βάθαιμα τῆς κρίσης τοῦ καπιταλιστικοῦ συστήματος, ἡ ἐπέκταση τῆς ὀργανικῆς ἀνεργίας, καθὼς καὶ ἡ προοπτικὴ μεγάλων κοινωνικῶν καὶ πολιτικῶν ἀγώνων, ἀναγκάζει κάθε μπουρζουαζία νὰ πάρει μέτρα ἐναντίον τῶν ἀνταγωνιστῶν της μέσα στὴν «Κοινὴ Ἀγορά», ἢ νὰ διαπραγματευθεῖ τὴν ἐνσωμάτωσή της γιὰ τὴν ὅσο τὸ δυνατὸν καλύτερη ἐξυπηρέτηση τῶν συμφερόντων της, μὲ ὅλους τοὺς κινδύνους ποὺ ἀπορρέουν, ὅπως τὸ ἀποδείχνει ἡ γαλλο - γερμανικὴ διαφορά, ποὺ ξέσπασε μόλις μερικὲς μέρες μετὰ τὴ «νίκη» τῶν δύο συμμάχων γιὰ τὴν ἐγκαθίδρυση τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Νομισματικοῦ συστήματος.

Ἔτσι, μὲ τὴν ἐκλογὴ μὲ βάση τὴν καθολικὴ ψηφοφορία τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Κοινοβουλίου, πρᾶγμα ποὺ τοῦ ἀπονέμει ἀναπόφευκτα ἕνα δυναμισμὸ ποὺ τείνει πρὸς τὴν ὑπερεθνικότητα, οἱ κυριαρχοῦσες ἀστικὲς μερίδες στὴν Εὐρώπη, ἐνῶ ταυτόχρονα διατηροῦν τὶς ἰδιαίτερές τους ἐθνικὲς φιλοδοξίες, προσπαθοῦν νὰ προικισθοῦν μὲ πολιτικὰ καὶ οἰκονομικὰ μέσα ἰσχυρότερα, πιὸ ἀποτελεσματικά, ἱκανὰ νὰ ἐπιτρέψουν μιὰ καλύτερη κοινὴ ἄμυνα ἐναντίον τοῦ ἐργατικοῦ κινήματος καὶ μιὰ καλύτερη ἐνσωμάτωση μέσα στὸν καινούργιο διεθνῆ καταμερισμὸ ἐργασίας ποὺ διαγράφεται.

Τὰ κύρια στοιχεῖα λοιπὸν αὐτῆς τῆς Εὐρώπης κατευθύνονται ἐναντίον τῶν ἐργαζομένων καὶ τῶν ὀργανώσεών τους.

Ὁ ἀπολογισμὸς τῶν εἰκοσιδύο χρόνων ὕπαρξης τῆς ΕΟΚ εἶναι ἀρκετὰ εὔγλωττος.

Ἂς δοῦμε τὰ πράγματα ἀπὸ πιὸ κοντά:

Ἡ Εὐρώπη τοῦ Κεφαλαίου εἶναι ἡ Εὐρώπη τῆς ἀνεργίας!

Περίπου 6% τοῦ ἐνεργητικοῦ πληθυσμοῦ τῶν χωρῶν - μελῶν τῆς ΕΟΚ, δηλαδὴ σχεδὸν 7 ἑκατομμύρια ἐργαζομένων, εἶναι ἄνεργοι. Καμιὰ χώρα δὲν ξεφεύγει ἀπ' αὐτὴ τὴν πληγή, ποὺ δὲν παύει νὰ ἐξαπλώνεται. Καὶ αὐτὸ δὲν εἶναι παρὰ μόνο ἡ ἀρχή. Αὐτὸ ποὺ οἱ ἐκμεταλλευτὲς ὀνομάζουν «βιομηχανικὴ ἀναδίπλωση», δὲν εἶναι στὴν πραγματικότητα παρὰ ἕνα πλάνο περισσότερο ἢ λιγότερο προερχόμενο ἀπὸ κοινὴ συνενόηση μεταξὺ τῶν διαφόρων τράστ γιὰ τὸ μοίρασμα τῶν ἀγορῶν, λαμβανομένων ὑπ' ὄψη τῶν νέων πόλων ἀνταγωνισμοῦ (μερικὲς χῶρες τοῦ τρίτου κόσμου, ὅπου ἡ ἐργατικὴ δύναμη εἶναι φθηνότερη γι' αὐτοὺς τοὺς κυρίους καὶ ὅπου οἱ ἐργάτες ἔχουν ἀκόμα πολὺ λίγα μέσα ἄμυνας) καὶ τῶν νέων τεχνικῶν παραγωγῆς (αὐτοματοποίηση) κλπ. Τὸ ἀποτέλεσμα; Οἱ πιὸ δυνατοὶ ἑνώνονται, καταπίνουν τοὺς πιὸ ἀδύνατους, ἐξαφανίζουν, ἐξουδετερώνουν τοὺς «ἀργοπορημένους», ἀποδιοργανώνουν βιομηχανίες ὁλόκληρων περιοχῶν, καταστρέφουν τὰ «περιττὰ» ἐργοστάσια καὶ ἀπολύουν τοὺς «περισσευούμενους» ἐργάτες. Παραδείγματα;

Ἡ πολὺ ἐπίσημη Ἐπιτροπὴ τῶν Βρυξελλῶν δημοσίευσε τελευταῖα μιὰ ἔρευνα γιὰ τὸ μέλλον. Προβλέπει γιὰ τὰ χρόνια ποὺ ἔρχονται μιὰ ἐπιδείνωση τῆς ἀνεργίας σ' ὅλες τὶς χῶρες, ἰδιαίτερα στοὺς κλάδους ποὺ ἔχουν ἤδη πολὺ θιχθεῖ, ὅπως τὴν ὑφαντουργία, τὴν ὑποδηματοποιΐα, τὴ σιδηρουργία, τὰ ναυπηγεῖα, τὶς οἰκοδομές... Οἱ κύριοι αὐτοὶ γιὰ τοὺς ὁποίους ἡ ἀνεργία εἶναι κάτι τὸ μοιραῖο, ποὺ συνεπάγεται ἡ πρόοδος τῆς αὐτοματοποίησης καὶ τῶν νέων δεδομένων τῆς τεχνικῆς, συσταίνουν π.χ. στὰ ναυπηγεῖα τὸν περιορισμὸ στὸ μισὸ τῶν ἐργαζόμενων ἀπὸ τώρα ὥς τὸ 1980!

Στὴ βιομηχανία αὐτοκινήτων, τὸ παιχνίδι τῶν συμπιέσεων καὶ ἡ λογικὴ τοῦ κέρδους ὁδήγησαν τοὺς ἐπιχειρηματίες νὰ «ἐξυγιάνουν» ἢ νὰ «ξαλαφρύνουν», ὅπως λένε, τόσο χαριτωμένα: ἡ Μπρίτις Λέϋλαντ στὴ Μεγάλη Βρετανία πέταξε στὸ δρόμο 13.000 ἐργάτες τὸ 1978, ἡ Φολκσβάγκεν στὴ Γερμανία περισσότερους ἀπὸ 30.000 σὲ τρία χρόνια.

Ὁ κόμης Νταβινιόν, κομμισάριος ἐπὶ τῶν βιομηχανικῶν ὑποθέσεων τῆς ΕΟΚ ἀσχολήθηκε τελευταῖα μὲ τὴ σιδηρουργία. Τὸ πλᾶνο ποὺ φέρει τ' ὄνομά του ἔχει στόχο νὰ κάνει συναγωνιστικὴ τὴν εὐρωπαϊκὴ σιδηρουργία σὲ σχέση μὲ τοὺς ἀμερικανοὺς ἢ γιαπωνέζους ἀνταγωνιστές της. Ἡ συνταγή της εἶναι ἁπλή: σχηματίζουμε ἕνα καρτὲλ μεταξὺ τῶν κυρίων ὁμάδων, αὐτὲς μοιράζονται ἀναμεταξύ τους τὴν ἀγορὰ καὶ ἀποφασίζουν ἕνα ποσὸ παραγωγῆς. Μετὰ ἀπ' αὐτὸ δὲ μένει πιὰ παρὰ νὰ καταστραφοῦν τὰ περιττὰ ἐργοστάσια καὶ ν' ἀπολυθοῦν οἱ ἐπὶ πλέον ἐργαζόμενοι. Συγκεκριμένα προβλέπουν πὼς τὸ 1985 ἡ παραγωγὴ δὲ θἄναι μεγαλύτερη ἀπὸ τὸ 1974, πρᾶγμα ποὺ θἄχει σὰ συνέπεια τὴν ἀπόλυση 140.000 ἐργατῶν καὶ τὴν ἐγκατάλειψη ἀπὸ 25 μὲ 30 ἑκατομμύρια τόννους δυνατῆς παραγωγῆς!

Παντοῦ τὸ σύνθημα τῶν ἐπιχειρηματιῶν εἶναι: «κάτω οἱ ἀργοπορημένοι».

Ἡ Εὐρώπη τοῦ Κεφαλαίου εἶναι ἡ Εὐρώπη τῆς λιτότητας καὶ τῆς ἀντι-ἐργατικῆς ἐπίθεσης

Τὸ νὰ ρίξουν τοὺς ἐργάτες στὸ δρόμο δὲν ἀρκεῖ στοὺς ἐκμεταλλευτές. Γιὰ νὰ βγοῦν μὲ τὸν τρόπο τους ἀπ' τὴν κρίση πρέπει νὰ χτυπήσουν τὰ ἄμεσα μεροκάματα, περιορίζοντας τὴν ἀνεκτὴ ὕψωσή τους κάτω ἀπ' τὴν αὔξηση τῶν τιμῶν ποὺ ἔφτασε, κατὰ μέσον ὅρο, στὶς 9 χῶρες τῆς ΕΟΚ, 7% τὸ 1978. Καὶ τὰ ἔμμεσα μεροκάματα προσπαθώντας νὰ καταργήσουν πολλὰ κεκτημένα, ὅπως τὶς συντάξεις καὶ τὶς κοινωνικὲς ἀσφαλίσεις. Χτυπώντας ἐπίσης γενικὰ τὸ κόστος τῆς ζωῆς, αὐξάνοντας τοὺς φόρους καὶ τὰ δημόσια ἔσοδα. Αὐτὴ ἡ ἐπίθεση κατὰ τῆς ἀγοραστικῆς δύναμης συνδυάζεται μὲ ἐπιθέσεις ἐναντίον παληῶν ἐργατικῶν κατακτήσεων, ὅπως ἡ κινητὴ κλίμακα τῶν ἡμερομισθίων (στὴν Ἰταλία) ἢ τὸ δικαίωμα ἀπεργίας. Οἱ ἰδιοκτῆτες δὲ διστάζουν νὰ στρατολογήσουν, κατὰ τὶς ἀπεργίες, τοὺς ἀρχιεργάτες ἐναντίον τῶν ἐργαζομένων, ὅταν δὲν προστρέχουν καθαρὰ σὲ μπράβους ὀργανωμένους σὲ ἀληθινὰ ἀντι-ἀπεργιακὰ κομάντο.

Ἀντίθετα, παντοῦ παίρνονται μέτρα ποὺ εὐνοοῦν τὸ κεφάλαιο: ἐπιχορηγήσεις διάφορες, πιστώσεις στὶς ἐξαγωγὲς κλπ.

Ἡ Εὐρώπη τοῦ Κεφαλαίου εἶναι ἡ Εὐρώπη τῆς καταπίεσης

Μιὰ τέτοια ἀντι-εργατικὴ ἐπίθεση δὲν θἄταν πλήρης ἂν δὲν προεκτεινόταν μὲ τὴν ἐγκαθίδρυση ἑνὸς κατασταλτικοῦ ἀπαράτ, ἐπιφορτισμένου νὰ συντρίψει τὴν ἀντίσταση τῶν ἐργαζομένων. Ἀπὸ τὴ μεγάλη γενικὴ ἀπεργία τῶν γάλλων ἐργατῶν τὸ Μάη - Ἰούνη τοῦ '68, στὶς κινητοποιήσεις τοῦ ἰσπανικοῦ προλεταριάτου, περνώντας ἀπὸ τὸν «ἕρποντα Μάη» στὴν Ἰταλία καὶ τὴν Πορτογαλικὴ Ἐπανάσταση, οἱ μπουρζουαζίες κατάλαβαν ὅτι ἡ σοσιαλιστικὴ ἐπανάσταση δὲν εἶναι ἕνας ἀόριστος μύθος στὸν ὁποῖο πίστευαν ἀκόμα μερικοὶ καθυστερημένοι, ἀλλὰ μιὰ ἐπίκαιρη προοπτική. Ἡ πορεία πρὸς τὸ ἰσχυρὸ Κράτος ἐπιταχύνθηκε παντοῦ, συμπληρωνόμενη ἀπὸ δῶ κι ἐμπρός, ἀπὸ μιὰ συστηματικὰ συνδυασμένη ἀστυνομικὴ δράση, καὶ μιὰ προοδευτικὴ ἐναρμόνιση τῶν καταπιεστικῶν νομοθετικῶν μέτρων. Οἱ συναντήσεις ἀπὸ διεθνικὲς ὁμάδες ἐργασίας γιὰ τέτοιους σκοποὺς πολλαπλασιάζονται. (Στὴ Χάγη τὸ 1976, στὸ Λονδίνο τὸ Μάη τοῦ 1977 κλπ.).

Σὲ ποιόν θὰ κάνουν νὰ πιστέψει πὼς ἡ ἐπεξεργασία ἑνὸς κοινοῦ «εὐρωπαϊκοῦ δικαστικοῦ τομέα» δὲ θὰ χρησιμοποιηθεῖ παρὰ γιὰ τὴν καταπολέμηση ὁμάδων ποὺ προγραμματίζουν τὴν ἔνοπλη πάλη; Στὴν οὐσία τὸ νομοθετικὸ αὐτὸ ὁπλοστάσιο στρέφεται ἐναντίον τοῦ ἐργατικοῦ κινήματος.

Ἡ Εὐρώπη τοῦ Κεφαλαίου εἶναι τὸ πιὸ πρόσφορο ἔδαφος γιὰ τὶς πολυεθνικὲς ἐπιχειρήσεις

Ἡ «εὐρωπαϊκὴ κατασκευή», δηλαδὴ ἡ κατάργηση πρὶν ἀπ' ὅλα τῶν δασμολογικῶν φραγμῶν καὶ ἡ ἐναρμόνιση τῆς φορολογικῆς πολιτικῆς, ἀνταποκρίνονταν στὴν ἐπιθυμία τῶν διαφόρων ἐθνικῶν ὁμάδων τοῦ κεφάλαιου, ν' ἀποκτήσουν μιὰ πλατύτερη ἀγορά. Ἔκτοτε, μὲ τὴ βοήθεια ἐπίσης τῆς ὁλοένα καὶ μεγαλύτερης συγκεντρωποίησης τοῦ κεφαλαίου, πολλὲς εὐρωπαϊκὲς ἐπιχειρήσεις ἀπέκτησαν παγκόσμιο ἀνάστημα, καὶ συνδέθηκαν μὲ τὶς ἀμερικανικὲς πολυεθνικὲς ἐπιρειρήσεις, ποὺ διαθέτοντας μιὰ μεγαλύτερη τεχνολογικὴ καὶ οἰκονομικὴ ἀνάπτυξη, ἐπέπεσαν πάνω στὴν εὐρωπαϊκὴ ἀγορά.

Εἶναι αὐτὲς οἱ πολυεθνικὲς καπιταλιστικὲς ὁμάδες ποὺ ἐνδιαφέρονται περισσότερο γιὰ μιὰ «πολιτικὴ Εὐρώπη», ἐπίσης ἱκανὴ νὰ ξεπεράσει τὶς ἀδυναμίες ἀπὸ τὶς ἐθνικὲς κρατικὲς δομές, ἀπέναντι σὲ μιὰ παγκόσμια ἀγορὰ ποὺ κυριαρχεῖται τώρα ἀπ' αὐτὰ τὰ τεράστια συγκροτήματα, ποὺ ὁρισμένα τους ἔχουν σύνολο συναλλαγῶν ἀνώτερο ἀπὸ τὸ ἐθνικὸ εἰσόδημα μερικῶν Κρατῶν τῆς Εὐρώπης.

Πολυεθνικὲς ἐπιχειρήσεις σημαίνουν μεγαλύτερη ἀκόμα ἐξάρτηση τῶν ἐργαζομένων ἀπὸ τὸ Κεφάλαιο. Οἱ ἡγεσίες τους ἀποφασίζουν ὅπως τοὺς ἔρθει: νὰ κλείσουν σὲ μιὰ χώρα ἕνα ἐργοστάσιο, γιὰ ν' ἀνοίξουν ἄλλο σ' ἄλλη χώρα, νὰ ἐπενδύουν ἢ ν' ἀποσύρουν τὰ κεφάλαιά τους ἂν τὸ «κόστος τῆς ἐργασίας» αὐξάνει, δηλαδὴ ἂν οἱ ἐργαζόμενοι ἀγωνίζονται, ἐνῶ, ἔχοντας ἁπλώσει τὴν ἁλυσσίδα τῆς παραγωγῆς τους σὲ διάφορες χῶρες, νὰ μποροῦν νὰ ὑπερπηδήσουν τὰ ἐμπόδια ἀπειλῆς ἀπεργίας κι ἔτσι ν' ἀσκοῦν μεγαλύτερη πίεση πάνω στὰ μεροκάματα, ἂν ὄχι στὸ σύνολο τῆς οἰκονομικῆς καὶ κοινωνικῆς κατάστασης κάθε χώρας.

Μ' αὐτὸ τὸν τρόπο μεγαλώνει ἡ ἀνασφάλεια τῶν ἐργαζομένων, καθὼς καὶ ἡ ἐκμετάλλευσή τους.

Ἡ Εὐρώπη τοῦ Κεφαλαίου εἶναι ἐπίσης:

— Ἡ ἀναίσχυντη ἐκμετάλλευση ἑκατομμυρίων ξένων ἐργαζομένων, ποὺ ἀποτελοῦν φθηνὴ ἐργατικὴ δύναμη, εὔκολα ὑποκείμενη σὲ κάθε εἴδους πιέσεις, ποὺ ἀντιπροσωπεύει σήμερα τὸ 7,7% τοῦ ἐνεργητικοῦ πληθυσμοῦ τῆς «Κοινῆς Ἀγορᾶς» (6.500.000 ξένοι ἐργαζόμενοι), καὶ ποὺ χωρὶς πολιτικὰ καὶ συνδικαλιστικὰ δικαιώματα, ζοῦνε μέσα σὲ φοβερὲς συνθῆκες μιζέριας, καὶ ἀπασχολοῦνται στὶς πιὸ βαρειὲς δουλειές. Ἐξ ἄλλου οἱ ἐργαζόμενοι αὐτοὶ διώχνονται σκαιότατα σὲ περιόδους ὕφεσης, ὅπως αὐτὸ ἔγινε π.χ. στὴ Γερμανία τὸ 1974 - 75, ὅπου ἀπὸ τὴ μιὰ μέρα στὴν ἄλλη 150.000 ξένοι ἐργαζόμενοι ἀναγκάστηκαν νὰ φύγουν ἄρον ἄρον.

— Τὸ βάθαιμα τῶν διαφορῶν ἀνάμεσα σὲ ξεχωριστὲς περιοχές, ποὺ καταλήγουν σὲ πραγματικὴ ἐρημοποίηση ὁλόκληρων περιοχῶν. Γι' αὐτὸ ἐξανίστανται οἱ κάτοικοι ἀπὸ ὁρισμένες ἐγκαταλελειμμένες ζῶνες καὶ διεκδικοῦν νὰ μποροῦν «νὰ ζήσουν καὶ νὰ ἐργάζονται» ἐκεῖ ποὺ ἤδη βρίσκονται.

— Τὸν συντονισμὸ τῆς δράσης τῶν ἰμπεριαλιστῶν γιὰ τὴ διατήρηση καὶ ἐπέκταση τῆς ἐπιρροῆς τους πάνω στὶς πε-

ρισσότερες ἀφρικανικὲς χῶρες, κι ὅταν χρειαστεῖ, τὴ δυνατότητά τους νὰ ἐπέμβουν ἀντεπαναστατικά, ὅπως ἔγινε πρόσφατα στὸ Ζαΐρ.

Ἡ Εὐρώπη τοῦ Κεφαλαίου κατὰ τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐπανάστασης

Τὸ νὰ φτιάξουμε τὴν Εὐρώπη, διακήρυξε πρόσφατα ἕνας γάλλος πολιτικός, σημαίνει νὰ ἐξασφαλίσουμε τὴν ἐπιβίωσή μας. Τὴν ἐπιβίωση τοῦ ἀστικοῦ καθεστῶτος ἐναντίον τοῦ εὐρωπαϊκοῦ ἐργατικοῦ κινήματος, ποὺ ἀπειλεῖ αὐτὸ τὸ καθεστώς. Στὴν πραγματικότητα, χωρὶς τὴ βοήθεια ποὺ παρέχουν στοὺς καπιταλιστικοὺς θεσμοὺς οἱ ρεφορμιστικὲς ἡγεσίες, σὲ διάφορες εὐρωπαϊκὲς χῶρες, θἄχε ἤδη νικήσει ἡ ἐξουσία τῶν ἐργαζομένων.

Εἶναι ἡ Ἱερὰ Συμμαχία «φιλελεύθερων» ἀστῶν, σοσιαλδημοκρατῶν καὶ κομμουνιστῶν, ποὺ κατόρθωσε νὰ ξαναβάλει στὴν κοίτη του τὸν ὁρμητικὸ χείμαρρο ποὺ ἀπὸ τὸν Ἀπρίλη 1974 στὴν Πορτογαλία, εἶχε σημάνει τὴν ἀπαρχὴ τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐπανάστασης.

Στὴν Ἑλλάδα, τὴν Ἰσπανία, ἡ ἴδια Συμμαχία ἐμπόδισε ὥστε ἡ πτώση τῶν δικτατοριῶν σ' αὐτὲς τὶς χῶρες ν' ἀνοίξει τὸ δρόμο πρὸς τὴν ἐξουσία τῶν ἐργαζομένων καὶ συνέτεινε, ἀντίθετα, στὴ σχετικὴ σταθεροποίηση ἀπὸ ἀστικὰ κοινοβουλευτικὰ καθεστῶτα. Στὴ Γαλλία καὶ τὴν Ἰταλία, τὸ ποσοτικὸ βάρος τῆς ἐργατικῆς τάξης, ποὺ ἀριθμητικὰ πλειοψηφεῖ, ἡ συσσώρευση τῶν ἀγώνων της, ἀπὸ τὸ Μάη τοῦ 1968, καὶ τὸ φθινόπωρο τοῦ 1969, ἔκαναν δυνατὴ τὴν πορεία της πρὸς τὴν ἐξουσία, ὅπως αὐτὸ καθαρὰ καταδείχτηκε ἀκόμα καὶ ἀπὸ τὶς ἐκλογικὲς ἐπιτυχίες τῶν ἐργατικῶν κομμάτων.

Κι ὡστόσο, ἡ πορεία αὐτὴ κινδυνεύει σήμερα ν' ἀνακοπεῖ ἐξαιτίας τῆς ἀφάνταστης πολιτικῆς διαίρεσης καὶ ὑποτέλειας στὴν ἀστικὴ τάξη πραγμάτων, ποὺ ἀκολουθοῦνται ἀπὸ τὶς ρεφορμιστικὲς ἡγεσίες τῶν κομμουνιστικῶν καὶ σοσιαλιστικῶν κομμάτων.

Ἔτσι μὲ τὶς 25 Νοεμβρίου στὴν Πορτογαλία καὶ τὶς 19 Μαρτίου στὴ Γαλλία τελειώνει μιὰ πρώτη φάση τῆς εὐρωπαϊκῆς ἐπανάστασης, ὄχι πάνω σὲ μιὰ ἧττα ποὺ νὰ τοποθετεῖ σ' ἕνα μακρυνὸ μέλλον μιὰ νέα ἀνοδικὴ πορεία, ἀλλὰ σὲ μιὰ ὀπισθοδρόμηση ὡστόσο, ποὺ χρησιμοποιεῖται ἀπὸ τὴν ἀστικὴ τάξη γιὰ νὰ θέσει σὲ ἐφαρμογὴ τὰ ἀντεργατικά της σχέδια. Ὅμως, ἡ παρατεινόμενη πίεση τῶν ἐργαζομένων καὶ οἱ σκοτεινὲς οἰκονομικὲς προοπτικές, ποὺ ἀναγγέλλουν νέες κοινωνικὲς κρίσεις, ἀπειλοῦν πάντα τὰ καπιταλιστικὰ σχέδια.

Ἡ ἐπιταχυνόμενη πορεία πρὸς τὴν Εὐρώπη ἔχει ἐπίσης σὰν σκοπὸ νὰ συντονίσει τὶς προσπάθειες κάθε εἴδους γιὰ τὴ συγκράτηση καὶ τὸ τσάκισμα τοῦ ἐργατικοῦ κινήματος. Ἡ ἀνατροπὴ τῆς σουηδικῆς σοσιαλδημοκρατικῆς κυβέρνησης, ὕστερα ἀπὸ μιὰ σκληρὴ πάλη μ' ἕνα συνασπισμὸ κομμάτων ποὺ αὐτοαποκαλιόνταν χαρακτηριστικὰ «ἀστικά», ἡ ὑπὸ ἐπιτήρηση, ἐκ μέρους τῶν ἀστῶν «φιλελευθέρων», θέση τῆς ἀγγλικῆς καὶ γερμανικῆς κυβέρνησης, δείχνουν τὴν ἴδια διάθεση: ἡ ἀστικὴ τάξη δὲν ἔχει πιὰ ἐμπιστοσύνη ἀκόμα καὶ στοὺς «ἔντιμους διαχειριστὲς» τοῦ καθεστῶτος της, ποὺ παραμένουν πάντα εὐαίσθητοι στὶς πιέσεις τῆς φυσικῆς τους βάσης, τῶν συνδικάτων, τῶν κοοπερατίβων, τῶν διάφορων λαϊκῶν ἑνώσεων.

Ἀλλὰ ἡ Εὐρώπη εἶναι ἐπίσης μιὰ ἐργατικὴ τάξη ποὺ δυναμώνει καὶ ἀγωνίζεται

Ἐργαζόμενες, ἐργαζόμενοι,

Ναί, οἱ ἀστοὶ ἔχουν ἐπιτεθεῖ στὰ κεκτημένα δικαιώματά σας, στὰ μεροκάματά σας. Εἶν' ἀλήθεια. Ἡ ἐπιθετικότητά τους, ὁ κυνισμός τους εἶναι δείγματα τῆς τωρινῆς τους δύναμης. Ἀλλὰ ἀπὸ ποῦ ἀντλοῦν αὐτὴ τὴ δύναμη αὐτοὶ ποὺ ζοῦν τὴν πιὸ μεγάλη κρίση τους μετὰ ἀπὸ κείνη τοῦ 1929—1933, καὶ ποὺ σήμερα ἐκτείνεται σ' ὅλους τοὺς τομεῖς τῆς κοινωνίας, σ' ὅλους τοὺς θεσμούς της, σ' ὅλες της τὶς ἀξίες;

40 ἑκατομμύρια ἀπὸ σᾶς ἀνήκουν σὲ συνδικᾶτα, εἶναι μιὰ μεγάλη δύναμη. Ἀλλὰ αὐτὴ ἡ δύναμη ἀπαιτεῖ ἑνότητα στὴ δράση. Γιατὶ ὅταν εἶστε διαιρεμένοι, οἱ γραμμές σας καταντοῦν ἀνίσχυρες.

Ἐμεῖς, οἱ ἐπαναστάτες μαρξιστές, ἀγωνιζόμαστε γιὰ τὴν ἑνότητα τῶν ὀργανώσεών σας. Ἀλλὰ θεωροῦμε πὼς ἡ ἑνότητα δὲ λύνει ὅλα τὰ προβλήματα. Γιατὶ ὑπάρχουν στόχοι γιὰ τοὺς ὁποίους ἑνώνεται κανεὶς καὶ ὑπάρχουν καὶ τὰ προγράμματα. Καὶ κεῖ ἡ διαφορά μας εἶναι βαθειὰ μὲ τὶς ὀργανώσεις στὶς ὁποῖες δίνετε σήμερα, κατὰ πλειοψηφία, τὴν ἐμπιστοσύνη σας. Κανένα ἀπ' αὐτὰ τὰ κόμματα, εἴτε εἶναι σοσιαλιστικά, εἴτε κομμουνιστικά, δὲν ἀμφισβητεῖ τὸ ἀστικὸ καθεστώς.

Νά, ἀπὸ ποῦ οἱ καπιταλιστὲς ἀντλοῦν τὴ δύναμή τους!

Ἀπὸ τοὺς «ἱστορικοὺς συμβιβασμοὺς» στὶς «Ἑνώσεις τοῦ Λαοῦ τῆς Γαλλίας», σχετικὰ μὲ τὰ Κ.Κ., ἀπὸ πολιτικὲς «Τρίτης Δύναμης» σὲ «Λαϊκὲς Ἑνώσεις» σχετικὰ μὲ τὰ Σ.Κ., οἱ κύριες προσπάθειες φαίνονται νὰ συνίστανται στὸ νὰ ἐμποδιστεῖ ὁ σχηματισμὸς ἑνὸς γεροῦ Ἑνιαίου Ἐργατικοῦ Μετώπου, δομημένου ἀπ' τὴ βάση στὴν κορυφή, σὲ ἕνα φαρδὺ δίκτυο ἐπιτροπῶν ἀνοικτῶν σὲ ὅλους, πάνω σὲ ἀντικαπιταλιστικὲς θέσεις, ποὺ νὰ διεκδικήσει τὴν ἐξουσία.

Ὅλη ἡ πολιτικὴ τῶν Κ.Κ. καὶ τῶν Σ.Κ., ὅταν δὲν ἔχουν τὴν ἐξουσία, συνίσταται στὸ νὰ θέλουν νὰ κάνουν καλύτερα, αὐτὸ ποὺ κάνουν οἱ Σοσιαλδημοκράτες, δηλαδὴ διὰ μέσου μερικῶν μεταρρυθμίσεων καὶ κοινωνικῶν νόμων, νὰ διαχειρίζονται τὴν κρίση γιὰ λογαριασμὸ τοῦ Κεφάλαιου. Δὲν εἶναι βέβαια ἀπαραίτητο νἄναι κανεὶς σύμφωνος σὲ ὅλα γιὰ ν' ἀρχίσει ἡ κοινὴ δράση, ἔστω καὶ γιὰ τὴν ὑπεράσπιση τῶν ἀμέσων διεκδικήσεων... Ἀλλὰ ἀκόμα καὶ ὅταν ὅλοι φαίνονται σύμφωνοι, ὅπως γίνεται μὲ τὴ διεκδίκηση τῶν 35 ὡρῶν δουλειᾶς τὴ βδομάδα χωρὶς μείωση τοῦ μεροκάματου, καμιὰ δράση μεγάλης πνοῆς, συντονισμένη σ' ὅλες τὶς χῶρες δὲν ἔχει ὀργανωθεῖ. Πρέπει ἄραγε νὰ δεῖ κανεὶς σ' αὐτὸ μιὰ ἀντανάκλαση τῆς σοσιαλιστικῆς ἢ κομμουνιστικῆς πολιτικῆς, σὲ σχέση μὲ

τὴν καπιταλιστικὴ Εὐρώπη, ποὺ γενικὰ παρουσιάζονται σὰν οἱ πιὸ ἔνθερμοι ὑποστηρικτές της, ὅταν δὲν τὴν ἀποκρούουν ἐν ὀνόματι ἑνὸς ἐθνικισμοῦ, ποὺ συνήθως προσιδιάζει στὶς πιὸ ἀντιδραστικὲς μερίδες τῆς δεξιᾶς;

Ποτὲ ἡ διάσπαση τοῦ κομμουνιστικοῦ κινήματος δὲν ὑπῆρξε τόσο ἔκδηλη. Ἀπὸ τοὺς ὀπαδοὺς τοῦ μποϊκότ (Ἰρλανδία), στοὺς ὑπερασπιστὲς τῆς «ὑπερεθνικότητας» (ἰταλικὸ Κ.Κ.) περνόντας ἀπὸ τὸν ἐθνικισμὸ σὲ παροξυσμὸ τοῦ γαλλικοῦ Κ.Κ., τὸ κομμουνιστικὸ κίνημα ἔχει ἐγκαταλείψει ἔστω καὶ κάποια σκιὰ διεθνιστικῆς στρατηγικῆς. Συμμετέχει ἔτσι στὴν ἀστικὴ πολιτική, ποὺ τείνει νὰ φέρει σὲ ἀντίθεση ἀναμεταξύ τους τοὺς ἐργαζόμενους διαφόρων ἐθνικοτήτων, κι αὐτὸ τὴ στιγμὴ ποὺ τὰ συμφέροντά τους ποτὲ δὲν ὑπῆρξαν τόσο συνδεδεμένα, τόσο κοινά.

Τὰ διάφορα σοσιαλιστικὰ κόμματα, ἐκτὸς ἀπὸ ἐλάχιστες ἀποχρώσεις, φαίνονται, αὐτά, ἑνωμένα. Ἐνέκριναν μιὰ κοινὴ πλατφόρμα. Ὁ στόχος τους, καθὼς δέχονται τὴν Εὐρώπη τοῦ Κεφαλαίου τέτοια ποὺ εἶναι, ἀποβλέπει στὸ νὰ πάρουν τὴν ἡγεσία της, συμμαχόντας μὲ τὰ πιὸ «φωτισμένα» τμήματα τῆς μπουρζουαζίας, ποὺ ὅπως ἕνας Ζὰν Ζὰκ Σερβὰν Σραιμπὲρ στὴ Γαλλία κάνουν ἐκκλήσεις γιὰ μιὰ «σοσιαλδημοκρατικὴ» Εὐρώπη. Ἀλλὰ αὐτὴ ἡ Εὐρώπη μένει μακριὰ ἀπὸ τὴν Εὐρώπη τῶν ἐργαζομένων. Ἄλλωστε οἱ ἐργάτες τῆς Φόρντ καὶ οἱ ἄλλες ἐπιχειρήσεις στὴ Μεγάλη Βρετανία καὶ οἱ ἐργάτες τῶν σιδηρουργείων τῆς Ρούρ στὴ Δυτικὴ Γερμανία κάτι ξέρουν, αὐτοὶ ποὺ βρίσκουν ἀπέναντί τους γιὰ τὴν ὑπεράσπιση τῶν διεκδικήσεών τους, τὶς «σοσιαλιστικὲς» κυβερνήσεις τους τῶν ὁποίων ἡ ὑποταγὴ στὶς προσταγὲς τοῦ Κεφαλαίου εἶναι καταφανής.

Ἐναντίον τῆς Εὐρώπης τοῦ Κεφαλαίου στὸ ὄνομα τῆς Εὐρώπης τῶν ἐργαζομένων

Ἡ πάλη ἐναντίον τῶν ἀντιεργατικῶν σχεδίων καὶ τῶν προθέσεων τῶν εὐρωπαϊκῶν ἀστικῶν τάξεων δὲν μπορεῖ νὰ διεξαχθεῖ στὸ ὄνομα ἑνὸς κάποιου ἐθνικισμοῦ μὲ τὴν ἐτικέτα τῆς «ἐθνικῆς ἀνεξαρτησίας».

Ἀπορρίπτοντας κάθε σωβινισμὸ ποὺ ἔχει γιὰ πρόσχημα τὸν ἡγεμονικὸ ρόλο ποὺ θέλει νὰ παίξει ἡ Γερμανία στὴν Εὐρώπη ἢ τὸ ρόλο τῆς Ἀγγλίας ποὺ παραμένει ὁ κύριος «Δούρειος Ἵππος» τῶν Ἀμερικάνων μέσα στὴν ΕΟΚ, πρέπει νὰ ξαναεπιβεβαιώσουμε ὅτι «οἱ προλετάριοι δὲν ἔχουν πατρίδα».

Κανένας ἀγώνας ὀπισθοφυλακῆς γιὰ τὴ διάσωση τῶν ξεπερασμένων δομῶν τοῦ Κράτους - Ἔθνους. Ἀντίθετα, συντονισμὸς τῆς πάλης τῶν τάξεων, ἑνότης ὑπεράνω τῶν συνόρων, ὅλων τῶν ἐργαζομένων καὶ ὅλων τῶν ὀργανώσεων γιὰ μιὰ ἐλεύθερη Ὁμοσπονδία τῶν κρατῶν καὶ τῶν λαῶν τῆς Εὐρώπης. Ὅλης τῆς Εὐρώπης, ἀπὸ τὴ Δύση στὴν Ἀνατολή, ἑνώνοντας κάτω ἀπ' τὴ σημαία τοῦ δημοκρατικοῦ σοσιαλισμοῦ τοὺς ἐργαζόμενους ποὺ εἶναι ὑποταγμένοι στὴ γραφειοκρατικὴ δικτατορία, καὶ τοὺς ἐργαζόμενους τοὺς ὑποταγμένους στὴν καπιταλιστικὴ ἐκμετάλλευση. Αὐτὴ ἡ προοπτικὴ εἶναι ἡ μόνη προοπτικὴ μὲ μέλλον, γιατὶ μόνη αὐτὴ παρουσιάζει μιὰ σφαιρικὴ λύση στὴν ἑνωμένη κρίση τῆς γραφειοκρατίας καὶ τοῦ ἰμπεριαλισμοῦ, γιατὶ μόνη αὐτὴ ἀνοίγει τὸ δρόμο σὲ μιὰ ἐλεγχόμενη ἀνάπτυξη τῶν νέων παραγωγικῶν δυνάμεων.

Ἡ Αὐτοδιαχείρηση εἶναι ἡ κοινὴ ἐπιδίωξη

Οἱ ἐργαζόμενοι τοῦ Λούκας στὴν Ἀγγλία ἀπόδειξαν τελευταῖα ὅτι εἶναι δυνατὸν στὴν κλίμακα μιᾶς ὁλόκληρης βιομηχανικῆς ὁμάδας, ὅταν ὀργανώνεται ἑνωτικὰ τμῆμα μὲ τμῆμα, συντονίζοντας τὸ ἀποτέλεσμα τῶν συζητήσεων σὲ ὅλα τὰ ἐπίπεδα, νὰ προσδιορισθεῖ ἕνα διαφορετικὸ μοντέλο ἀνάπτυξης, μιὰ ἄλλη χρησιμοποίηση τῶν μηχανῶν καὶ τοῦ χρόνου, ἕνας ἄλλος τρόπος καὶ σκοπὸς τῆς δουλειᾶς τῶν ἀντρῶν καὶ τῶν γυναικῶν. Αὐτὸ εἶναι ἐπίσης τὸ παράδειγμα τῶν Λίπ. Ξαναπῆραν στὰ χέρια τους τὸ ἐργοστάσιό τους, καὶ τόβαλαν νὰ λειτουργήσει κάτω ἀπὸ τὴ δική τους διεύθυνση. Εἶναι ἐπίσης αὐτὴ ἡ ἴδια ἐπιδίωξη, ποὺ συγκεκριμενοποίησαν οἱ ἐργαζόμενοι στοῦ Πιρέλι στὴν Ἰταλία, ὅταν σὲ συνεργασία μὲ τοὺς τεχνικοὺς ἀποφάσισαν νὰ ἐλέγχουν οἱ ἴδιοι τὸ ρυθμὸ τῆς κίνησης τῶν παραγωγικῶν ἁλυσσίδων.

Ἀλλὰ δὲν εἶναι ἐπίσης ὁ ἴδιος ἀγώνας ποὺ διεξήγαγαν οἱ ἀπεργοὶ τοῦ Γκδάνσκ ἢ τοῦ Σοπότ στὴν Πολωνία, ὅταν ἐξέλεξαν σ' ὅλα τὰ ἐπίπεδα τοὺς δικούς τους ἀντιπροσώπους ἔναντι στὴ γραφειοκρατία καὶ θύμισαν στὸν κόσμο ὅτι τὰ ἐθνικοποιημένα ἐργοστάσια θἄπρεπε ν' ἀνήκουν στὴν ἐργατικὴ τάξη καὶ νὰ διαχειρίζονται ἀπ' αὐτή; Δὲν ἦταν ἐπίσης αὐτὴ ἡ ἔννοια τοῦ ἀγώνα τῶν Τσέχων καὶ Σλοβάκων ἐργατῶν, ὅταν τὸν Αὔγουστο τοῦ 1968 σκέπασαν ὅλη τὴ χώρα τους μ' ἕνα μεγάλο δίκτυ ἀπὸ ἐργατικὰ συμβούλια ποὺ διεκδικοῦσαν τὴ σοσιαλιστικὴ αὐτοδιαχείρηση;

Ἡ ἑνότητα τῆς πάλης τῶν ἐργαζόμενων ὅλης τῆς Εὐρώπης ἐντάσσεται σ' αὐτὴ τὴν παγκόσμια ἐπιδίωξη.

Ὁ σοσιαλισμὸς δὲν εἶναι τίποτε ἄλλο παρὰ ἡ δημοκρατικὴ ἐξουσία τῶν ἐργαζομένων καὶ τῶν πολιτῶν σ' ὅλα τὰ ἐπίπεδα καὶ σ' ὅλους τοὺς τομεῖς τῆς κοινωνίας. Συνεπάγεται τὴν πιὸ πλατειὰ δημοκρατία ποὺ καμιὰ σχέση δὲν ἔχει μὲ τὴν ἀπαίσια καρικατούρα ποὺ ὀνομάζεται «σοσιαλισμὸς» στὴν ΕΣΣΔ καὶ στὶς λεγόμενες «λαϊκὲς δημοκρατίες».

Χάρη στὴν ἀνάπτυξη τῶν νέων παραγωγικῶν δυνάμεων, — ποὺ μᾶς εἰσάγει στὴν ἐποχὴ τῆς γενικευμένης καὶ αὐτοματοποιημένης μηχανοποίησης, τόσο στὴν ὑλικὴ παραγωγή, ὅσο στὶς διάφορες ὑπηρεσίες, καὶ ποὺ ἐνέχει ἐπίσης τὴν ἐξύψωση τοῦ πολιτιστικοῦ ἐπιπέδου τῶν ἐργαζομένων — ἔχουμε γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Ἱστορία τῆς Ἀνθρωπότητας τὶς ἀναγκαῖες βάσεις τοῦ σοσιαλισμοῦ, τοῦ αὐτοδιαχειριζόμενου σοσιαλισμοῦ.

Ἔτσι οἱ πόθοι τῶν ἐργαζομένων συμπίπτουν μὲ τὶς ἀντικειμενικὲς συνθῆκες τὶς ἀναγκαῖες γιὰ τὴν πραγματοποίησή τους.

Εἶναι ἀναγκαῖο καὶ δυνατὸ νὰ πραγματοποιήσουμε τὴν ἑνότητα γιὰ τὴν πάλη

Καμιὰ ἀνταπάντηση στὴν ἀνεργία δὲν εἶναι δυνατὴ ἂν δὲν ληφθεῖ ὑπ' ὄψη ἡ γενικὴ κατάσταση τῶν εὐρωπαίων ἐργατῶν. Δὲν εἶναι τὸ σύνθημα «ἂς ἐργαζόμαστε γαλλικὰ» τοῦ Κ.Κ., ποὺ θὰ βοηθήσει τοὺς ἐργαζόμενους τῆς Πεζὼ νὰ συσφίξουν τοὺς δεσμούς τους μὲ τοὺς ἄγγλους καὶ ἱσπανοὺς μεταλλουργοὺς τοῦ Κράϊσλερ, τώρα ποὺ ὅλοι τους ἔχουν τὸν ἴδιο ἐργοδότη. Οὔτε εἶναι ἐπίσης τὸ σύνθημα «ἂς ἐπισκευάζουμε γαλλικὰ», ποὺ θὰ ἐπιτρέψει στοὺς ἐργαζόμενους στὰ ναυπηγεῖα τοῦ Σὰν-Ναζαίρ, νὰ παλαίψουν ἀπὸ κοινοῦ μὲ τοὺς ὀλλανδοὺς ἢ νορβηγοὺς συντρόφους τους ἐναντίον τῶν ἴδιων κεφαλαιοκρατικῶν ὁμάδων. Περισσότερο παρὰ ποτὲ ὑπάρχει ἀλληλεπίδραση τῶν ἐθνικῶν καταστάσεων σὲ εὐρωπαϊκὸ καὶ παγκόσμιο ἐπίπεδο... Πρέπει λοιπὸν νὰ ἀπαιτήσουμε ἀπὸ τὶς συνδικαλιστικὲς ὀργανώσεις μας, νὰ ἐναρμονίσουν τὴ γενικὴ ὑπεράσπιση τῶν ἐργαζομένων, νὰ σχηματίσουν γι' αὐτὸ ἀληθινοὺς ὀργανισμοὺς ἑνότητας σὲ εὐρωπαϊκὸ ἐπίπεδο, καθὼς καὶ σ' ἐκεῖνο τῶν πολυεθνικῶν ἐπιχειρήσεων.

Πρέπει ν' ἀνοιχτεῖ ἡ Εὐρωπαϊκὴ Συνομοσπονδία τῶν Συνδικάτων σὲ ὅλες τὶς Συνομοσπονδίες, πρέπει νὰ δημοκρατικοποιηθεῖ ἡ λειτουργία της. Κατὰ τὸ τελευταῖο της συνέδριο, ἡ Παγκόσμια Συνδικαλιστικὴ Ὁμοσπονδία ἀποφάσισε τὸ σχηματισμὸ ἐπιτροπῶν συντονισμοῦ κατὰ ἐπιχείρηση. Πολὺ καλά! Ἀλλὰ τί περιμένουν γιὰ νὰ τὶς ὀργανώσουν, γιὰ νὰ περάσουν στὴ δράση;

Σὲ ὁρισμένους κλάδους, ὅπως ἡ χημεία, ἀγῶνες διεθνῶς συντονισμένοι, διεξήχθησαν μὲ ἐπιτυχία: τὸ 1969 ἐναντίον τοῦ Σὰν Γκομπαίν, τὸ 1972 ἐναντίον τοῦ ὀλλανδικοῦ τράστ Ἀζκό, ποὺ ἀναγκάστηκε νὰ μὴν ἀπολύσει 6.000 ἀπ' τοὺς ἐργαζομένους του, ὕστερα ἀπὸ μιὰ καμπάνια ἀπεργιῶν καὶ διαδηλώσεων, στὸ Βέλγιο, στὴ Γερμανία καὶ στὴν Ὁλλανδία.

Τί περιμένουμε γιὰ νὰ γενικεύσουμε τέτοια παραδείγματα; Ποιὰ ἰδιαίτερα συμφέροντα ἐμποδίζουν τὴ σύγκληση μιᾶς μεγάλης συνδιάσκεψης ὅλων τῶν εὐρωπαϊκῶν συνδικαλιστικῶν ὀργανώσεων, ποὺ νὰ υἱοθετήσουν ἕνα κοινὸ πλάνο δράσης, μὲ ὀργανισμοὺς συντονισμοῦ σὲ κάθε φίρμα, σὲ κάθε κλάδο καὶ μὲ καμπάνιες καὶ μὲ δράση στὴν κλίμακα τῆς ΕΟΚ;

Γιὰ ἕνα ἀντικαπιταλιστικὸ καὶ ἀντιγραφειοκρατικὸ πρόγραμμα

Ἐργαζόμενες, Ἐργαζόμενοι,

Ἡ ἐκλογὴ ἀντιπροσώπων γιὰ τὸ Εὐρωπαϊκὸ Κοινοβούλιο θὰ μποροῦσε νὰ εἶχε γίνει ἡ εὐκαιρία μιᾶς ἑνωτικῆς ἐργατικῆς καμπάνιας, ποὺ ἀπέναντι στὰ ἀστικὰ κόμματα θὰ εἶχε παρουσιάσει τὶς κύριες διεκδικήσεις τῶν ἐργαζομένων.

Οἱ κύριες δυνάμεις ποὺ ἀντιπροσωπεύουν τὸ σοσιαλισμό, διάλεξαν ἕναν ἄλλο δρόμο: Ἐκεῖνον τῆς διαίρεσης, ἐκεῖνον τῆς ἀποδοχῆς τῆς ὑπάρχουσας τάξης.

Ἐμεῖς ποὺ εἴμαστε ὀργανωμένοι μέσα στὴ Διεθνὴ Μαρξιστικὴ Ἐπαναστατικὴ Τάση (ΔΜΕΤ), προσπαθοῦμε ὥστε τουλάχιστον οἱ σχηματισμοὶ τῆς ἐπαναστατικῆς ἀριστερᾶς νὰ ὑπερασπίζουν ἀπὸ κοινοῦ, ἀκόμα καὶ παρουσιάζοντας κοινὸ ἐκλογικὸ ψηφοδέλτιο, τὶς διεκδικήσεις καὶ ἐπιδιώξεις τὶς πιὸ προχωρημένες. Δυστυχῶς, καὶ σ' αὐτὸ ἀκόμα, κυριαρχεῖ ὁ σεχταρισμός.

Ἡ ἐκλογικὴ νομοθεσία ἐμποδίζει σχηματισμοὺς μειοψηφικοὺς σὰν τὸ δικό μας νὰ παρουσιάσουν ὑποψηφίους. Τὰ ἔξοδα εἶναι ὑπέρογκα καὶ μακριὰ ἀπὸ τὶς δυνατότητες ὀργανώσεων ποὺ δὲν στηρίζονται χρηματικὰ παρὰ μόνο στὶς συνδρομὲς τῶν μελῶν τους. Νά γιατί ἡ ΔΜΕΤ δὲν θὰ μπορέσει νὰ ὑπερασπιστεῖ τὸ πρόγραμμά της, διεκδικώντας τὴν ἐκλογική σας ψῆφο.

Ἀλλὰ θὰ ἐπέμβουμε, σ' ὅλη τὴ διάρκεια αὐτῆς τῆς ἐκλογικῆς καμπάνιας, προσπαθῶντας, παντοῦ ὅπου θἆναι δυνατό, νὰ πραγματοποιήσουμε τὴν πιὸ πλατειὰ ἑνότητα ἀκόμα καὶ σ' ἕνα σημεῖο, γιὰ νὰ κάνουμε νὰ προχωρήσει ὁ ἀγώνας γιὰ τὸ σοσιαλισμό.

Ἐν τῷ μεταξὺ ὑποβάλλουμε στὴ συζήτηση ὅλων τῶν ἐργαζόμενων, ὅλων τῶν ὀργανώσεών τους, καὶ ὅλων τῶν ἀντικαπιταλιστικῶν κινημάτων, τ' ἀκόλουθα στοιχεῖα ἑνὸς Προγράμματος δράσης γιὰ τὰ Ἑνωμένα Σοσιαλιστικὰ Κράτη καὶ Ἔθνη τῆς Εὐρώπης.

1. Γιὰ τὴν ὑπεράσπιση τῶν ἄμεσων διεκδικήσεων μας

Ἐναντίον τῆς ἀνεργίας δὲν ὑπάρχει ἀσφαλῶς ἄμεση θαυματουργικὴ λύση. Στὴν πραγματικότητα, μόνο μιὰ καθολικὴ ἀναδιοργάνωση τοῦ παραγωγικοῦ συστήματος στοὺς σκοποὺς καὶ τὶς μεθόδους του, δηλαδὴ μιὰ νέα κοινωνία ποὺ δὲν θὰ λειτουργεῖ σύμφωνα μὲ τὴ λογικὴ τοῦ κέρδους, θὰ μποροῦσε νὰ λύσει τὸ ζήτημα. Γιατί δὲν πρόκειται μόνο νὰ ἐξευρεθεῖ δουλειὰ γιὰ ὅλους, ἀλλὰ ἐπίσης νὰ δουλεύουμε διαφορετικά, νὰ παράγουμε διαφορετικά, σύμφωνα μὲ μιὰ διαφορετικὴ λογική, ἐκείνη τῶν κοινωνικῶν ἀναγκῶν.

Ἀλλὰ ὁ ἀγώνας ἀρχίζει σήμερα.

Οἱ γερμανοὶ μεταλλουργοὶ ἔδειξαν τὸ δρόμο!

— **Γιὰ νὰ δουλεύουμε ὅλοι χρειάζεται νὰ δουλεύουμε λιγότερο!**

— **35 ὧρες τὴ βδομάδα ἀμέσως, χωρὶς μείωση ἀμοιβῆς!**

— **Κινητὴ κλίμακα τῶν ὡρῶν ἐργασίας ὑπὸ τὸν ἔλεγχο τῶν συνδικαλιστικῶν ὀργανώσεων!**

Οἱ κεφαλαιοῦχοι κλείνουν τὰ ἐργοστάσια καὶ ρίχνουν τοὺς ἐργάτες στὸ δρόμο.

— Χρειάζεται ν' ἀπαλλοτριωθοῦν οἱ ἀπαλλοτριωτές, νὰ καταληφθοῦν τὰ ἐργοστάσια καὶ νὰ λειτουργήσουν κάτω ἀπὸ τὴ διεύθυνση τῶν ἐπιτροπῶν ἐκλεγμένων ἀντιπροσώπων καὶ ἀνακλητῶν σὲ κάθε στιγμή!

— Πρέπει ἔτσι νὰ διεκδικήσουμε τὴν ἐθνικοποίηση κάτω ἀπὸ ἐργατικὴ διαχείρηση τῶν ἐπιχειρήσεων ποὺ καταδικάστηκαν ἀπὸ τὶς σπατάλες καὶ τὴ στρατηγικὴ τῶν πολυεθνικῶν ἐπιχειρήσεων.

Γιὰ νὰ βγοῦνε ἀπὸ τὴν κρίση οἱ κεφαλαιοῦχοι δὲν βρῆκαν παρὰ ἕνα μέσο: νὰ κατεβάσουν τὸ ἐπίπεδο ζωῆς τῶν ἐργαζομένων. Τὰ σχέδια λιτότητας ποὺ υἱοθέτησαν τώρα ὅλες οἱ εὐρωπαϊκὲς ἀστικὲς τάξεις, καὶ ποὺ τὰ ὑπερασπίζονται ἀκόμα ὁρισμένα ἐργατικὰ Κόμματα (ὅπως τὸ Ἰταλικὸ Κομμουνιστικὸ Κόμμα), πρέπει νὰ ναυαγήσουν.

— Κινητὴ κλίμακα τῶν ἡμερομισθίων ὑπὸ συνδικαλιστικὸ ἔλεγχο!

— Ἐξασφαλισμένο ἐλάχιστο ἡμερομίσθιο γιὰ ὅλους στὴν Εὐρωπαϊκὴ κλίμακα!

— Ἐξίσωση τῶν ἡμερομισθίων ἀνάμεσα σὲ ἐργαζομένους τῆς ἴδιας φίρμας, ἀνεξάρτητα ἀπὸ τὴν ἐθνικότητά τους!

— Μείωση τῆς ἱεραρχικῆς κλίμακας ἀπὸ 1 ἕως 3!

2. Γιὰ τὴν ὑπεράσπιση τῶν δημοκρατικῶν δικαιωμάτων καὶ ἐλευθεριῶν ὀργάνωσης καὶ πάλης

Ἡ αντεργατικὴ ἐκστρατεία συμπεριλαμβάνει ἐπίσης τὶς ἀπόπειρες συρρίκνωσης τῶν δημοκρατικῶν ἐλευθεριῶν, ποῦναι κατακτήσεις τοῦ ἐργατικοῦ κινήματος.

— Ὄχι στὸν περιορισμὸ δικαιώματος ἀπεργίας!

— Κάτω ὁ «εὐρωπαϊκὸς δικαστικὸς τομέας»!

— Κατάργηση τῶν «ἀντιτρομοκρατικῶν διατάξεων καὶ μέτρων»!

— Πλήρης ἀποκατάσταση τοῦ δικαιώματος πολιτικοῦ ἀσύλου!

— Κάτω οἱ ἐπαγγελματικὲς ἀπαγορεύσεις!

Ὁ ἀγώνας γιὰ τὴν ἐλευθερία ὀργάνωσης τοῦ προλεταριάτου δὲν σταματᾶ στὰ σύνορα τῆς δυτικῆς Εὐρώπης. Στὴν Τσεχοσλοβακία, τὴν Πολωνία, τὴ Ρουμανία, τὴν ἴδια τὴ Σοβιετικὴ Ἕνωση, ἡ κατάκτηση τῶν στοιχειωδῶν δημοκρατικῶν ἐλευθεριῶν, ἀποβαίνει ὁ κύριος μοχλὸς γιὰ τὴν ἀντιγραφειοκρατικὴ Ἐπανάσταση ποὺ ἔρχεται.

Σὲ πολλὲς χῶρες, ποὺ ὑφίστανται τὴν γραφειοκρατικὴ δικτατορία, σχηματίστηκαν, ὕστερα ἀπὸ μεγάλους ἀπεργιακοὺς ἀγῶνες, ἀνεξάρτητες ταξικὲς δομές, κινήματα ποὺ ἀγωνίζονται γιὰ τὴ δημοκρατία καὶ τὸ σοσιαλισμό. Εἶναι στοιχειῶδες καθῆκον ὁλόκληρου τοῦ ἐργατικοῦ κινήματος τῆς καπιταλιστικῆς Δύσης νὰ κινητοποιήσει ἑνιαῖα τὶς δυνάμεις του γιὰ νὰ σταματήσει τὸ χέρι τῆς καταπίεσης.

— Ζήτω τὰ ἐλεύθερα συνδικᾶτα τῆς Σοβιετικῆς Ἕνωσης, τῆς Πολωνίας, τῆς Τσεχοσλοβακίας, τῆς Ρουμανίας!

— Ἄμεση ἀπελευθέρωση τῶν φυλακισμένων ἡγετῶν τους!

— Ζήτω τὰ κινήματα γιὰ τὶς δημοκρατικὲς ἐλευθερίες: ὑποστήριξη στὴ Χάρτα 77 (Τσεχοσλοβακία), στὸ KOR (Πολωνία), στὶς ὁμάδες ἐπίβλεψης τῶν συμφωνιῶν τοῦ Ἑλσίνκι!

— Ἄμεση ἀπελευθέρωση ὅλων τῶν φυλακισμένων, γιὰ ὁποιοδήποτε φρόνημά τους!

— Ζήτω ἡ ἀναγέννηση τῆς σοσιαλιστικῆς δημοκρατίας!

3. Γιὰ τὴν κατάκτηση νέων δημοκρατικῶν δικαιωμάτων

Τὸ προλεταριάτο κατέκτησε, ὕστερα ἀπὸ σκληροὺς ἀγῶνες, τὸ δικαίωμα συνδικαλιστικῆς του ὀργάνωσης. Τὸ δικαίωμα αὐτὸ ἀπαγορεύεται σ' ἄλλα στρώματα τοῦ πληθυσμοῦ ποὺ ζητοῦν κι αὐτὰ νὰ ὀργανωθοῦν γιὰ τὴν πάλη. Εἶναι ἡ περίπτωση τῶν στρατιωτῶν.

— Ἐλευθερία γιὰ τὴν ὀργάνωση τῶν στρατιωτῶν!

— Γιὰ ἀνεξάρτητα ἀπὸ τὴν στρατιωτικὴ ἱεραρχία συνδικᾶτα τῶν στρατιωτῶν συνδεδεμένα μὲ τὸ ἐργατικὸ κίνημα!

— Ζήτω τὸ κίνημα τῶν Ἐπιτροπῶν Στρατιωτῶν!

Σὲ πολλὲς χῶρες, δικαστικοί, γιατροί κι ἄλλα στρώματα ἀκόμα, ποὺ οἱ ἀντικαπιταλιστικοὶ προσανατολισμοί τους εἶναι μιὰ ἐπὶ πλέον συμπληρωματικὴ ἀπόδειξη τῆς ὀργανικῆς γενικῆς κρίσης τοῦ ἀ-

στικοῦ καθεστῶτος, ζητοῦν ἐπίσης τὸ δικαίωμα γιὰ ἀνεξάρτητη συνδικαλιστικὴ ὀργάνωση.

Τὰ ἐμπόδια ποὺ τίθενται στὴ λειτουργία τῶν συνδικαλιστικῶν ὀργανώσεων πρέπει ν' ἀρθοῦν. Νέα δικαιώματα πρέπει ν' ἀποσπαστοῦν. Καὶ πρῶτα πρῶτα τὸ δικαίωμα τῶν ἐργαζομένων νὰ πληροφοροῦνται, νὰ συγκεντρώνονται στοὺς τόπους δουλειᾶς τους, νὰ μποροῦν νὰ συμβουλεύονται τὰ βιβλία λογιστικῆς κάθε ἐπιχείρησης, ὥστε νἆναι σὲ θέση ν' ἀποφεύγουν τὶς κακοτοπιὲς καὶ νὰ προλαβαίνουν τὰ χτυπήματα καὶ τὶς μανοῦβρες τῶν ἐργοδοτῶν.

— **Μιὰ ὥρα πληροφόρησης ἀφαιρούμενη ἀπὸ τὸ χρόνο δουλειᾶς!**
— **Ἄνοιγμα τῶν βιβλίων λογιστικῆς!**
— **Ἐργατικὸς ἔλεγχος πάνω στὸν τρόπο λειτουργίας τῆς ἐπιχείρησης σχετικὰ μὲ τοὺς κανόνες ἀσφάλειας καὶ ὑγιεινῆς!**

Εἶναι ἑκατομμύρια οἱ ἐργαζόμενοι ποὺ προέρχονται ἀπὸ τὴν Ἀφρική, τὶς Ἀραβικὲς χῶρες ἢ τὴν Ἀσία, καὶ ποὺ δουλεύουν στὶς πιὸ σκληρὲς καὶ κακοπληρωμένες δουλειές. Δὲν ἔχουν κανένα δικαίωμα. Ἔχουν τοὺς ἴδιους μαζί μας ἐργοδότες.

— **Ἰσότητα γιὰ τοὺς ξένους ἐργάτες!**
— **Ἐλευθερία στὴ λειτουργία τῶν Ὀργανώσεών τους!**
— **Δικαίωμα ψήφου, δικαίωμα ἐκλογῆς!**

4. Γιὰ τὸ δικαίωμα τῆς αὐτοδιάθεσης τῶν λαῶν

Τὰ ἐθνικὰ κράτη σχηματίστηκαν, ἐπιβάλλοντας στὶς ἐθνικές τους μειονότητες τὸ νόμο τοῦ πιὸ ἰσχυροῦ. Ἡ ἄνιση ἀνάπτυξη τοῦ καπιταλισμοῦ ἐπιτεινόμενη ἀπὸ τὴ στρατηγικὴ τῆς «περιοχιακῆς εἰδίκευσης» τῶν πολυεθνικῶν ἐπιχειρήσεων, ξαναζωντανεύει σήμερα τὶς διεκδικήσεις τῶν ἐθνικῶν μειονοτήτων, ὄχι μὲ ξεπερασμένες ἀντιδραστικὲς μορφές, ἀλλὰ γεμᾶτες ἀπὸ ἀντικαπιταλιστικὸ περιεχόμενο καὶ στενὰ συνδεδεμένες μὲ τὶς ταξικὲς διεκδικήσεις. Ἀποτελοῦν ἀναπόσπαστο μέρος τῆς αὐτοδιαχειριστικῆς διάθεσης ποὺ ἀποβλέπει στὴ δυνατότητα κάθε καταπιεζόμενης κοινωνικῆς κατηγορίας, νὰ πάρει στὰ χέρια της τὴν τύχη της.

— **Αὐτοδιάθεση γιὰ τοὺς λαοὺς τῶν Βάσκων, τῶν Καταλανῶν, τῶν Βρετανῶν τῆς Γαλλίας, τῶν Ὀξιτανῶν, τῶν Κορσικανῶν, τῶν Μακεδόνων, τῶν Κυπρίων κλπ.!**

Ἡ σταθεροποίηση τοῦ γραφειοκρατικοῦ συστήματος ἐκδηλώθηκε ἀπὸ τὴν ἀρχὴ μὲ τὴν ἀναγέννηση πρὸς ὄφελος τῆς σταλινικῆς γραφειοκρατίας τοῦ «Μεγαλορωσικοῦ σωβινισμοῦ», ποὺ εἶχε ἤδη καταγγείλει ὁ Λένιν. Ἡ Σοβιετικὴ Ἕνωση ἀπὸ ἐλεύθερη Ὁμοσπονδία ἰσότιμων ἐθνικῶν Δημοκρατιῶν μεταβλήθηκε σὲ πραγματικὴ «φυλακὴ τῶν Λαῶν».

— **Ὑποστήριξη τῶν ἐθνικῶν διεκδικήσεων τῶν Λαῶν τῆς Οὐκρανίας, Λιθουανίας, Γεωργίας, Τατάρων κλπ., ποὖναι ἀναπόσπαστο μέρος τοῦ ἀγώνα γιὰ τὴ σοσιαλιστικὴ δημοκρατία!**

Ἡ κυριαρχία τῆς «Μεγαλορωσικῆς» γραφειοκρατίας πάνω στὶς χῶρες ποὺ ἀφομοίωσε τὴν ἐπομένη τοῦ δευτέρου παγκοσμίου πολέμου, συνοδεύτηκε ἀπὸ τὴν ἐπεξεργασία τῆς θεωρίας τῆς «περιορισμένης ἐθνικῆς κυριαρχίας», στ' ὄνομα τῆς ὁποίας τὰ σοβιετικὰ στρατεύματα ἔχουν καταλάβει τὶς «Λαϊκὲς Δημοκρατίες» καὶ ἐπεμβαίνουν, ὅπως στὴν Οὐγγαρία, καὶ τὴν Τσεχοσλοβακία, ὅταν κινδύνευε τὸ γραφειοκρατικὸ σύστημα. Αὐτὸ εἶναι ἀπαράδεκτο.

— **Ἔξω τὰ σοβιετικὰ στρατεύματα!**
— **Διάλυση τῆς Συνθήκης τῆς Βαρσοβίας!**
— **Ὄχι στὴν οἰκονομικὴ ληστεία!**
— **Πρὸς τὴν ἐλεύθερη Ὁμοσπονδία τῶν σοσιαλιστικῶν Κρατῶν καὶ Ἐθνῶν, ἀντικείμενο τῆς ἀντιγραφειοκρατικῆς Ἐπανάστασης!**

Ὕστερα ἀπὸ τὸ δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο, ἡ σοβιετικὴ γραφειοκρατία καὶ τὰ ἰμπεριαλιστικὰ κράτη μοίρασαν τὸν κόσμο καὶ ἰδιαίτερα τὴν Εὐρώπη. Στὸ βωμὸ τῶν συμφωνιῶν αὐτῶν θυσιάστηκε ἡ ἑνότητα τῆς Γερμανίας, δηλαδὴ τοῦ πιὸ ἰσχυροῦ προλεταριάτου τῆς Εὐρώπης.

Ὁ δρόμος τῆς ἑνότητας ἀνάμεσα στὴ σοσιαλιστικὴ ἐπανάσταση στὴ Δύση καὶ τὴν ἀντιγραφειοκρατικὴ ἐπανάσταση στὴν Ἀνατολὴ ἄνοιξε τὸ 1953, ὅταν οἱ ἀπεργοὶ ἐργάτες στὸ Ἀνατολικὸ Βερολῖνο, ἀπευθύνθηκαν πάνω ἀπὸ τὰ τεχνητὰ σύνορα στοὺς ταξικοὺς ἀδελφούς τους τοῦ δυτικοῦ Βερολίνου.

Αὐτὸς εἶναι ὁ δρόμος ποὺ πρέπει ν' ἀκολουθηθεῖ!

— **Κάτω οἱ συμφωνίες τοῦ Πόστνταμ!**
— **Κάτω ὁ τοῖχος τοῦ Βερολίνου!**
— **Σοσιαλιστικὴ ἑνότητα τῆς Γερμανίας!**

Ἡ Ἀγγλία, παληὰ ἰμπεριαλιστικὴ δύναμη, στὴν παρακμή της, δὲν παύει νὰ κρατᾶ ὑπὸ τὸ ζυγό της τὸν ἰρλανδικὸ Λαό, ποὺ ἀπὸ δεκάδες χρόνια ἀγωνίζεται γιὰ τὴν ἐθνική του ἀνεξαρτησία.

Ἡ ἐθνικὴ καὶ ἐπαναστατικὴ πάλη ποὺ διεξάγεται σήμερα ἀπὸ τὴν IRA, παίρνει ὅλο καὶ περισσότερο ἕνα σίγουρο σοσιαλιστικὸ χαρακτήρα.

— Ἔξω ἀπὸ τὴν Ἰρλανδία τὰ ἀγγλικὰ στρατεύματα!

— Ζήτω ἡ ἔνοπλη πάλη τοῦ Ἰρλανδικοῦ Λαοῦ!

— Ζήτω ἡ Ἐργατικὴ Δημοκρατία τῆς Ἰρλανδίας, ἐλεύθερης καὶ ἀνεξάρτητης!

5. Δὲν ὑπάρχει σοσιαλισμὸς χωρὶς τὴν ἀπελευθέρωση τῶν γυναικῶν

Τὸ κίνημα τῶν Γυναικῶν γιὰ τὴν ἀπελευθέρωσή τους παίρνει κάθε μέρα μεγαλύτερη ἔκταση: οἱ κύριες διεκδικήσεις του ἔχουν υἱοθετηθεῖ ἀπὸ ὁλόκληρο τὸ ἐργατικὸ κίνημα.

Ἄν, ὅπως ἔλεγε ὁ Ἔνγκελς, «στὸ σπίτι ἡ Γυναίκα εἶναι ὁ προλετάριος, καὶ ὁ Ἄντρας ὁ μπουρζουάς», οἱ ἐπιδιώξεις τοῦ κινήματος τῶν Γυναικῶν πρέπει νἆναι ἐπίσης ἐπιδιώξεις ὁλόκληρου τοῦ σοσιαλιστικοῦ κινήματος.

Ἡ καταπίεση τῶν Γυναικῶν ἐκδηλώνεται σ' ὅλους τοὺς τομεῖς, ἀπὸ τὴ δουλειὰ ὥς τὴ γλώσσα, ἀπὸ τὴ νομοθεσία ὥς τὴν ἠθική.

Καθῆκον τοῦ ἐργατικοῦ κινήματος δὲν εἶναι νὰ ὑποκαταστήσει τὸ κίνημα τῶν Γυναικῶν στὴ διατύπωση τῶν διεκδικήσεών του, ἀλλὰ ν' ἀνοιχθεῖ σ' αὐτό, νὰ υἱοθετήσει τοὺς σκοπούς του, νὰ τὸ ὑποστηρίξει, νὰ τὸ συμπαρασταθεῖ στὶς κινητοποιήσεις του καὶ τὶς καμπάνιες του, ὅπως ἐκεῖνες π.χ. γιὰ τὴν ἐλεύθερη καὶ δωρεὰν ἔκτρωση.

Ἀλλὰ τὸ ἴδιο πρέπει νὰ καταχωρήσει στὸ δικό του πρόγραμμα τὶς διεκδικήσεις τῶν Γυναικῶν.

— Γιὰ ἴση δουλειά, ἴσο μεροκάματο!

— Παντοῦ ὀργάνωση αὐτόνομων δομῶν (γυναικεῖες ὁμάδες, συνδικαλιστικὲς ἐπιτροπὲς ἀπὸ Γυναῖκες γιὰ τὶς Γυναῖκες) κλπ.

6. Κατά τῆς πυρηνικῆς Εὐρώπης

Ἡ ἐκλογὴ τῆς πυρηνικῆς ἐνέργειας σὰν κύριας μελλοντικῆς μορφῆς ἐνέργειας, εἶναι τώρα κοινὴ σ' ὅλες τὶς εὐρωπαϊκὲς ἀστικὲς τάξεις.

Αὐτὴ ἡ ἐκλογὴ παρουσιάζεται σὰν «μοιραία» γιὰ νὰ διαφυλαχθεῖ ἡ ἐνεργειακὴ ἀνεξαρτησία τῆς Εὐρώπης ἀπέναντι στὶς χῶρες τοῦ ΟΠΕΚ. Κι ὅμως, αὐτὴ ἡ ἐκλογὴ αὐτοκτονίας εἶναι ἄχρηστη καὶ ἐπικίνδυνη. Στὴν πραγματικότητα, πίσω ἀπ' αὐτὴν βρίσκονται ἐκλογὲς πολὺ πιὸ πεζές: ἐκείνη μιᾶς κοινωνίας ὑπερσυγκεντρωτικῆς καὶ ἀστυνομικῆς, ἐκείνη ἑνὸς τύπου «ἀνάπτυξης», παραγωγῆς καὶ κατανάλωσης ποὔχει ὡστόσο καταδείξει τὰ ὅρια καὶ τοὺς κινδύνους της.

Σ' ὅλη τὴν Εὐρώπη ἀναπτύσσεται ἕνα μαζικὸ κίνημα ἐναντίον τῆς πυρηνικῆς ἐνέργειας. Ἡ ἀντιπυρηνικὴ διεκδίκηση υἱοθετεῖται ἐπίσης ἀπὸ μιὰ ὁλοένα μεγαλύτερη μερίδα τοῦ συνδικαλιστικοῦ κινήματος. Μιὰ συνδικαλιστικὴ συνδιάσκεψη ἐναντίον τῆς ἐκλογῆς τῆς πυρηνικῆς ἐνέργειας, μόλις συνῆλθε στὴν Ἐλβετία, στὴν Ἰρλανδία συνδικαλιστὲς καὶ οἰκολόγοι σχημάτισαν κοινὲς ἐπιτροπὲς ἔρευνας, στὴ Γαλλία στὸ κίνημα ἐναντίον τῆς ἐγκατάστασης πυρηνικῶν ἐργοστασίων συμμετέχουν τώρα ἐργατικὲς καὶ ἀγροτικὲς ὀργανώσεις.

Ἤδη πανευρωπαϊκὲς συναντήσεις ἔχουν πραγματοποιηθεῖ.

— Γιὰ μιὰ ἀνακοπὴ ἐπὶ 5 χρόνια κάθε νέας πυρηνικῆς ἐγκατάστασης!

— Γιὰ τὴν ἀνάπτυξη ἐναλλακτικῶν μορφῶν ἐνέργειας!

— Κατάπαυση παροχῆς πυρηνικοῦ ὑλικοῦ!

— Ἐργατικὸς ἔλεγχος πάνω στὴ Γουέστινγκχάουζ καὶ τὴν Τζένεραλ Ἐλέκτρικ, ποὖναι οἱ κύριοι τροφοδότες πυρηνικῶν ἐγκαταστάσεων!

7. Κάτω οἱ εὐρωπαϊκοὶ ἰμπεριαλισμοί

Ὁ δεύτερος παγκόσμιος πόλεμος εἶχε σὰν ἀποτέλεσμα τὴν παρακμὴ τῶν εὐρωπαϊκῶν ἰμπεριαλισμῶν πρὸς ὄφελος ἐκείνου τῶν Ἡν. Πολιτειῶν. Ἡ ἀποικιακὴ Ἐπανάσταση νίκησε στὴν Ἰνδοκίνα, στὸ Μαγκρέμπ, σ' ἕνα μεγάλο μέρος τῆς Ἀφρικῆς, ἀλλά, ἐκτὸς ἀπὸ ἐλάχιστες περιπτώσεις, οἱ παληὲς ἀποικιακὲς σχέσεις μεταμορφώθηκαν σὲ νεοαποικιακές, χάρη σὲ νέους μηχανισμοὺς ἐξάρτησης, πιὸ πολύπλοκους, ἀλλὰ ἐπίσης ἀποτελεσματικούς. Πρᾶγμα ποὺ δὲν ἐμποδίζει τὸ γαλλικὸ ἰμπεριαλισμὸ νὰ διατηρεῖ ἕνα στρατὸ ἐπέμβασης ποὺ χρησιμοποιήθηκε ἐπανειλημμένα στὴν Ἀφρική, οὔτε τὸ ΝΑΤΟ νὰ συντονίζει σὲ εὐρωπαϊκὴ καὶ ἀτλαντικὴ κλίμακα ἀντεπαναστατικὲς ἐπεμβάσεις.

Ἡ πάλη γιὰ μιὰ σοσιαλιστικὴ Εὐρώπη, ἱκανὴ νὰ κρατήσει σὲ ἀπόσταση τόσο τὸν ἀμερικάνικο ἰμπεριαλισμὸ ὅσο καὶ τὴ σοβιετικὴ γραφειοκρατία, περνᾶ διαμέσου τοῦ καθημερινοῦ ἀγώνα ἐναντίον τοῦ δικοῦ μας ἰμπεριαλισμοῦ.

— Καταγγελία τῆς 'Ατλαντικῆς Συμμαχίας, καὶ κάθε ἰμπεριαλιστικῆς συνθήκης!
— Διάλυση τοῦ ΝΑΤΟ!
— Ἔξω τὰ ἀμερικανικὰ στρατεύματα!
— Ἄμεση ἀνεξαρτησία γιὰ ὅλες τὶς ἀποικίες!
— Σπάσιμο τῶν νεοαποικιακῶν δεσμῶν!

8. Γιὰ τὸ ἑνιαῖο μέτωπο τῶν ἐργαζομένων τῆς Εὐρώπης

Στὶς χῶρες μας τὸ ἐργατικὸ κίνημα παραμένει ἰσχυρό, ἡ ἐργατικὴ τάξη πλειοψηφεῖ. Ἔχουμε τὴ δυνατότητα, ἂν ἑνώσουμε τὶς δυνάμεις μας, ἀπὸ τὴ βάση ὡς τὴν κορυφή, πάνω σ' ἕνα πρόγραμμα ρήξης μὲ τὴν ἀστικὴ τάξη καὶ τοὺς θεσμούς της, νὰ λύσουμε, πρὸς ὄφελος τῶν ἐκμεταλλευομένων, τὴν δεινὴ καθολικὴ κρίση ποὺ διατρέχουν τὰ ἀστικὰ καθεστῶτα.

'Αλλὰ γι' αὐτὸ χρειάζεται νὰ κάνουμε τὸν ἰσολογισμὸ τοῦ παρελθόντος.

Τὸ 1974 ἡ μεγάλη ἀπεργία τῶν ἄγγλων ἀνθρακωρύχων ἔφερε στὴν ἐξουσία τὸ 'Εργατικὸ Κόμμα. Ὑπῆρξε μιὰ μεγάλη νίκη πάνω στὸ ἀστικὸ κόμμα ποὺ αὐτοαποκαλεῖται «συντηρητικό». 'Αλλὰ οἱ 'Εργατικοὶ ἡγέτες, ἀντὶ νὰ κόψουν μὲ τὸ καπιταλιστικὸ σύστημα, ἢ ἁπλῶς νὰ ἐφαρμόσουν τὸ πρόγραμμά τους σχετικὰ μὲ τὶς ἐθνικοποιήσεις, ὅπως τὸ ζητοῦσαν τὰ ἑκατομμύρια ψηφοφόρων τους, ἔτρεξαν νὰ ὑπερασπίσουν τὸ καθεστώς, καὶ σὲ συμμαχία μὲ τοὺς «Φιλελευθέρους», υἱοθέτησαν τὰ ἀντεργατικὰ μέτρα ποὺ οἱ «συντηρητικοὶ» δὲν μπόρεσαν νὰ περάσουν.

Τὸ 1969 ὡς τὸν περασμένο χρόνο, ἡ αὐξανόμενη δύναμη τοῦ ἰταλικοῦ ἐργατικοῦ κινήματος, σὲ σύνδεση μὲ τὴν χωρὶς προηγούμενο κρίση τοῦ Χριστιανοδημοκρατικοῦ Κόμματος, ἄνοιγε τὸ δρόμο πρὸς τὴν ἐξουσία τῶν ἐργαζομένων. 'Αντὶ ν' ἀδράξει αὐτὴ τὴν εὐκαιρία καὶ σὲ συμμαχία μὲ τοὺς σοσιαλιστὲς ἐργαζομένους νὰ διευρύνει τὸ ἄνοιγμα πρὸς τὴν ἐξουσία, τὸ 'Ιταλικὸ Κομμουνιστικὸ Κόμμα προγραμμάτισε τὸν «ἱστορικὸ συμβιβασμὸ» μὲ τοὺς Χριστιανοδημοκράτες, τὸ κυριότερο ἀστικὸ κόμμα σὲ κρίση. 'Αποτέλεσμα: ἡ ἀστικὴ τάξη ξαναπέρασε στὴν ἐπίθεση καὶ τὸ καθεστὼς ποὺ σάπισε ξανασταθεροποιεῖται.

Στὴ Γαλλία, τὸ κομμουνιστικὸ καὶ σοσιαλιστικὸ Κόμμα ὑπέγραψαν τὸ 1972 τὸ κοινὸ πρόγραμμα καὶ ἔθεσαν τὴν ὑποψηφιότητά τους γιὰ τὴν Κυβέρνηση. Ἄφησαν νὰ προσκολληθεῖ στὴ συμμαχία τους ἡ ἀσήμαντη ἀστικὴ ὁμαδούλα τῶν «Ριζοσπαστῶν τῆς 'Αριστερᾶς», στὴν ὁποία ἔδωσαν ὅσες μποροῦσαν ἐγγυήσεις γιὰ τὴ διατήρηση τοῦ καθεστῶτος τῆς ἀτομικῆς ἰδιοκτησίας.

Παρ' ὅλα αὐτὰ ἡ «Ἕνωση τῆς 'Αριστερᾶς» ἀνοίγει μιὰ προοπτικὴ καὶ ἀπειλεῖ τὴ σταθερότητα τῶν θεσμῶν τῆς 5ης Δημοκρατίας. 'Αλλὰ αὐτὴ ἡ «Ἕνωση τῆς 'Αριστερᾶς», οὔτε ἀπὸ τὸ περιεχόμενο τοῦ Προγράμματός της, οὔτε ἀπὸ τὴ μορφὴ ποὺ πῆρε, οὔτε ἀπὸ τὴ στρατηγικὴ ποὺ υἱοθέτησε δὲν εἶναι ἕνα πραγματικὸ Ἑνιαῖο 'Εργατικὸ Μέτωπο.

Θὰ σπάσει πρὶν ἀκόμα ἀνέβει καὶ δοκιμαστεῖ στὴν ἐξουσία, ἀφήνοντας τοὺς ἐργαζόμενους ἀπροσανατόλιστους, καὶ τοὺς ἀστοὺς ξαναθαρρεμένους ἀπ' αὐτὴ τὴ «θεία ἔκπληξη».

Αὐτὸς ὁ ἰσολογισμός, ἂν καὶ σχηματικός, εἶναι εὔγλωττος:

— Δὲν ὑπάρχει ἄλλος μεταβατικὸς δρόμος πρὸς τὴν ἄμεση ἐξουσία τῶν ἐργαζομένων, ἀπὸ τὸν σχηματισμὸ Κυβέρνησης τῶν ἐργατικῶν ὀργανώσεων, χωρὶς καπιταλιστὲς ὑπουργούς, κόβοντας μὲ τὸ καπιταλιστικὸ καθεστὼς καὶ τοὺς θεσμούς του!
— Δὲν ὑπάρχει ἄλλος δρόμος πρὸς τὸ σχηματισμὸ τέτοιων κυβερνήσεων ἀπὸ τὴν ἑνότητα τῶν ἐργατικῶν ὀργανώσεων, ἀπὸ τὴ βάση ὡς τὴν κορυφή, σὲ πλατειὲς ἐπιτροπὲς Ἑνιαίου Μετώπου, ἀνοιχτὲς σ' ὅλες τὶς σοσιαλιστικὲς τάσεις!
— Δὲν ὑπάρχει ἄλλος δρόμος γιὰ τὴν ἀποκατάσταση τῆς ἑνότητας, ἀπὸ τὴν κοινὴ δράση στοὺς ἀγῶνες, τὴν ἐργατικὴ δημοκρατία, τὴν ταξικὴ ἀνεξαρτησία!

9. Γιὰ ἕνα νέο 'Εργατικὸ Κίνημα

Ἡ ἐπίθεση τοῦ Κεφάλαιου βάζει σὲ δεινὴ δοκιμασία τὶς δομὲς τοῦ ἐργατικοῦ κινήματος τῶν χωρῶν μας. Μιὰ ὄψη αὐτῆς τῆς ἐπίθεσης συνίσταται στὸ ὅτι διαταράσσει τὴ λειτουργία του, ὅταν δὲν τὸ ἀποδιοργανώνει. Ἡ καταπίεση ποὺ ἐπιδεινώνεται, ἐναντίον τῶν συνδικαλιστικῶν ἀντιπροσώπων, ἐναντίον τῶν «ἄγριων ἀπεργιῶν», δὲν εἶναι τὸ μόνο μέσο.

Ἡ ἀναδιοργάνωση τῆς παραγωγῆς προσφέρει «νόμιμα» μέσα συχνὰ πιὸ ἀποτελεσματικά.

'Εξαφανίζοντας κλάδους ὁλόκληρους βιομηχανίας, ὅπως στὴ σιδηρουργία, ἐξασθενοῦν ταυτόχρονα πατροπαράδοτα ὀχυρὰ τῆς τάξης, ποὔχουν μεγάλη ταξικὴ συνείδηση. 'Αναπτύσσοντας συστηματικὰ παράλληλες ὑποεπιχειρήσεις, καὶ τὴ συγκυριακὴ ἀπασχόληση, οἱ ἀστοὶ καταφέρνουν νὰ διευρύνουν τὶς διαιρέσεις στὶς γραμμὲς τῶν ἐργαζομένων, καὶ νὰ ἐμποδίζουν τὴ σταθεροποίηση τῶν ἐργατικῶν ὀργανώσεων.

Τὰ σχέδια τὰ σχετικὰ μὲ τὴν «καινούργια ὀργάνωση ἐργασίας», ἂν ἀποτελοῦν τὴν ἀπάντηση τῶν καπιταλιστῶν στὴν κρίση τοῦ ταϊλορισμοῦ καὶ στὴ διεκδίκηση διαφορετικοῦ τρόπου δουλειᾶς, ἀνταποκρίνονται ἐπίσης στὴν προσπάθεια νὰ κάνουν ἀδύνατη τὴ λειτουργία ταξικῶν ὀργανώσεων πάλης.

Ἡ ἀνάπτυξη ἐπίσης τῶν πολυεθνικῶν ἐπιχειρήσεων εἶναι ἕνας καινούργιος παράγων ποὺ ἀχρηστεύει ἐν πολλοῖς τὶς σημερινὲς δομὲς τοῦ συνδικαλιστικοῦ κινήματος τὶς βασιζόμενες σὲ ξεπερασμένες μορφὲς ὀργάνωσης τῆς καπιταλιστικῆς παραγωγῆς.

— Τὸ ἐργατικὸ κίνημα περιοδικὰ γνωρίζει παρόμοιες κρίσεις ποὺ προέρχονται ἀπὸ τὶς ἀναστατώσεις τοῦ παραγωγικοῦ συστήματος. Ἔτσι πέρασε ἀπὸ τὸ συνδικαλισμὸ κατὰ ἐπάγγελμα, στὸ βιομηχανικὸ συνδικαλισμό, ὅταν τὸ Κεφάλαιο πέρασε ἀπὸ τὴ χειροτεχνία στὴ μεγάλη σύγχρονη βιομηχανία.

— Σήμανε ἡ ὥρα γιὰ ἕνα συνδικαλισμὸ κατὰ πολυεθνικὴ ἐπιχείρηση, ποὺ νὰ συνενώνει τοὺς ἐργαζόμενους, τοὺς ἐκμεταλλευόμενους, ἀπὸ τὸ ἴδιο καπιταλιστικὸ συγκρότημα, ὁποιαδήποτε κι ἂν εἶναι ἡ χώρα τους, εἴτε ἀνήκουν στὴν ἐπιχείρηση «μητέρα» ἢ στὶς πολυπληθεῖς ὑποεπιχειρήσεις της, ἐδῶ κι ἐκεῖ.

— Σήμανε ἡ ὥρα γιὰ τὴ συνδικαλιστικὴ ἑνοποίηση στὴ δημοκρατικὴ βάση ἀναγνώρισης τοῦ πλουραλισμοῦ τῶν πολιτικῶν τάσεων μέσα στὸ ἐργατικὸ κίνημα.

— Σήμανε ἡ ὥρα γιὰ τὴ διεύρυνση τῆς δημοκρατίας στὴν ὀργάνωση καὶ διεξαγωγὴ τῶν ἀγώνων: γενικὲς συνελεύσεις, ἐκλεγμένες ἀπεργιακὲς ἐπιτροπὲς ποὺ νὰ συνενώνουν συνδικαλισμένους καὶ μὴ συνδικαλισμένους ἐργαζόμενους.

10. Γιὰ τὴν ἑνότητα τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐπαναστατικῆς Ἀριστερᾶς

Τὸ πρόγραμμα δράσης αὐτὸ δὲν ἀνήκει στὴ Διεθνὴ Μαρξιστικὴ Ἐπαναστατικὴ Τάση. Τὸ συμμερίζονται, περισσότερο ἢ λιγότερο, διάφορες ἐπαναστατικὲς ὀργανώσεις τῆς Εὐρώπης, ποὺ ἀπὸ δέκα χρόνια τώρα ἔχουν ἀποβεῖ μιὰ πολιτικὴ πραγματικότητα.

Σὲ τί χρησιμεύει νὰ ἐπαγγέλλεται κανεὶς τὴν ἐργατικὴ ἑνότητα, ἂν ὅλες οἱ δυνάμεις ποὺ ἀγωνίζονται γιὰ μιὰ ἐναλλακτικὴ ἐπαναστατικὴ λύση, δὲν εἶναι ἱκανὲς νὰ σχηματίσουν ἕνα γερὸ ἑνιαῖο μέτωπο γιὰ νὰ ὑπερασπίσουν μαζί, μὲ μιὰ φωνή, κοινὰ ἀποφασισμένους σκοπούς;

Στὴν εὐρωπαϊκὴ μάχη ποὺ ἀρχίζει, οἱ ἐπαναστατικὲς ὀργανώσεις μποροῦν, μπροστὰ στὴν ἐγκατάλειψη κάθε διεθνιστικῆς προοπτικῆς ἀπὸ τὶς παραδοσιακὲς ἐργατικὲς ὀργανώσεις, νὰ μεταβάλουν τὸν ἀγώνα γιὰ τὰ Ἑνωμένα σοσιαλιστικὰ Κράτη καὶ Ἔθνη τῆς Εὐρώπης σὲ μιὰ βάση γιὰ τὴν ὁλοένα καὶ στενότερη προσέγγιση μεταξύ τους.

Μποροῦν, μὲ τὴν ὀργάνωση συστηματικῶν συναντήσεων, μὲ τὴ σύγκληση μιᾶς Εὐρωπαϊκῆς Συνδιάσκεψης τῶν δυνάμεών τους, νὰ ἐπεξεργαστοῦν μιὰ πλατφόρμα διεκδικήσεων, ποὺ ἀπὸ κοινοῦ νὰ ὑπερασπίσουν, καὶ ποὺ θὰ μποροῦσε νὰ μετατρέψει τὴν καμπάνια γιὰ ἕνα ἀστικὸ εὐρωπαϊκὸ κοινοβούλιο, σὲ μιὰ διεθνὴ καμπάνια γιὰ μιὰ «Συντακτικὴ Συνέλευση», ποὺ θὰ ἐπεξεργάζονταν τὸ Σύνταγμα τῶν ὁμοσπονδιακῶν της θεσμῶν.

Θὰ μποροῦσαν ἔτσι νὰ σημειώσουν ἕνα μεγάλο βῆμα πρὸς τὰ μπροστὰ γιὰ τὴν ἀναγέννηση μιᾶς μαζικῆς ἐπαναστατικῆς Διεθνοῦς, ποὺ μιὰ Εὐρωπαϊκὴ Συμμαχία τῶν ἐπαναστατικῶν δυνάμεων, θἄτανε ἤδη ἕνας κρῖκος.

Μιὰ μόνη λύση: ἡ Ἐπανάσταση!

Ἐργαζόμενες, Ἐργαζόμενοι τῆς Εὐρώπης,

Τὸ καπιταλιστικὸ παγκόσμιο σύστημα βρίσκεται σὲ κρίση. Χρειάζονται γεγονότα καὶ ἀριθμοὶ γιὰ νὰ μετρήσει κανεὶς τὴν ἔκτασή της; Ἰδού! σύμφωνα μὲ τὸ Διεθνὲς Γραφεῖο Ἐργασίας, θὰ ὑπάρχουν σύντομα 300 ἑκατομμύρια ἄνεργοι στὶς «ὑπὸ ἀνάπτυξη» λεγόμενες χῶρες καὶ 18 ἑκατομμύρια στὶς χῶρες ποὔναι μέλη τῆς OCDE. Οἱ σημερινὲς τεχνολογικὲς ἀνακαλύψεις θἄχουν σὰν ἀναπόφευκτη συνέπειά τους στοὺς μῆνες καὶ τὰ χρόνια ποὺ ἔρχονται, σ' ἕνα σύστημα ποὺ δὲν ἐνδιαφέρεται παρὰ γιὰ τὸ κέρδος, ν' αὐξήσουν σημαντικὰ αὐτοὺς τοὺς ἀριθμοὺς μὲ πολλὰ νέα ἑκατομμύρια ἀνέργων. Ἡ νομισματικὴ κρίση ἔχει ἤδη πάρει τέτοιες διαστάσεις (ὑπάρχουν τώρα 720 δισεκατομμύρια δολλάρια ποὺ μετακινοῦνται στὸν κόσμο, ποὺ τὰ μισά τους τουλάχιστον εἶναι ἔξω ἀπὸ κάθε ἔλεγχο ὁποιασδήποτε κεντρικῆς Τράπεζας), ὥστε, σύμφωνα μὲ τὶς λιγότερο ἀπαισιόδοξες ἐκτιμήσεις, ἡ χρεωκοπία τοῦ συστήματος θὰ μποροῦσε ξαφνικὰ νὰ ξεσπάσει. Ὁ πραγματικὸς οἰκονομικὸς πόλεμος ποὺ διεξάγουν μεταξύ τους τὰ ἀστικὰ Κράτη, καὶ οἱ μεγάλες πολυεθνικὲς ἐπιχειρήσεις, γιὰ ἕνα νέο διεθνὴ καταμερισμὸ ἐργασίας, δὲν ἔχει καθόλου τελειώσει, καὶ ὁλόκληρες βιομηχανικὲς περιοχὲς θὰ ὑποστοῦν τὶς συνέπειες, ἐπαυξάνοντας τὴν ἀνεργία καὶ τὴ φτώχεια.

Μόνο ἐπειδὴ ὑπάρχει ἕνας νέος συσχετισμὸς δυνάμεων ἀνάμεσα στὴν ΕΣΣΔ καὶ τὸν Ἰμπεριαλισμὸ καὶ ἡ διαρκὴς ἀπειλὴ ἐξολόθρευσης τῆς Ἀνθρωπότητας ἀπὸ τὰ πυρηνικὰ ὅπλα, οἱ ἀνταγωνιστικοὶ ἰμπεριαλισμοὶ διστάζουν νὰ καταφύγουν, ὅπως στὸ παρελθόν, στὸν καθαυτὸ πόλεμο γιὰ νὰ βγοῦνε ἀπὸ τὴν κρίση.

Ὑποχρεωμένοι σὲ μιὰ ἀνταγωνιστικὴ «συνεννόηση» μεταξύ τους, δὲν κρύβουν πὼς κοινός τους σκοπὸς εἶναι: νὰ χτυπήσουν τὴν ἐργατικὴ τάξη, ποὺ ἀποτελεῖ τὴν κύρια δύναμη ἀντίστασης στὸ σχέδιό τους

γιὰ «ἀναδίπλωση», νὰ κατεβάσουν σημαντικὰ τὸ ἐπίπεδο ζωῆς της, νὰ ξαναπάρουν πίσω πολλὲς ἀπὸ τὶς κυριότερες κατακτήσεις της στὰ τελευταῖα χρόνια (κοινωνικὲς ἀσφαλίσεις, σύστημα συντάξεων κλπ.), ν' ἀποδιοργανώσουν τὸ πολιτικὸ καὶ συνδικαλιστικό της κίνημα.

Στὶς διαθέσεις τους αὐτὲς ἡ δημιουργία τῆς καπιταλιστικῆς Εὐρώπης παίζει τὸ ρόλο της.

Τὸ παληὸ καπιταλιστικὸ σύστημα τάξης, ποὺ ἀντανακλοῦσε τὸ συσχετισμὸ δυνάμεων ποὺ βγῆκε ἀπὸ τὸ δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο, καὶ ποὺ κωδικοποιήθηκε μὲ τὶς συμφωνίες τῆς Τεχεράνης, τοῦ Πόσζναν, τῆς Γιάλτας, μὲ τὴ δημιουργία τοῦ ΝΑΤΟ καὶ μὲ τὴν ἰσοτιμία δολλαρίου - χρυσοῦ (συμφωνία τοῦ Μπρέτον Γούντς), τὸ σύστημα αὐτὸ δὲν ὑπάρχει πιά. Δὲν ὑπάρχει ἐπίσης ἀκόμα ἡ νέα τάξη ποὺ ἀποζητοῦν μέσα στὴν ἀναταραχὴ οἱ διάφοροι καπιταλιστικοὶ πόλοι.

Οἱ ἀντικαπιταλιστικὲς νίκες στὴν 'Αφρική, τὴν 'Ινδοκίνα, ἡ ἀπαρχὴ τῆς 'Ιρανικῆς 'Επανάστασης, τὰ πρῶτα βήματα τῆς νέας ἐργατικῆς τάξης ποὺ ἀναπτύσσεται ἀπὸ τὴ συνεχιζόμενη ἐκβιομηχανοποίηση τοῦ Τρίτου Κόσμου, ἡ δύναμη καὶ τὸ βάρος τοῦ εὐρωπαϊκοῦ ἐργατικοῦ κινήματος, ἡ ἀνανέωση τῆς ἀντιγραφειοκρατικῆς ἐργατικῆς ἀντιπολίτευσης στὴν 'Ανατολή, ὅλα αὐτὰ εἶναι δείγματα μιᾶς τεράστιας ἐπαναστατικῆς περιόδου.

Οἱ μεγάλοι κοινωνικοὶ καὶ πολιτικοὶ ἀγῶνες βρίσκονται μπροστά μας!

Ἂς συσφίξουμε τὶς γραμμές μας! Ἂς ἀνασυγκροτήσουμε τὴ νέα ἐπαναστατικὴ πρωτοπορία! Ἂς ἀναγκάσουμε Κομμουνιστικὰ καὶ Σοσιαλιστικὰ Κόμματα νὰ σχηματίσουν ἑνιαῖο μέτωπο κόβοντας μὲ τὴν ἀστικὴ τάξη!

'Εμπρὸς γιὰ τὸν αὐτοδιαχειριζόμενο Σοσιαλισμό!

Παρίσι Μάης 1979

Ἡ Διεθνὴς Γραμματεία τῆς Διεθνοῦς Μαρξιστικῆς 'Επαναστατικῆς Τάσης (T.M.R.I.)

'Ανοιχτὸ γράμμα στὰ μέλη τῆς IVης Διεθνοῦς

'Αγαπητοὶ Σύντροφοι,

Σᾶς ἀπευθύνουμε αὐτὸ τὸ γράμμα γιατὶ πιστεύουμε βαθειὰ ὅτι ἡ διεθνής σας ὀργάνωση ἔφθασε καὶ πάλι σ' ἕνα σταυροδρόμι. Καὶ γιατὶ δὲν πάψαμε ποτέ, στὰ πλαίσια τοῦ γενικοῦ ἐνδιαφέροντος ποὺ ἔχουμε γιὰ τὴν ἐξέλιξη τῶν δυνάμεων ποὺ ἐπικαλοῦνται τὸν ἐπαναστατικὸ μαρξισμό, νὰ δείχνουμε ἕνα ἰδιαίτερο ἐνδιαφέρον γιὰ τὴν ἐξέλιξη τῆς IVης Διεθνοῦς. Αὐτὸ φυσικὰ ἐξηγεῖται ἐπίσης ἀπὸ τὸ γεγονὸς ὅτι ὁ ἀρχικὸς πυρήνας τῆς τωρινῆς Διεθνοῦς 'Επαναστατικῆς Μαρξιστικῆς Τάσης (ΔΕΜΤ) προέρχεται ἀπὸ τὴ IV Διεθνῆ, στὶς γραμμὲς τῆς ὁποίας, ἐπὶ πάρα πολλὰ χρόνια, ἔπαιξε ἕνα ρόλο πρωτίστης τάξεως.

Θεωροῦμε ἀναγκαῖο νὰ τονίσουμε ὅτι τότε (τὸ 1965) αὐτὸς ὁ πυρήνας δῆθεν «ἀπὸ μόνος του τοποθετήθηκε ἔξω ἀπὸ τὴ IV Διεθνῆ», σύμφωνα μὲ τὴ φόρμουλα ποὺ μεταχειρίστηκε ἡ τότε 'Ενωμένη Γραμματεία σας, γιατὶ ὑπεράσπισε, ἀκόμα καὶ δημόσια, πολιτικὲς θέσεις ἀντίθετες μὲ τὴ γραμμὴ τῆς πλειοψηφίας τῆς ὀργάνωσής σας. Αὐτὲς τὶς θέσεις πρέπει ἀμέσως νὰ τὶς ξαναθυμήσουμε: Εἴμασταν:

α) 'Εναντίον τοῦ χαρακτηρισμοῦ τοῦ Μαοϊσμοῦ στὴν Κίνα, σὰν ἀριστερῆς κεντριστικῆς τάσης, ἱκανῆς νὰ ἐξελιχθεῖ πρὸς μαρξιστικὲς ἐπαναστατικὲς θέσεις. 'Εναντίον τῆς κριτικῆς ὑποστήριξης ποὺ δίνατε σ' αὐτὴν τὴν τάση, καὶ τὶς αὐταπάτες ποὺ δημιουργόνταν τόσο σχετικὰ μὲ τὴν ἐξέλιξη στὴν Κίνα, ὅσο καὶ τῶν μαοϊκῶν ὀργανώσεων καὶ ὁμάδων στὸ ἐξωτερικό. 'Εναντίον τῶν θέσεων αὐτῶν, ἡ Τάση μας ὑποστήριζε τότε ὅτι ἡ Κίνα βασικὰ ἐξελισσόταν σύμφωνα μὲ τὸ μοντέλο «τοῦ σοβιετικοῦ σοσιαλισμοῦ», κάτω ἀπὸ ἕνα πολιτικὸ καθεστώς, ποὺ εἶχε οὐσιαστικὰ ἀναληφθεῖ ἀπὸ μιὰ ἀναπτυσσόμενη Κρατικὴ γραφειοκρατία, ἡ ὁποία ἀπέκλειε τὶς μάζες ἀπὸ κάθε πραγματικὴ ἐξουσία. 'Επρόκειτο, λοιπόν, σὲ τελευταία ἀνάλυση, γιὰ μιὰ πορεία καὶ ἕνα καθεστὼς οὐσιαστικὰ «σταλινισμοῦ», ὅπως καὶ στὴν ΕΣΣΔ· ἂν σταλινισμὸς σημαίνει κοινωνιολογικὰ τὴ βασιλεία τῆς πανίσχυρης Κρατικῆς γραφειοκρατίας, ποὺ ἔχει ἀλλοτριώσει τὶς μάζες ἀπὸ κάθε πολιτικὴ ἐξουσία. Ὁ Μαοϊσμὸς δὲν ἦταν μιὰ ἀριστερὴ κεντριστικὴ τάση, ἀλλὰ ἕνας γραφειοκρατικὸς κεντρισμὸς μέσα στὴν Κρατικὴ γραφειοκρατία.

β) 'Εναντίον τῆς ἀπίστευτης, ἀνεξήγητης ἀκόμα ὡς τὰ σήμερα ὑποστήριξης, ποὺ δόθηκε ἐπὶ χρόνια στὴν ὀργάνωση τοῦ FNLA, ἐναντίον τοῦ MPLA στὴν πορεία τῆς 'Αγκολέζικης 'Επανάστασης. Ἡ τάση μας εἶχε ἀναλάβει ἀνοικτὰ τὴν ὑπεράσπιση τοῦ MPLA μόλις ξέσπασε ἡ 'Αγκολέζικη 'Επανάσταση.

γ) 'Εναντίον τῆς προσπάθειας νὰ παρουσιαστεῖ ἡ ἀντικατάσταση τοῦ Κροῦστσεφ ἀπὸ τὸ Μπρέζνιεφ σὰν μιὰ ἁπλὴ πάλη προσώπων γιὰ τὴν ἐξουσία, χωρὶς ἰδιαίτερη σημασία, καὶ μάλιστα μὲ τὴν ἔκδηλη τάση νὰ εὐνοηθεῖ ὁ Μπρέζνιεφ σὲ βάρος τοῦ Κροῦστσεφ. Ἡ Τάση μας εἶχε ὑποστηρίξει τὴν ἰδέα ὅτι ἐπρόκειτο γιὰ μιὰ πάλη μεταξὺ τῶν δύο τάσεων τῆς γραφειοκρατίας, τῆς μιᾶς πιὸ εὐαίσθητης (ἂν καὶ κατὰ τρόπο πολὺ παραμορφωμένο) στὶς φιλελεύθερες πιέσεις ποὺ προέρχονταν ἀπὸ τὴν ἐξελιγμένη σοβιετικὴ κοινωνία; τῆς ἄλλης πιὸ «σκληρῆς», πιὸ «σταλινικῆς». Χωρὶς ποτὲ νὰ συστήσουμε καμιὰ «κριτικὴ ὑποστήριξη» στὸν Κροῦστσεφ, ἐπρόκειτο νὰ καταλάβουμε τὴν ἐποχὴ ἐκείνη τὸ δυναμισμὸ ποὺ προκάλεσαν οἱ «μεταρρυθμίσεις», τὰ μέτρα καὶ ἀκόμα καὶ οἱ αὐταπάτες ποὺ δημιουργοῦσε ἡ πορεία του. Πρᾶγμα ποὺ ἐξηγεῖ ἐπίσης τὶς ἀντιδράσεις τῆς πιὸ «σταλινικῆς» τάσης τῆς γραφειοκρατίας καὶ τὴν ἀνατροπὴ τοῦ Κροῦστσεφ.

Ξαναθυμίζουμε μερικές ἀπ' αὐτές τις κύριες διαφορές τῆς ἐποχῆς ἐκείνης σχηματικά καί σύντομα, ἁπλῶς γιά νά τονίσουμε τό γεγονός ὅτι ἐπειδή ὑποστηρίξαμε ἀκόμα καί δημόσια τέτοιες ἰδέες, ἡ Ε.Γ. εἶχε τότε κατηγορήσει τούς συντρόφους μας ὅτι εἶχαν σοβαρά παραβεῖ τό «δημοκρατικό συγκεντρωτισμό» καί ἔτσι εἶχαν τεθεῖ «ἀπό μόνοι τους» ἐκτός τῆς IV Διεθνοῦς».

Ἀλλά ἔκτοτε σέ πιό παράλογο φιλελευθερισμό δέν ὁδηγήθηκε ἡ IV Διεθνής, μέ ἕνα πλῆθος τάσεων πού ἐκφράζονται ὅπως τούς ἔρθει, ἀνοικτά, πάνω σέ θέματα πολύ βασικώτερα ἀπό τίς τότε πολιτικές διαφορές μας! Καί χωρίς νάχει κάνει ποτέ τήν αὐτοκριτική της γιά τά μέτρα πού πῆρε τό 1965 ἐναντίον τῶν συντρόφων μας.

Ἄν καί ἡ Ἱστορία ἔχει ἔκτοτε ἀποφανθεῖ σχετικά μ' ἐκεῖνες τίς διαφορές· ἄν καί ἡ διεύθυνση τῆς IV Διεθνοῦς ἔχει διατηρήσει μιά ἐξαιρετική σύγχυση γύρω ἀπό τούς πολιτικούς λόγους καί τίς ἀκριβεῖς ὀργανωτικές συνθῆκες μέσα στίς ὁποῖες ἔγινε ἡ διάσπαση τοῦ 1965, ἡ Τάση μας ἀναπτύχθηκε ἔκτοτε, πάνω σέ μιά πολιτική πλατφόρμα πιό πλατειά, πού τήν χαρακτηρίζει, καί μέ τή σύμπραξη νέων δυνάμεων, ποτέ δέν ἔπαψε νά παρακολουθεῖ μέ ἰδιαίτερη προσοχή τήν ἰδεολογική ἐξέλιξη τῆς IVης Διεθνοῦς.

Γιατί δέν εἶναι τυχαῖο τό ὅτι πήραμε καί διατηρήσαμε τόν τίτλο μιᾶς Διεθνοῦς Τάσης, μή θέλοντας νά αὐτοκηρυχθοῦμε μιά νέα «IV Διεθνής» ἤ μιά νέα ἄλλη «Διεθνής». Ἀλλά, σύμφωνα μέ τή λογική τῶν βασικῶν μας ἰδεῶν σ' αὐτό τό θέμα, ἐπιδιώκουμε νά δουλέψουμε συστηματικά καί ἐπίμονα γιά τήν ἀνασύνταξη ὅλων τῶν σημαντικῶν δυνάμεων τοῦ ἐπαναστατικοῦ μαρξισμοῦ σέ ἕνα ὀργανωτικό πλαίσιο ἀ ν ο ι κ τ ό, ἱκανό γιά μιά τέτοια ἐξέλιξη.

Ἐσημειώσαμε ἔτσι μέ ἱκανοποίηση καί ἐνδιαφέρον ἕναν ἀριθμό ἀπό διορθώσεις καί ἐξελίξεις, θετικές κατά τή γνώμη μας, πού παρενέβησαν αὐτά τά τελευταῖα χρόνια στή γραμμή τῆς πλειοψηφίας τῆς ὀργάνωσής σας, καί ἰδιαίτερα στά ἀκόλουθα σημεῖα:

— Πάνω στήν ἐπανεκτίμηση τῆς ἐξέλιξης τῆς Κινεζικῆς Ἐπανάστασης, τῆς φύσης καί τῆς πολιτικῆς τόσο τοῦ μαοϊσμοῦ, ὅσο γενικά τῆς Κινέζικης γραφειοκρατίας.

— Πάνω στήν ἐπανεκτίμηση τοῦ ἐθνικοῦ ἐπαναστατικοῦ Ἀγκολέζικου κινήματος, μιά καί τό FNLA ξεμασκαρεύτηκε ἀναφανδόν σάν πρακτορεῖο τοῦ ἰμπεριαλισμοῦ.

— Πάνω στήν ἐπανεκτίμηση, τή μερική τουλάχιστον, τῆς καταστρεφτικῆς γραμμῆς τοῦ 9ου Παγκόσμιου Συνεδρίου (1969) γιά τή Λατινική Ἀμερική, πού ἐτοποθετοῦσε τό κίνημά σας στήν οὐρά τῆς «ἀνταρτοπολεμικῆς» γραμμῆς τῶν Κουβάνων (τοῦ OLAS) ἀκριβῶς τή στιγμή πού αὐτοί οἱ τελευταῖοι ἐγκατέλειπαν τή γραμμή αὐτή. Γεμάτη αὐταπάτες καί ὀπορτουνιστικές ἀντιλήψεις, ἦταν ἡ γραμμή τῆς διεύθυνσής σας τότε, ἡ σχετική μέ τήν ἐξέλιξη τῆς κουβανικῆς ἡγεσίας καί τίς σχέσεις της μέ τήν ὀργάνωσή σας, σχηματοποιώντας ὑπερβολικά τήν πολύπλοκη καί διαφοροποιημένη κατάσταση στή Λατινική Ἀμερική. Ἡ γραμμή αὐτή σᾶς ἀπομόνωσε ἀπό τό συγκεκριμένο κίνημα τῶν μαζῶν σέ κάθε χώρα αὐτῆς τῆς περιοχῆς. Καί ταυτόχρονα διέστρεφε τίς σωστές, τίς ἰσόρροπες σχέσεις πού ἔπρεπε νά διατηρεῖτε μέ τίς σύμμαχες δυνάμεις, ποπουλιστικές ἤ κεντριστικές, πού κατέφευγαν στήν ἔνοπλη πάλη, ἀλλά χωρίς νά θεωρήσουν αὐτόν τόν ἀγώνα εἴτε σάν στιγμή ἀναπόφευκτη στήν πάλη γιά τήν ἐξουσία, εἴτε σάν μορφή πάλης παράλληλη ἀλλά ὑποκείμενη στήν πολύμορφη δράση μιᾶς μαρξιστικῆς ἐπαναστατικῆς πολιτικῆς ὀργάνωσης.

Οἱ διαφορές μας μέ τή γραμμή τοῦ 9ου Συνεδρίου σχετικά μέ τή Λατινική Ἀμερική δέν ἀφοροῦν οὔτε τή συγκυριακή χρήση, τήν ἀπολύτως ἀναγκαία, τῆς ἔνοπλης πάλης σέ πολλές χῶρες τῆς Λατινικῆς Ἀμερικῆς, οὔτε τήν ἀναγκαία συμμαχία τῶν ἐπαναστατῶν μαρξιστῶν μέ δυνάμεις πού προστρέχουν σχεδόν ἀποκλειστικά σ' αὐτή τή φόρμα πάλης.

Δέν συμμετέχουμε λοιπόν στίς κριτικές πού ἀπεύθυνε στή διεύθυνσή σας ἡ διεύθυνση τοῦ SWP (τῆς Ἀμερικανικῆς Ὀργάνωσης), καί ἡ τάση πού ἐμφύχωνε στούς κόλπους τῆς διεθνοῦς σας ὀργάνωσης. Ἀλλά οἱ αὐταπάτες της σχετικά μέ τούς Κουβάνους καί τά λάθη της σχετικά μέ τή γραμμή τοῦ «ἀνταρτοπολέμου», διευκόλυναν τίς κριτικές τῆς τάσης τοῦ S.W.P. καί συνετέλεσαν στό νά ἑδραιωθεῖ ἡ ἐντύπωση ὅτι αὐτή ἡ τελευταία τάση ἐπανέφερε τή «σωστή», τήν ὀρθόδοξη ἰσορροπία σέ σχέση μέ τίς ἀριστερίστικες παρεκκλίσεις τῆς ἡγεσίας σας.

Καί ὅμως, ἕνα παράδειγμα ὅπως αὐτό τῶν Σαντινιστῶν τῆς Νικαράγουας, δείχνει πολύ καλά ἀκόμα καί σήμερα, πῶς ἡ φόρμα τοῦ ἔνοπλου ἀγώνα πούχει ἀποκτήσει μιά μαζική βάση καί πού ἔχει ἐνταχθεῖ κατά τρόπο πιό ἰσορροπημένο στό πολύμορφο κίνημα τῶν μαζῶν, μπορεῖ ν' ἀποδειχθεῖ ἕνας κύριος μοχλός γιά μιά ἀποτελεσματική πάλη ἐνάντια σέ μιά δικτατορία καί ν' ἀνοίξει τήν προοπτική τῆς πτώσης της.

Ἡ ἀντίσταση, ἐπίσης καί ἡ ἔνοπλη, εἶναι ἀναπόφευκτη σέ πολλές χῶρες τῆς Λατινικῆς Ἀμερικῆς, οἱ ὁποῖες βρίσκονται κάτω ἀπ' τήν θηριώδη δικτατορία τῶν ἀντιδραστικῶν ἰθαγενῶν, πού τούς ὑποστηρίζει σθεναρά ὁ βορειο-ἀμερικάνικος ἰμπεριαλισμός.

Σέ καμμιά περίπτωση δέν εἶναι δυνατόν νά ταυτίσουμε τήν κατάσταση σέ πολλές λατινο-ἀμερικανικές χῶρες μέ τήν κατάσταση π.χ. τῶν χωρῶν τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης καί νά προωθήσουμε ἕναν ἀγώνα ἀμετάβλητα οὐσιαστικά πολιτικό, νόμιμο. Τόσο ἡ δομή τοῦ ἐπαναστατικοῦ κόμματος, ὅσο καί ἡ δράση του θά πρέπει νά ἔχουν ὑπ' ὄψη τους τήν ὕπαρξη μιᾶς γενικότερης κατάστασης σημαντικότατα διαφορετικῆς σχετικά μέ τίς χῶρες πού ἔχουν μακριές δημοκρατικές παραδόσεις καί ὅπου τό ἐργατικό κίνημα, τό πολιτικό καί συνδικαλιστικό, εἶναι ὀργανωμένο σέ μαζικούς παραδοσιακούς μηχανισμούς, σοσιαλιστικούς ἤ κομμουνιστικούς.

Πάνω στὶς ἐπανεκτιμήσεις πρὶν καὶ κατὰ τὸ 10ο Παγκόσμιο Συνέδριο σχετικὰ ἰδιαίτερα μὲ τὴν κατάσταση τοῦ εὐρωπαϊκοῦ ἐργατικοῦ κινήματος καὶ τοῦ τρόπου δράσης γιὰ τὴ δημιουργία τοῦ μαζικοῦ «Ἐπαναστατικοῦ Κόμματος» καὶ τῆς μαζικῆς Διεθνοῦς.

Ὑπὸ τὴν ἐπιρροὴ τῆς εὐφορίας ποὺ δημιούργησε ἡ ἀναπάντεχη ἀνάπτυξη τῆς ὀργάνωσής σας σὲ μερικὲς εὐρωπαϊκὲς χῶρες, καὶ ἰδιαίτερα στὴ Γαλλία μετὰ τὸ Μάη 1968, ἡ διεύθυνσή σας ἄρχισε νὰ ἐπεξεργάζεται σειρὰ ἀντιλήψεων, χωρὶς βάση, ἰμπρεσσιονιστικῶν, ποὺ ὁλοφάνερα ἔδειχναν σημεῖα τῆς ἀριστερίστικης καὶ ἁπλοϊκῆς πίεσης ὁρισμένων νέων ἐπαναστατικῶν δυνάμεων. Νόμισε ὅτι οἱ ὀργανώσεις σας θὰ μποροῦσαν γρήγορα νὰ ἀποκτήσουν μιὰ μαζικὴ βάση καὶ ἀντλῶντας μέσα στὴν «καινούργια ἐπαναστατικὴ πρωτοπορεία» νὰ συναγωνιστοῦν, ἀκόμα καὶ γρήγορα νὰ ὑπερφαλαγγίσουν, τὶς παραδοσιακὲς ὀργανώσεις, σοσιαλιστὲς καὶ κομμουνιστές.

Ἔτσι καὶ πάλι ἔχει ὑποτιμήσει τὴ συστηματική, τὴν ὑπομονετικὴ πολιτικὴ τοῦ «Ἑνιαίου Ἐργατικοῦ Μετώπου», καὶ τὴν προσοχὴ ποὺ πρέπει πάντα νὰ ἀποδίδεται στὴ βάση καὶ τὴν ἐπιρροὴ τῶν παραδοσιακῶν ὀργανώσεων, καθὼς καὶ στὴν πολιτικὴ καὶ ὀργανωτικὴ δουλειὰ μέσα σ' αὐτές. Ἀπερίσκεπτα πανηγυρίζοντας πρόωρα γιὰ τὴ «νίκη», μεθυσμένη ἀπὸ ἐπιτυχίες περιορισμένες καὶ ἐφήμερες, — ποὺ ἀφοροῦσαν ἄλλωστε ὄχι τὸ κύριο μέρος τῶν δυνάμεων τῆς ἐργατικῆς τάξης, ἀλλὰ τομεῖς περιφερειακούς — ἀναμφισβήτητα ἀπέδειξε τὴν πολιτική της ἀνωριμότητα, καὶ τὴ σύγχυσή της πάνω σὲ οὐσιώδη ζητήματα.

Γιατὶ εἶναι πάντα οὐσιῶδες νὰ ὑπολογίζονται οἱ ἐπιτυχίες τῆς ἐπαναστατικῆς ἀριστερᾶς πάνω στὴ βάση τῆς διείσδυσής της μέσα στὴν ἐργατικὴ τάξη καὶ τὸ πραγματικὸ κίνημα τῶν μαζῶν. Γιατὶ εἶναι οὐσιῶδες, ταυτόχρονα μὲ τὴν προσπάθεια γιὰ τὴν ἀπόκτηση μιᾶς βάσης ἀριθμητικὰ σημαντικῆς, καὶ νὰ ξεπεραστεῖ τὸ στάδιο τῶν μικρῶν ὀργανώσεων καὶ ὁμάδων μὲ δράση κυρίως προπαγανδιστική, νὰ ὑπάρχει διαρκὴς φροντίδα γιὰ τὴν κοινωνιολογικὴ ποιότητα αὐτῆς τῆς βάσης, καὶ νὰ εἰσχωρήσει κανεὶς πρῶτα πρῶτα κατὰ προτεραιότητα στὴν ἐργατικὴ τάξη, τὴν παραδοσιακὴ καὶ τὴ νέα.

Γιατὶ δὲν μποροῦμε ποτὲ νὰ χωρίσουμε τὴν ἀνεξάρτητη δουλειὰ καὶ ἀνάπτυξη, ἀπὸ τὴ δουλειὰ καὶ ἀνάπτυξη στοὺς κόλπους τοῦ πολιτικοῦ καὶ συνδικαλιστικοῦ κινήματος, ποὺ ἐπηρεάζεται ἀπὸ τὶς παραδοσιακὲς ὀργανώσεις τῶν μαζῶν τῶν σοσιαλιστικῶν καὶ κομμουνιστικῶν. Αὐτὴ ἡ ἀντίληψη ἀπορρέει, τόσο ἀπὸ τὴν πείρα, ἀπὸ τὰ γεγονότα, ὅσο καὶ ἀπὸ τὴν ἰδέα τοῦ Ἑνιαίου Ἐργατικοῦ Μετώπου καὶ τῆς προλεταριακῆς καὶ σοσιαλιστικῆς δημοκρατίας.

Μεταξὺ τοῦ 1948 καὶ τοῦ 1957 (τουλάχιστον), ἡ IV Διεθνὴς φαινόταν νὰ προχωρεῖ σ' αὐτὴ τὴν ἀντίληψη, ξεκινώντας ἀπὸ τὸν «εἰσοδισμὸ» καὶ τὸν «ἰδιότυπο εἰσοδισμό». Δηλαδὴ ἀπὸ μιὰ ἰσορροπημένη ἀντίληψη τοῦ σχηματισμοῦ τοῦ μαζικοῦ ἐπαναστατικοῦ κόμματος καὶ τῆς μαζικῆς Διεθνοῦς, μὲ τὴν ταυτόχρονη ἀνάπτυξη μιᾶς ἀνεξάρτητης δουλειᾶς καὶ μιᾶς πολιτικῆς καὶ μιᾶς δουλειᾶς συστηματικῆς, ἐπίμονης, πρὸς τὸ κίνημα ποὺ ἐπηρεάζουν οἱ παραδοσιακὲς ὀργανώσεις, οἱ πολιτικὲς καὶ συνδικαλιστικές. Μεταξὺ τοῦ 9ου καὶ 10ου Συνεδρίου ἡ διεθνὴς σας ἡγεσία θεώρησε ὅτι μποροῦσε νὰ ἀφίσει κατὰ μέρος τὸν «εἰσοδισμὸ» σὰν πολιτικὴ καὶ δουλειὰ μ' αὐτὴ τὴν ἔννοια, καὶ νὰ μιζάρει σχεδὸν ἀποκλειστικὰ πάνω στὴν ἀνεξάρτητη ἀνάπτυξη τὴ βασισμένη στὶς «νέες ἐπαναστατικὲς δυνάμεις» καὶ τὴ «νέα πρωτοπορεία» κλπ.... Στὴ θέση μιᾶς πολιτικῆς καὶ μιᾶς δουλειᾶς μ α κ ρ ό χ ρ ο ν η ς μέσα στὸ πραγματικὸ κίνημα τῶν μαζῶν, μὲ τὸ σκοπὸ νὰ βοηθήσουμε ν' ἀναπτυχθοῦν σ' αὐτὸ κεντριστικὲς τάσεις, ἔβαζε πρακτικά, κι αὐτὸ στὴν καλύτερη περίπτωση, μιὰ περιορισμένη δουλειά, φραξιονιστική, σύντομη, μὲ στόχο νὰ στρατολογήσει μερικὰ στοιχεῖα καὶ νὰ ἐνισχύσει τὴ δική της ἀνεξάρτητη βάση.

Μιὰ τέτοια ἀντίληψη ἀποδείχνει ἐπίσης τὴ λαθεμένη ἀντίληψη τοῦ Ἑνιαίου ἐργατικοῦ Μετώπου, τῆς προλεταριακῆς καὶ σοσιαλιστικῆς δημοκρατίας, τῆς πραγματικῆς δημιουργίας τοῦ μαζικοῦ Ἐπαναστατικοῦ Κόμματος καὶ τῆς μαζικῆς Διεθνοῦς.

Ὑπονοεῖ ὅτι ἡ Ἐπαναστατικὴ Ἀριστερὰ θὰ θριαμβεύσει, ὑπερφαλαγγίζοντας, ἐκμηδενίζοντας ὀργανωτικὰ τοὺς παραδοσιακοὺς σχηματισμούς, ποὺ θὰ γινόταν περιθωριακοὶ πρὸς ὄφελός της. Ὑπονοεῖ ὅτι ἡ τακτικὴ τοῦ Ἑνιαίου Μετώπου πρέπει νὰ νοηθεῖ ὄχι σὰν διαρκὴς τακτικὴ ἀρχῆς, προερχόμενη ἀπὸ μιὰ πιὸ βαθειὰ ἀντίληψη τῆς δομῆς τοῦ ἐργατικοῦ κινήματος στὶς προηγμένες καπιταλιστικὲς χῶρες, καὶ ἀπὸ τὴν ἀπόλυτη ἀνάγκη νὰ διαφυλαχθεῖ ἡ ἐργατικὴ καὶ σοσιαλιστικὴ δημοκρατία, σεβόμενοι τὸ ἀναπόφευκτο, γιὰ μιὰ ὁλόκληρη ἱστορικὴ περίοδο, τοῦ πολυκομματισμοῦ, ἀλλὰ σὰν «μανούβρα» γιὰ νὰ «ξεμασκαρευτοῦν» οἱ ἀντίπαλοι, νὰ ὑπερφαλαγγιστοῦν γρήγορα καὶ νὰ χάσουν τὴ βάση τους.

Αὐτὸ δὲν μπορεῖ νἄναι ὁ στόχος τοῦ Ἑνιαίου Ἐργατικοῦ Μετώπου, ἀλλὰ τὸ μερικὸ ἐνδεχόμενό του ἀποτέλεσμα μὲ τὸν καιρό, ἂν οἱ παραδοσιακὲς ὀργανώσεις παρὰ τὴν πίεση τῆς βάσης τους καὶ τῶν κεντριστικῶν ἀριστερῶν τάσεων στοὺς κόλπους τους, ἐπιμένουν σὲ μιὰ πολιτικὴ καθαρὰ «προδοτικὴ» ποὺ τὶς ἐκθέτει στὰ μάτια τῆς βάσης τους.

Ὁ σκοπὸς τοῦ Ἑνιαίου Ἐργατικοῦ Μετώπου εἶναι νὰ συσφίξει τὸ ταξικὸ μέτωπο, παρὰ τὶς σχεδὸν ὀργανικὲς διαιρέσεις τῆς τάξης ἐπὶ μία ὁλόκληρη μακριὰ περίοδο, ποὺ ἀπορρέει ἀπὸ τὴ δομικὴ καὶ ἑπομένως ἰδεολογικὴ ἑτερογένειά της, ἀπέναντι στὸν κοινὸ ταξικὸ ἐχθρό. Εἶναι, ξεκινώντας ἀπὸ τέτοιες ἀντιλήψεις, ποὺ ἀντανακλοῦν νεανικὲς «ἀριστερίστικες» πιέσεις, στοιχείων σὲ ἀναζήτηση συντομεύσεων τῆς ὑπομονετικῆς ἐπαναστατικῆς δουλειᾶς, γιὰ τὴν κατάκτηση μιᾶς ἐργατικῆς βάσης καὶ γιὰ νὰ ὁδηγηθεῖ ἡ τάξη, ἀπὸ τὴν ἴδια της τὴν πείρα, στὴ νικηφόρα πάλη γιὰ τὴν Ἐπανάσταση καὶ τὸ σοσιαλισμό, ποὺ ἡ ἡγεσία σας δὲν μπόρεσε νὰ ἐμποδίσει οὔτε τὰ «ἀριστερίστικα» λάθη ποὺ ἔγιναν π.χ. κατὰ τὴν πρώτη φάση τῆς Πορτογαλικῆς Ἐπανάστασης, οὔτε τὶς αὐταπάτες, καθυστερήσεις καὶ ταλαντεύσεις ποὺ σημειώ-

θηκαν στὴ Γαλλία σχετικὰ μὲ τὴ γραμμὴ τοῦ Ἑνιαίου Ἐργατικοῦ Μετώπου καὶ τὶς μεταβατικὲς πολιτικὲς συνέπειές της στὴν τωρινὴ συγκεκριμένη πολιτικὴ συγκυρία στὴ Δυτικὴ Εὐρώπη: Τὴν κυβέρνηση τῶν παραδοσιακῶν ὀργανώσεων ποὺ κόβοντας μὲ τὴ μπουρζουαζία, ἐφαρμόζει ἕνα ριζοσπαστικὸ ἀντι-καπιταλιστικὸ πρόγραμμα, καὶ ποὺ ὑποστηρίζεται κριτικὰ ἀπὸ τὸ Ἑνιαῖο Μέτωπο τὸ δομημένο ἐπίσης στὴ βάση του σὲ Ἑνωτικὲς Ἐπιτροπές, ἀνοικτὲς σὲ ὅλους τοὺς ἐργαζόμενους καὶ σὲ ὅλες τὶς τάσεις τοῦ ἐργατικοῦ κινήματος.

Ἀλλὰ ἀπὸ μιὰ ὁρισμένη στιγμὴ (ὅταν π.χ. ἐπλησίαζε ἡ μάχη γιὰ τὶς κοινοβουλευτικὲς ἐκλογὲς στὴ Γαλλία τὸ Μάρτη τοῦ 1978), κάτω ἀπ' τὴν πίεση τῶν γεγονότων καὶ τῆς πείρας, σημειώσαμε μὲ ἱκανοποίηση τὴν ἀπαρχὴ διόρθωσης αὐτῆς τῆς γραμμῆς, χωρὶς ὅμως ποτὲ νὰ ἀρθοῦν ἐντελῶς ὁρισμένοι δισταγμοί, διφορούμενα, καὶ συμπεριφορὲς σεχταριστικὲς ἢ ὀππορτουνιστικὲς (π.χ. μιὰ κάποια τάση νὰ ἀκολουθοῦνται, νὰ εὐνοοῦνται μόνα τὰ Κομμουνιστικὰ Κόμματα).

Ἰδίως σημειώσαμε τὶς προόδους ποὺ φαινόταν νὰ πραγματοποιοῦνται στὸ βάθεμα ζητημάτων πολὺ πιὸ σημαντικῶν σχετικῶν μὲ τὸ περιεχόμενο τοῦ σοσιαλισμοῦ, τῆς σοσιαλιστικῆς δημοκρατίας, τῆς φύσης καὶ τοῦ ρόλου τοῦ Ἐπαναστατικοῦ Κόμματος, τοῦ πολυκομματισμοῦ στοὺς κόλπους τοῦ ἐργατικοῦ κινήματος καὶ τοῦ σοσιαλιστικοῦ καθεστῶτος κλπ.

Αὐτὰ τὰ ζητήματα εἶχαν ἀρχίσει νὰ θίγονται π.χ. στὸ κείμενο «Σοσιαλιστικὴ Δημοκρατία καὶ δικτατορία τοῦ προλεταριάτου». Ὑπῆρχε ἐκεῖ ἡ ἀπαρχὴ μιᾶς πραγματικῆς προσπάθειας γιὰ νὰ πάψει ἡ ἀποστέωση μιᾶς κάποιας «ἀρχαιοτροτσκυστικῆς» ἀντίληψης ὅλων αὐτῶν τῶν θεμάτων. Καὶ νὰ διακριθεῖ ἔτσι πιὸ καθαρὰ ἡ πλειοψηφικὴ τάση τῆς διεθνοῦς ὀργάνωσής σας ἀπὸ ὅλες τὶς ἄλλες ποὺ διαφιλονικοῦσαν τὴν ἰδεολογικὴ καὶ ὀργανωτικὴ ἡγεσία της IVης Διεθνοῦς. Ξαίρετε τὴν ἰδιαίτερη εὐαισθησία τῆς Τάσης μας σχετικὰ μὲ τὸ θέμα τῆς Αὐτοδιαχείρησης ποὺ φέραμε σὲ φῶς καὶ ἔχουμε διαρκῶς ἐμβαθύνει πολὺ πρὶν ἀπ' τὸ Μάη τοῦ 1968.

Ξαίρετε ἐπίσης τὰ συμπεράσματα ποὺ βγάζουμε ἀπὸ αὐτὸ τὸ θέμα σὰν ἀληθινὸ περιεχόμενο τοῦ σοσιαλισμοῦ σχετικὰ μὲ τὸ Ἐπαναστατικὸ Κόμμα, τὴ φύση του, τὸ ρόλο του, τὶς σχέσεις του μὲ τὶς μάζες, ποὺ μᾶς ὁδηγεῖ ἐπίσης νὰ ξανανοίξουμε τὴ συζήτηση πάνω στὸ χαρακτῆρα καὶ τὶς προοπτικὲς τῶν «Ἐργατικῶν Κρατῶν». Ἡ ὀργάνωσή σας, ποὺ στὴν ἀρχὴ ἤθελε νὰ ἀγνοήσει ἢ νὰ ὑποβιβάσει τὸ θέμα τῆς Αὐτοδιαχείρησης, ἀναγκάστηκε ἔπειτα νὰ τὸ πλησιάσει θετικὰ χωρὶς ποτέ, εἶν' ἀλήθεια, νὰ ξεκαθαρίσει ἐντελῶς τὰ διφορούμενα τῶν διαδοχικῶν της ἑρμηνειῶν καὶ ἐξηγήσεων.

Ἀλλὰ φεῦ! Ὅλες αὐτὲς οἱ πρόοδοι, ὅσο περιορισμένες κι ἂν τὶς θεωροῦμε ἀκόμα, φαίνονται νάχουν ἔξαφνα σταματήσει καὶ μιὰ ἔκδηλη παλινδρόμηση πρὸς ἕνα κάποιο ἀρχαιο-«τροτσκυσμὸ» σκιαγραφεῖται ἰδιαίτερα στὰ ντοκουμέντα τὰ προπαρασκευαστικὰ γιὰ τὸ XIο Παγκόσμιο Συνέδριό σας.

Ἄραγε εἶναι αὐτὸ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς αὐξάνουσας ἰδεολογικῆς πίεσης τῆς συντηρητικῆς τάσης τοῦ S.W.P. πάνω στὴν ἡγεσία σας, καὶ κυρίως τῆς προοπτικῆς ποὺ ἀνοίγει αὐτὴ ἡ τελευταία μιᾶς ἑνοποίησης μὲ τὴν O.C.I. καὶ τὶς δυνάμεις ποὺ ἡ ὀργάνωση αὐτὴ ἐπηρεάζει διεθνῶς:

Ὁπωσδήποτε ἔχει κανεὶς καθαρὰ τὴν ἐντύπωση ὅτι ἡ διεθνὴς διεύθυνσή σας (ἐννοοῦμε πάντα τὴν τάση ποὺ ἔχει τὴν πλειοψηφία) ἐντυπωσιασμένη καὶ πάλι ἀπὸ τὴ διάψευση (τὴν ἀναπόφευκτη πραγματικά), ἀπὸ τὶς ἐλπίδες καὶ αὐταπάτες της, τὴ μείωση τῶν δυνάμεών της στὴν Εὐρώπη, ἰδιαίτερα στὴ Γαλλία καὶ ἀντίθετα τὴ δύναμη ποὺ ἀποδίδει σ' ἕνα σχηματισμὸ πολιτικὰ καὶ ὀργανωτικὰ τόσο ἰδιότυπο, ὅπως εἶναι ἡ O.C.I., βάλθηκε νὰ ἐξακολουθήσει τὴν προσπάθεια τῆς «ἀνασυγκέντρωσης τῶν Τροτσκυστῶν», πάνω σὲ μιὰ βάση κυρίως ὀργανωτική, ἀποβλέποντας νὰ φουσκώσει ἀριθμητικὰ τὸ σῶμα τὸ σχετικὰ καὶ πάλι ἀναιμικὸ τῆς διεθνοῦς σας ὀργάνωσης.

Πρόκειται γιὰ μιὰ μέθοδο ἀνασυγκέντρωσης ἐντελῶς ἀντίθετης ἀπὸ κείνη ποὺ χρησιμοποίησε στὸ παρελθὸν ὁ Λ. Τρότσκυ καὶ ἡ IV Διεθνὴς μεταξὺ τοῦ 1942—1960.

Καὶ στὶς δυὸ περιπτώσεις, ξεκινούσαμε στὴ βάση πολιτικῶν ἀπόψεων, ποὺ ἀφοροῦσαν τὴν ἰδεολογικὴ ποιότητα τῶν δυνάμεων ποὺ ἐπρόκειτο νὰ ἀνασυγκροτηθοῦν, ποιότητα ποὺ καθοριζόταν ὄχι μόνο ἀπὸ γενικὲς προγραμματικὲς συμφωνίες, ἀλλὰ ἀπὸ τὴ συγκεκριμένη ἑρμηνεία τους στὴν πρακτικὴ ἐπὶ χρόνια. Ἐνῶ τώρα ἡ διεύθυνσή σας ἀρέσκεται σὲ ἐπιχειρήσεις ὀργανωτικές, μεταξὺ «τροτσκυστῶν», δηλαδὴ μεταξὺ δυνάμεων ἑτερογενῶν, ποὺ ἀναφέρονται στὸν Τρότσκυ ἢ ἀκόμα στὴν IV Διεθνῆ, ἀλλὰ ποὺ καθεμιά τους ἀπέκτησε μιὰ συγκεκριμένη φυσιογνωμία δική της, μὲ τὸν τρόπο της νὰ ἑρμηνεύει καὶ νὰ ἐφαρμόζει τὸν «τροτσκυσμό», δηλαδὴ τὸν ἐπαναστατικὸ μαρξισμὸ στὴν ἐποχή μας.

Γιὰ καθέναν ποὺ τώρα μελετᾶ κάπως σοβαρὰ τὰ ντοκουμέντα σας τὰ προπαρασκευαστικὰ γιὰ τὸ XIο Παγκόσμιο Συνέδριό σας, καὶ τὰ συγκρίνει μὲ τὶς μερικὲς θετικὲς διορθώσεις καὶ ἀνοίγματα ποὺ πραγματοποιήθηκαν μετὰ τὸ IXο Παγκόσμιο Συνέδριο καὶ ὡς μιὰ ἡμερομηνία σχετικὰ πρόσφατη, ἡ ἀντίθεση εἶναι ἐκπληκτικὴ καὶ γεμάτη σημασία.

Ἡ ἰδεολογικὴ πίεση, τόσο τῆς διεύθυνσης τοῦ S.W.P., ὅσο καὶ τῆς O.C.I. (ποὺ δροῦν στὴν πραγματικότητα σὲ πρακτικὴ συμμαχία μεταξύ τους, μὲ στόχο νὰ κατακτήσουν τὴ διεύθυνση μιᾶς «IVης Διεθνοῦς» περιλαμβάνουσας καὶ τὴν O.C.I.), εἶναι ἐντελῶς φανερός. Ἡ φροντίδα τῆς ἡγεσίας σας νὰ ἐπεξεργαστεῖ ντοκουμέντα συμβιβαστικά, ποὺ νὰ εἶναι δυνατὸν νὰ ἐγκριθοῦν χωρὶς μεγάλες τροποποιήσεις τόσο ἀπὸ τὴν τάση τοῦ S.W.P., ὅσο κι ἀπ' αὐτὴ τῆς O.C.I. (ποὺ δρᾶ ἤδη στὶς γραμμὲς τῆς διεθνοῦς ὀργάνωσής σας) κυριαρχεῖ σὲ βάρος νέων ἐξελίξεων στὴν κατεύθυνση ἑνὸς ντοκουμέντου ὅπως «Σοσιαλιστικὴ Δημοκρατία καὶ δικτατορία τοῦ προλεταριάτου». Πάρτε π.χ. τὸ ντοκου-

μέντο: «Ἡ Παγκόσμια πολιτικὴ κατάσταση καὶ τὰ καθήκοντα τῆς IVης Διεθνοῦς» (Σεπτέμβρης 1978). Παρατηρεῖ κανεὶς τὴ συχνότητα τοῦ ὅρου «τροτσκυσμός», «τροτσκυστές», σὲ βάρος τῆς ἀναφορᾶς στὸν ἐπαναστατικὸ μαρξισμὸ καὶ στοὺς ἐπαναστάτες μαρξιστές, τὴν ἁγιοποίηση τῶν ντοκουμέντων τοῦ παρελθόντος (4 πρῶτα συνέδρια τῆς IIIης Διεθνοῦς, Μεταβατικὸ Πρόγραμμα τοῦ 1938), καθὼς καὶ τοῦ σχήματος τῆς Ρούσικης Ἐπανάστασης τοῦ 1917, δῆθεν πάντοτε ἔγκυρο γιὰ τὴ Σοσιαλιστικὴ Εὐρωπαϊκὴ Ἐπανάσταση στὴν ἐποχή μας.

Ὁ ὅρος «αὐτοδιαχείριση» σχεδὸν ἀπουσιάζει. Ἡ ἀντίληψη τοῦ Ἑνιαίου Ἐργατικοῦ Μετώπου εἶναι ἐντελῶς «ἀρχαιο-τρίτο-διεθνιστική», καθὼς ἐπίσης καὶ τοῦ Ἐπαναστατικοῦ Κόμματος καὶ τοῦ ρόλου του.

Ἡ «εἰσοδιστικὴ» πολιτικὴ καὶ δουλειὰ μέσα στὸ κίνημα τῶν μαζῶν τὸ ἐπηρεαζόμενο ἀπὸ τὶς παραδοσιακὲς διευθύνσεις, τὶς σοσιαλιστικὲς καὶ κομμουνιστικές, ἔχει ἀντικατασταθεῖ ἀπὸ τὴν ἔννοια, τὴν ἐπίσης «ἀρχαιο-τριτο-διεθνιστική», τῆς «φραξιονιστικῆς δουλειᾶς» στοὺς κόλπους αὐτοῦ τοῦ κινήματος, μὲ στόχο τὴ σύντομη στρατολόγηση μερικῶν δυνάμεων καὶ τὸν «ἔλεγχο» ὁρισμένων τομέων (συνδικάτων, καὶ ἄλλων ὀργανώσεων καὶ κινημάτων).

Οἱ ἀναφορὲς στὸ ρόλο τῆς IVης Διεθνοῦς «Κόμματος τῆς Παγκόσμιας Ἐπανάστασης», σὰν Πρόγραμμα καὶ μοναδικὸ ὀργανωτικὸ πλαίσιο τῆς ἀνασυγκρότησης τῶν ἐπαναστατικῶν δυνάμεων τοῦ Κόσμου ἀφθονοῦν. Καὶ αὐτὸ τὴ στιγμὴ ποὺ διαπιστώνεται ἡ πιὸ μεγάλη ἰδεολογικὴ ζύμωση μέσα στὶς μαζικὲς ὀργανώσεις, τὶς σοσιαλιστικὲς καὶ κομμουνιστικές, ἰδιαίτερα στὴν Εὐρώπη, ποὺ ἀξιοποιεῖ καὶ πάλι τὴν πολιτικὴ καὶ τὴ δουλειὰ πρὸς αὐτὴ τὴν κατεύθυνση καὶ ποὺ θὰ ἔπρεπε κανονικὰ νὰ μᾶς ὁδηγήσει στὸ μόνο λογικὸ συμπέρασμα ὅτι τὸ κύριο ἀπόθεμα γιὰ τὴν πραγματικὴ ἀνάπτυξη τῆς Ἐπαναστατικῆς Ἀριστερᾶς σὰν διεθνοῦς ὀργάνωσης μὲ μιὰ μαζικὴ βάση, καὶ ποὺ νἆναι ριζωμένη στὴν ἐργατικὴ τάξη, μένει ὅπως καὶ στὸ παρελθόν, τὸ κίνημα τῶν μαζῶν τὸ ἐπηρεαζόμενο ἀπὸ τὶς παραδοσιακὲς ἡγεσίες.

Ὅλα τὰ πηδήματα ποὺ ἐπιχειρήθηκαν γιὰ νὰ ὑπερπηδηθεῖ αὐτὸ τὸ ἐμπόδιο καὶ νὰ ἀνακαλυφθοῦν θαυματουργικὲς συντομεύσεις, ποὺ νὰ κάνουν οἰκονομία μιᾶς ὑπομονετικῆς πολιτικῆς καὶ δουλειᾶς πρὸς αὐτὸ τὸ κίνημα, ἀποδείχθηκαν πηδήματα στὸ κενό. Πρέπει ἄραγε νὰ ἐπαναλαμβάνουμε διαρκῶς αὐτὲς τὶς ἴδιες ἀπόπειρες καὶ νὰ μὴ μαθαίνουμε τίποτα ἀπὸ τὸ παρελθόν;

Ποῦ πηγαίνει λοιπὸν καὶ πάλι ἡ ἡγεσία σας, ποῦ πηγαίνει ἡ IVη Διεθνὴς ποὺ ὁδηγεῖται ἀπὸ τὴ διεύθυνσή της στὴ σύντομη ἑνοποίηση μὲ τὴν O.C.I.; Εἶναι φανερό, ὅτι στὴν περίπτωση ποὺ αὐτὴ ἡ ἑνοποίηση θὰ πραγματοποιοῦνταν, μιὰ τέτοια ἐκλογὴ τῆς ἡγεσίας σας, ἔχει μιὰ ὁρισμένη πολιτικὴ ἔννοια, καὶ θάχει ὁρισμένες πολιτικὲς συνέπειες. Θὰ ἐσήμαινε ὅτι ἐκλέγεται καὶ πάλι ἕνας «ἀρχαιο-τροτσκυσμός», ἐμπόδιο γιὰ ἕναν ἀναγκαῖο ἐκσυγχρονισμὸ τοῦ ἐπαναστατικοῦ μαρξισμοῦ, πάνω σὲ μιὰ σειρὰ ἀπὸ θεωρητικὰ καὶ πολιτικὰ ζητήματα πολὺ σπουδαῖα, καὶ ὅτι προτιμιέται ἡ φορμαλιστικὴ ὀργανωτικὴ ἑνότητα τῶν ἑτερογενῶν «τροτσκυστικῶν» δυνάμεων γιατὶ εἶναι ἀριθμητικὰ σημαντικές, ἀπὸ τὴν ἑνότητα μὲ δυνάμεις ἰδεολογικὰ προχωρημένες! Καὶ ὅμως, μόνο μιὰ τέτοια ἑνότητα εἶναι ἱκανὴ νὰ καταστήσει ἐπίσης δυνατὴ τὴν ἑνοποίηση μὲ νέες δυνάμεις, πιὸ πλατιές, ποὺ προέρχονται τόσο ἀπὸ νέα κοινωνικὰ κινήματα, τῶν νέων, τῶν γυναικῶν, τῶν ἐθνικῶν μειονοτήτων, ὅσο κι ἀπὸ τὸ κίνημα τῶν μαζῶν ποὺ ἐπηρεάζεται ἀπὸ τοὺς σοσιαλιστὲς καὶ κομμουνιστές.

Μόνο μιὰ διεθνὴς ὀργάνωση, ἰδεολογικὰ καὶ ὀργανωτικὰ ὄχι παγωμένη, ἀ ν ο ι κ τ ή, εἶναι ἱκανὴ νὰ παίξει αὐτὸ τὸ ρόλο.

Τὸ νὰ μείνουμε ἀληθινὰ πιστοὶ στὸ πνεῦμα τοῦ Λ. Τρότσκυ καὶ τοῦ «τροτσκυσμοῦ» τῆς ἐποχῆς μας, δηλαδὴ τοῦ ἐπαναστατικοῦ μαρξισμοῦ τῆς ἐποχῆς μας, θὰ ἔπρεπε σήμερα, 40 σχεδὸν χρόνια μετὰ τὸ θάνατό του, νὰ σημαίνει αὐτό.

Σὰ συμπέρασμα αὐτοῦ τοῦ γράμματος ἡ Δ.Μ.Ε.Τ. ὑποβάλλει στὴ σκέψη σας, καὶ ἐκφράζει σὲ σᾶς τὶς ἀκόλουθες προτάσεις:

1. Εἶναι ἀνάγκη ἡ IVη Διεθνής, ὕστερα ἀπὸ 40 χρόνια καὶ περισσότερο μετὰ τὴν ἵδρυσή της, νὰ βγάλει τὰ συμπεράσματα τὰ σχετικὰ μὲ τὸν τρόπο ποὺ πρέπει νὰ ἀντιμετωπισθεῖ ἡ δημιουργία τοῦ μαζικοῦ Ἐπαναστατικοῦ Κόμματος καὶ τῆς Ἐπαναστατικῆς μαζικῆς Διεθνοῦς. Ἀπὸ τὴ μιὰ μεριὰ ἡ ἡγεσία σας διαπιστώνει τώρα, πὼς ἡ IVη Διεθνὴς βρίσκεται πάντα στὸ στάδιο τῆς κυρίως προπαγανδιστικῆς δράσης, γιὰ νὰ στρατολογήσει καὶ νὰ φορμάρει στελέχη. Ἀπὸ τὴν ἄλλη ἔχει πάντα ἀνεύθυνες αὐταπάτες σχετικὰ μὲ τὶς προθεσμίες μέσα στὶς ὁποῖες οἱ προφητεῖες τοῦ 1938 ἐπιτέλους θὰ πραγματοποιηθοῦν: πρὶν τὸ τέλος τῆς δεκαετίας, ποὺ ἤδη ἔχει ἀρχίσει (1978—1988). Εἶναι μέσα σ' αὐτὴ τὴ δεκαετία, βεβαιώνει πάντοτε σοβαρὰ ὁ σύντροφος Ζερμαίν, ποὺ ἡ IV Διεθνὴς θὰ ἀφαιρέσει τὸν «ἔλεγχο» τοῦ κινήματος τῶν μαζῶν ἀπὸ τὰ παραδοσιακὰ ἀπαράτ, τὰ σοσιαλιστικὰ καὶ τὰ κομμουνιστικά!

Δὲν εἶναι πιὸ ρεαλιστικό, πιὸ λογικό, πιὸ σωστὸ καὶ κυρίως πιὸ σύμφωνο μὲ μιὰ ὀρθὴ ἐκτίμηση τοῦ Ἑνιαίου Ἐργατικοῦ Μετώπου, καὶ τοῦ δομικοῦ πολυκομματισμοῦ τοῦ ἐργατικοῦ κινήματος καὶ τοῦ σοσιαλισμοῦ, νὰ ξαναυπογραμμιστεῖ καθαρά, χωρὶς νέα διφορούμενα, μιὰ ἰδέα ποὺ εἶχε ἀρχίσει νὰ ἐμφανίζεται στὴν IVη Διεθνὴ ἀπὸ τὸ IIο της Παγκόσμιο Συνέδριο (1948): ὅτι αὐτὴ δὲν εἶναι στὴν πραγματικότητα παρὰ μιὰ Διεθνὴς Ὀργάνωση τῶν μαρξιστικῶν ἐπαναστατικῶν δυνάμεων καὶ ὄχι ἡ Διεθνὴς αὐτῶν τῶν δυνάμεων;

Νὰ παραδεχθοῦμε καθαρά:

α) ὅτι ἡ Διεθνὴς τῶν μαζῶν, καθὼς καὶ τὸ μαζικὸ ἐπαναστατικὸ Κόμμα θὰ οἰκοδομηθοῦν μέσα σ' ἕνα μακρὺ ἱστορικὸ προτσέσο μὲ ἰδεολογικὲς ἀνακατατάξεις καὶ ὀργανωτικὲς ἀνασυγκεντρώσεις ἐπαναστατικῶν δυνάμεων ποὺ προέρχονται ἀπὸ διάφορους ὁρίζοντες, καὶ κυρίως ἀπὸ τὸ τωρινὸ κίνημα τῶν μα-

ζῶν τὸ ἐπηρεαζόμενο ἀπὸ τὶς παραδοσιακὲς ἡγεσίες, τὶς σοσιαλιστικὲς καὶ κομμουνιστικές, ποὺ ἐξακολουθεῖ νάχει κατὰ πολὺ τὴν πλειοψηφία μέσα στὴν τάξη.

β) ὅτι ἡ IVη Διεθνὴς δὲν εἶναι παρὰ ἕνας κρίκος σ' αὐτὸ τὸ προτσές.

2. Εἶναι ἀνάγκη ἡ Διεθνής, σὰν διεθνὴς ὀργάνωση τῶν μαρξιστικῶν ἐπαναστατικῶν δυνάμεων, νὰ ἀναφέρεται στὸν ἐπαναστατικὸ μαρξισμό, καὶ ὄχι στὸ «λενινισμό», στὸ «μπολσεβικισμό», στὸν «τροτσκυσμό», ἢ σὲ ἄλλες ἀναφορές, ποὺ προσωποποιοῦν μιὰ στιγμὴ τῆς ἐξέλιξής, βέβαια κριτικὴ καὶ δημιουργικὴ τοῦ ἐπαναστατικοῦ μαρξισμοῦ, ποὺ ἵδρυσε ὁ ἴδιος ὁ Μάρξ.

Κι αὐτὸ γιὰ δυὸ βασικοὺς λόγους:

— Γιατὶ δὲν ὑπάρχει κανένα συμφέρον νὰ δημιουργηθεῖ ἡ ἐντύπωση ὅτι ὁ ἐπαναστατικὸς μαρξισμὸς στὴν ἐποχή μας συνοψίζεται στὸν χτεσινὸ «τροτσκυσμὸ» καὶ δὲν χρειάζεται ἕνα συνεχῆ ἐκσυγχρονισμὸ πάνω σὲ σειρὰ ὁλόκληρη θεμάτων μεγάλης σημασίας.

— Γιατὶ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐπιβληθεῖ σὲ νέες μαρξιστικὲς ἐπαναστατικὲς δυνάμεις διαφόρων προελεύσεων νὰ υἱοθετήσουν ὁλόκληρο τὸ «λενινισμὸ» ἢ τὸν «τροτσκυσμό», ἀλλὰ ἁπλῶς νὰ θεωρήσουν ὅτι στὴν ἐποχή τους, αὐτὲς οἱ στιγμὲς τῆς ἀνάπτυξης τοῦ ἐπαναστατικοῦ μαρξισμοῦ ὑπῆρξαν οἱ καλύτερες ἐκφράσεις αὐτῆς τῆς ἀνάπτυξης.

Τὸ νὰ ἀναφερόμαστε σήμερα πρὶν ἀπ' ὅλα στὸν «τροτσκυσμό», σημαίνει ταυτόχρονα μιὰ συντηρητική, δογματικὴ ἰδεολογικὴ ἀντίληψη τοῦ ἐπαναστατικοῦ μαρξισμοῦ, καὶ μιὰ σεχταριστικὴ ὀργανωτικὴ στάση, σχετικὰ μὲ τὶς νέες δυνάμεις τὶς μὴ «τροτσκυστικὲς» (καὶ ἄπειρα πιὸ πλατειὲς καὶ σημαντικὲς ἀπ' αὐτές) μὲ τὶς ὁποῖες πρέπει ἐπίμονα νὰ ἐπιδιώκουμε νὰ ἀνασυγκροτηθοῦμε πάνω σὲ μιὰ πολιτικὴ βάση ποὺ νὰ ἐκσυγχρονίζει τὸν ἐπαναστατικὸ μαρξισμό.

Ὁ Λένιν δὲν θεωροῦσε τὸν ἑαυτό του «λενινιστὴ» καὶ ὁ Τρότσκυ δὲν θεωροῦσε τὸν ἑαυτό του «τροτσκυστή». Αὐτοὶ οἱ προσωποποιημένοι χαρακτηρισμοὶ τοὺς ἀποδόθηκαν εἴτε ἀπὸ ἀντιπάλους, εἴτε ἀπὸ ἐπιγόνους ποὺ ξέπεσαν ἢ στὸν ἰδεολογικὸ δογματισμό, ἢ στὸν ὀργανωτικὸ σεκταρισμό.

Μένει κανεὶς ἀληθινὰ πιστὸς στὸ Λ. Τρότσκυ καὶ στὸν «τροτσκυσμὸ» τῆς ἐποχῆς του, μόνο δειχνόμενος ἱκανὸς νὰ ἐκσυγχρονίσει τὸν ἐπαναστατικὸ μαρξισμὸ στὴ δική μας. Μιὰ τέτοια θέση δὲ σημαίνει ὅτι ἀπορρίπτουμε τὸν τροτσκυσμὸ τοῦ Λ. Τρότσκυ, ἀλλὰ ἁπλῶς τὸν ὁλοκληρώνουμε σὰν μιὰ στιγμὴ τῆς ἀνάπτυξης τοῦ ἐπαναστατικοῦ μαρξισμοῦ, ὅπως συμβαίνει ἐπίσης μὲ τὸ «Λουξεμβουργισμὸ» καὶ τὸ «Λενινισμό».

Ἡ σημερινὴ Διεθνὴς Ὀργάνωση τῶν ἐπαναστατῶν μαρξιστῶν, δὲν μπορεῖ ἁπλῶς νὰ συνταυτιστεῖ μὲ καμιὰ ἀπ' αὐτὲς τὶς στιγμές, ἀλλὰ νὰ ἀναφερθεῖ πρὶν ἀπ' ὅλα στὸν ἐπαναστατικὸ μαρξισμό.

Δὲν εἶναι ἡ Διεθνὴς Ὀργάνωση τῶν μόνων δυνάμεων «τροτσκυστικῆς» καταγωγῆς, ἀλλὰ τῶν πιὸ πλατειῶν δυνάμεων διαφόρων προελεύσεων καὶ ποὺ ἔχουν φυσικὰ τὸ δικαίωμα νὰ ἀποκτήσουν τὴν πλειοψηφία μέσα στὴν ὀργάνωση αὐτή.

3. Εἶναι ἀνάγκη ἡ διεθνὴς ὀργάνωση τῶν ἐπαναστατῶν - μαρξιστῶν, νὰ παραχωρεῖ τὸ διαρκὲς δικαίωμα τάσης καὶ φράξιας σ' ὅλα τὰ ἐπαναστατικὰ μαρξιστικὰ ρεύματα ἀπὸ τὶς πιὸ διαφορετικὲς προελεύσεις ποὺ συνυπάρχουν στὶς γραμμές της.

Ἰδιαίτερα στὴν περίοδο ὀργάνωσης τῆς ἐπαναστατικῆς Διεθνοῦς, ἡ συζήτηση τῶν πολιτικῶν καὶ ὀργανωτικῶν διαφορῶν πρέπει νἆναι ἀνοιχτὴ καὶ διαρκής, ἀκόμα καὶ δημόσια. Τέτοια δημόσια συζήτηση πρέπει συστηματικὰ νὰ διεξάγεται μὲ ὅσες ἐξωτερικὲς Ὀργανώσεις τὸ ζητήσουν.

Ἡ δική μας Τάση (ἡ T.M.R.I.) ἔχει ἤδη ἐγκαινιάσει τέτοια συζήτηση πάνω στὸ Μεταβατικὸ Πρόγραμμα ποὺ ἀνταποκρίνεται στὶς ἐμπειρίες καὶ τὶς ἀνάγκες τῶν ἐργαζομένων στὴ σημερινὴ περίοδο.

Τὸ ζήτημα αὐτὸ θἆναι στὴν ἡμερήσια διάταξη τῆς προσεχοῦς διεθνοῦς Συνδιάσκεψης τῆς Τάσης μας.

Πράγματι, ὁ γραφειοκρατικὸς ἐκφυλισμὸς τῶν λεγόμενων Σοσιαλιστικῶν κρατῶν, οἱ νέες ἀντιφάσεις τοῦ καπιταλισμοῦ, ὁδήγησαν τοὺς ἐργαζομένους στὴν ἀνάπτυξη νέων συνθημάτων, καὶ νέων μορφῶν πάλης καὶ ὀργάνωσης.

Ἡ ἀπάντηση σ' αὐτὰ τὰ προβλήματα κάνει ἀναγκαία τὴν ἐπεξεργασία ἑνὸς μεταβατικοῦ Προγράμματος βασιζόμενου πάνω στὴ σοσιαλιστικὴ Αὐτοδιαχείρηση, ἀκόμα καὶ γιὰ τὴν στρατηγικὴ ποὺ προτείνουμε στὴν ἐργατικὴ τάξη.

Θεωροῦμε πὼς ἡ ἐπεξεργασία τέτοιου προγράμματος ἐπιβάλλει τὴ συγκριτικὴ συζήτηση τῶν ἀπόψεων ὅλων τῶν πολιτικῶν ρευμάτων ποὺ ἀγωνίζονται γιὰ τὸ σοσιαλισμὸ καὶ τὴν Ἐπανάσταση. Προέχει κυρίως ἡ ἀνάγκη τέτοιας συζήτησης ἀνάμεσα σὲ κείνους ποὺ ἐπικαλοῦνται τὰ κεκτημένα τῆς III καὶ IV Διεθνοῦς.

Ἂν οἱ προτάσεις αὐτὲς σᾶς βρίσκουν σύμφωνους, μιὰ κοινὴ ἐπιτροπὴ ἀπὸ τὶς Ὀργανώσεις μας μπορεῖ νὰ σχηματιστεῖ γιὰ νὰ ὀργανώσει τὴ συζήτηση.

Στὸ διάστημα τέτοιας συζήτησης θὰ μποροῦσαν νὰ ὡριμάσουν οἱ συνθῆκες γιὰ τὸ σχηματισμὸ ἑνιαίας διεθνοῦς ὀργάνωσης τῶν Ἐπαναστατῶν Μαρξιστῶν.

Τὸ πρόβλημα τοῦ ὀνόματος μιᾶς τέτοιας ὀργάνωσης παραμένει ἀνοιχτό, καὶ γιὰ τὴν Τάση μας ἔχει δευτερεύοντα χαρακτήρα. Τὸ οὐσιῶδες εἶναι μιὰ τέτοια Ὀργάνωση νὰ αὐτοκαθοριστεῖ κατὰ τὴν ἔννοια ποὺ προτείνουμε.

Ἐλπίζουμε πὼς ἡ Διεύθυνσή σας θὰ σᾶς γνωστοποιήσει αὐτὸ τὸ κείμενο καὶ θὰ θελήσει νὰ μᾶς κρατήσει ἐνήμερους τῆς προπαρασκευῆς τοῦ XIου Παγκοσμίου Συνεδρίου σας, ποὺ ἐπὶ τόσο μακρὺ διάστημα ἔχει ἀναβληθεῖ. Μιὰ ἀντιπροσωπεία τῆς Τάσης μας εἶναι ἕτοιμη νὰ παραβρεθεῖ καὶ νὰ ἐκθέσει αὐτὲς τὶς ἀπόψεις της.

10 Ἰουνίου 1979

Μὲ τοὺς ἐπαναστατικούς μας χαιρετισμοὺς
Ἡ Διεθνὴς Γραμματεία τῆς Διεθνοῦς
Μαρξιστικῆς Ἐπαναστατικῆς Τάσης

Ντοκουμέντα τῆς Διεθνοῦς Μαρξιστικῆς 'Επαναστατικῆς Τάσης Δ Μ.Ε.Τ.

Α. 'Η σημερινὴ φάση τῆς Αἰθιοπικῆς 'Επανάστασης

Μετὰ τὴν πτώση τῆς ἀπολυταρχικῆς καὶ προαιώνιας μοναρχίας τοῦ Χαϊλὲ Σελασιέ, ἕνα ἐπαναστατικὸ προτσέσσο ἄρχισε στὴν Αἰθιοπία, ποὺ ἔτεινε νὰ μεταβάλει ριζικὰ τὶς ἀπαρχαιωμένες κοινωνικές, οἰκονομικὲς καὶ πολιτικὲς δομὲς τῆς χώρας. Οἱ μάζες εἰσέβαλαν στὴν πολιτικὴ σκηνὴ καὶ ἰδιαίτερα οἱ ἀγροτικὲς μάζες, καταργώντας τὰ φεουδαρχικὰ δεσμὰ καὶ ἀνακτώντας τὴ γῆ γιὰ λογαριασμό τους.

'Ο στρατός, ἡ μοναδικὴ ὀργανωμένη δύναμη σὲ ἐθνικὴ κλίμακα, προσπάθησε νὰ θέσει ὑπὸ ἔλεγχο τὸ προτσέσσο, καὶ οἱ βοναπαρτιστικὲς δυνάμεις στοὺς κόλπους του, παρασυρμένες ἀπὸ τὴν ἐπαναστατικὴ ὁρμὴ τῶν μαζῶν, κατόρθωσαν νὰ κρατήσουν τὴν ἐξουσία γιὰ τὸν ἑαυτό τους.

'Ιδιαίτερα αὐτὴ εἶναι ἡ περίπτωση τοῦ Μενγκίστου καὶ τῆς ὁμάδας του, ποὺ παραμερίζοντας διαδοχικὰ ὅλα τὰ στοιχεῖα τὰ ὁποῖα ἔτειναν νὰ διεκδικήσουν αὐτὴ τὴν ἐξουσία.

Κατὰ τὴ διάρκεια μιᾶς ὁλόκληρης περιόδου, ἡ αἰθιοπικὴ ἐπανάσταση κυριαρχεῖτο πρὶν ἀπ' ὅλα ἀπὸ τὴ δράση τῶν μαζῶν καὶ τὶς ποικίλες πρωτοβουλίες τους μὲ τὶς ὁποῖες προσπαθοῦσαν νὰ ἐκφράσουν καὶ νὰ ὀργανώσουν τὴν ἄμεση ἐξουσία τους στὴν ὕπαιθρο καὶ στὶς πόλεις. 'Αλλὰ οἱ ξένες ἐπεμβάσεις ἐνάντια στὴν αἰθιοπικὴ ἐπανάσταση, μαζὶ μὲ τὸν ἐμφύλιο πόλεμο στὸ ἐσωτερικό, ἰδίως ἀπὸ τὴν πλευρὰ τῶν ἀπαλλοτριωθέντων φεουδαρχῶν, ἀνάγκασαν τὴν ἀδύνατη βοναπαρτιστικὴ ἐξουσία τοῦ Μενγκίστου νὰ προστρέξει στὴ βοήθεια τῶν Σοβιετικῶν καὶ Κουβανῶν.

Αὐτὴ ἡ βοήθεια, σὲ μιὰ πρώτη φάση, συνέβαλε στὸ νὰ σώσει τὴν αἰθιοπικὴ ἐπανάσταση, ἐμποδίζοντάς την νὰ ὑποκύψει στὶς τελείως ἀντιδραστικὲς δυνάμεις τοῦ ἐσωτερικοῦ καὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ. 'Αλλὰ σὲ μιὰ δεύτερη φάση, δυνάστευσε καὶ γραφειοκρατικοποίησε σημαντικὰ τὴν ἐπανάσταση πρὸς ὄφελος τῶν ἀντιλήψεων καὶ τῶν συμφερόντων τοῦ Κρεμλίνου.

'Η ἐξουσία τοῦ Μενγκίστου βρίσκεται ἡ ἴδια σήμερα σὲ κίνδυνο, στὸ μέτρο ποὺ αὐτὸς θ' ἀντιστεκόταν στὰ σχέδια τῶν Σοβιετικῶν, ποὺ ἐνεργοῦν σὲ γενικὴ συμφωνία μὲ τοὺς Κουβανούς, ἀποβλέποντας στὴ δημιουργία ἑνὸς μοναδικοῦ Κόμματος, καὶ ἑνὸς μοντέλου «σοσιαλιστικοῦ» κατ' εἰκόνα ἐκείνου ποὺ κυριαρχεῖ στὶς χῶρες τοῦ μπλὸκ τῆς Βαρσοβίας. Ἔτσι, ἡ αἰθιοπικὴ ἐπανάσταση, ποὺ δὲν μπόρεσε ποτὲ νὰ φτάσει στὴν πλήρη της ἄνθιση, μπῆκε πρώιμα στὴ φάση τῆς θερμιδωριανῆς ἐπαναστροφῆς της, προσπαθώντας νὰ γραφειοκρατικοποιήσει καὶ νὰ ἐλέγξει ἀπὸ τὸ κέντρο ὅλα τὰ δημιουργήματα μὲ αὐτοδιαχειριστικὲς διαθέσεις τῶν μαζῶν στὰ χωριὰ καὶ στὶς πόλεις. Πρέπει, λοιπόν, σήμερα, νὰ τοποθετηθεῖ ἡ ἀποχώρηση τῶν Σοβιετικῶν καὶ τῶν Κουβανῶν ἀπὸ τὴν Αἰθιοπία, καὶ νὰ μὴ γίνει δεκτὴ παρὰ μόνο ἡ οἰκονομικὴ καὶ τεχνική τους βοήθεια, αὐστηρὰ κάτω ἀπὸ αἰθιοπικὸ ἔλεγχο, καὶ νὰ γίνει ἀγώνας γιὰ νὰ ἐπιστραφεῖ ἡ πολιτικὴ ἐξουσία στὶς ἐπιτροπὲς στὶς ἐκλεγμένες ἀπὸ τὶς μάζες καὶ μιὰ συντακτικὴ συνέλευση ποὺ θὰ ἐξέλεγε τὴν κεντρικὴ πολιτικὴ ἐξουσία καὶ στὴν ἐκλογὴ τῆς ὁποίας θὰ ἔπαιρναν μέρος ὅλοι οἱ πολιτικοὶ σχηματισμοὶ τῆς χώρας, ποὺ θὰ ἀποδέχονταν τὸ γενικὸ πλαίσιο τῆς ἐπανάστασης καὶ τὶς κατακτήσεις της.

'Η Αἰθιοπία ὑπῆρξε ἀπὸ πάντα μιὰ χώρα πολυφυλετική, πολυεθνική, ποὺ πρέπει ν' ἀναδιοργανωθεῖ πάνω σὲ μιὰ δημοκρατικὴ βάση, ὁμοσπονδιακὴ ἢ συνομοσπονδιακή, μὲ τὸ δικαίωμα γιὰ ὁρισμένες ἐθνότητες — ὅταν θὰ μποροῦν — νὰ ἐκφράζονται ἐλεύθερα καὶ νὰ φτάσουν ὡς τὸν ἀποχωρισμό. Στὸ πλαίσιο αὐτῆς τῆς ἀντίληψης καὶ ὄχι μὲ τὴ βία πρέπει νὰ λυθεῖ τὸ πρόβλημα τῆς 'Ερυθραίας, ποὺ καὶ ἡ ἴδια εἶναι περιοχὴ πολυφυλετικὴ ὅπως ὅλος ὁ βορρὰς τῆς χώρας καὶ ἡ Αἰθιοπία ὁλόκληρη.

'Η Αἰθιοπία παραμένει ἕνα παράδειγμα τῶν δυσκολιῶν ποὺ συναντᾶ σήμερα κάθε ἀληθινὴ ἐπανάσταση τοῦ τρίτου κόσμου, στὸ νὰ ἀναπτυχθεῖ ἐλεύθερα, στριμωγμένη ἀνάμεσα στὸν ἰμπεριαλισμὸ καὶ στὴ σοβιετικὴ γραφειοκρατία. 'Η ἔντονη γραφειοκρατική της παραμόρφωση ἐπιτρέπει ἕνα καθεστὼς χαρακτηριζόμενο ἀπὸ τὴν ἐπικυριαρχία τῆς οἰκονομίας τοῦ κράτους, ἱκανοῦ γιὰ ἕνα χρονικὸ διάστημα νὰ ἐπιλύει τὰ προβλήματα τῆς πρωταρχικῆς συσσώρευσης, μὲ σκοπὸ νὰ προβεῖ στὴν ἐκβιομηχάνιση τῆς χώρας καὶ νὰ καταστρέψει τὰ κατάλοιπα τῆς φεουδαρχίας (ἐκεῖ ὅπου ὑπάρχουν τέτοια).

'Αλλὰ ἡ δομὴ τοῦ πολιτικοῦ καθεστῶτος, μὲ τὴ μορφὴ μιᾶς ἐξουσίας βοναπαρτιστικῆς, ἔκφραση κυρίως τῶν συμφερόντων τῆς πλατειᾶς κρατικῆς γραφειοκρατίας, ποὺ ἐξαπλώνεται καὶ στηρίζεται στὶς καταπιεστικὲς δυνάμεις τοῦ στρατοῦ καὶ τῆς ἀστυνομίας, ἐμπόδισε μιὰ ἰσορροπημένη οἰκονομικὴ ἀνάπτυξη τῆς χώρας πρὸς ὄφελος τῶν πτωχῶν πλατειῶν μαζῶν. 'Απὸ τὴν ἄλλη πλευρά, διευκολύνει τὸν ἰδεολογικὸ καὶ πολιτικὸ ἔλεγχο ἀπὸ τὴ σοβιετικὴ γραφειοκρατία, ποὺ ἀπὸ μιὰ στιγμὴ καὶ πέρα θὰ μποροῦσε νὰ παίξει ἕναν ἀποφασιστικὸ ρόλο στὴ συνολικὴ ἐξέλιξη τοῦ καθεστῶτος.

Τὸ ζήτημα ποὺ μένει σὲ μᾶς νὰ λύσουμε εἶναι τὸ ἀκόλουθο: Πρέπει νὰ δώσουμε μιὰ κριτικὴ ὑποστήριξη σὲ τέτοια καθεστῶτα, ἐνάντια στὶς προσπάθειες τοῦ ἰμπεριαλισμοῦ καὶ τῆς ἀντίδρασης γιὰ νὰ τὰ ἀνακτήσουν; Καὶ νὰ τὰ θεωρήσουμε σὰν μεταβατικὰ καθεστῶτα ἀναπόφευκτα σὲ ὁρισμένες περιοχές, ἰδιαίτερα στὸν τρίτο κόσμο, ποὺ λύνουν καθήκοντα ἀντιδημοκρατικά, τὰ ὁποῖα εἶναι ἀδύνατον

νὰ ἐπιλυθοῦν ὑπὸ τὴν κυριαρχία τοῦ ἰμπεριαλισμοῦ; Ἢ πρέπει νὰ τὰ θεωρήσουμε σὰν ἀντιδραστικὰ ἐξ ὁλοκλήρου καὶ νὰ μείνουμε ἐπομένως ἀδιάφοροι στὶς διαθέσεις τοῦ ἰμπεριαλισμοῦ καὶ τῆς ἀντίδρασης νὰ τὰ ἐπανακτήσουν τελείως;

Ἡ θέση μας πρέπει νὰ μείνει αὐτὴ τῆς κριτικῆς ὑποστήριξης, ποὺ δὲν σημαίνει καμιὰ ὡραιοποίηση αὐτῶν τῶν καθεστώτων, καμιὰ χαλάρωση τῆς κριτικῆς γιὰ τὴν πολιτική τους καὶ τῆς ἐπίμονης πολιτικῆς δράσης, γιὰ νὰ τὰ ἀνατρέψουμε σὲ πρώτη εὐκαιρία, δηλαδὴ μόλις οἱ μάζες εἶναι σὲ θέση νὰ τὸ κάνουν, μὲ τὴν δημοκρατική τους ἐξουσία ὀργανωμένη σὲ ἐπιτροπές, κόμματα, συνδικάτα ἐλεύθερα καὶ σὲ μιὰ Συντακτικὴ Συνέλευση ἐκλεγμένη ἐπίσης ἐλεύθερα μὲ τὴ συμμετοχὴ ὅλων τῶν δυνάμεων ποὺ δέχονται τὶς ἀντικαπιταλιστικὲς κατακτήσεις.

Πάνω σὲ μιὰ τέτοια γραμμή, οἱ ἐπαναστατικὲς - μαρξιστικὲς δυνάμεις διεξάγουν τὸν ἀγώνα ἐνάντια στὴν πολιτικὴ ἐξουσία αὐτῶν τῶν καθεστώτων.

Δεκέμβρης 1978

Τὸ Γραφεῖο τῆς Διεθνοῦς Γραμματείας τῆς TMRI

Β. Ὁ Σινο-Βιετναμικὸς πόλεμος

Ὁ νέος πόλεμος, ποὺ ξέσπασε ἀνάμεσα σὲ «ἐργατικὰ» κρατη, τὴν Κίνα καὶ τὸ Βιετνάμ, ὀφείλεται σὲ αἰτίες συγκυριακές, ἀλλὰ καὶ σὲ αἰτίες πιὸ μόνιμες καὶ βαθειές. Ἀκολούθησε τὸ «σύμφωνο φιλίας» καὶ «ἀμοιβαίας βοήθειας», ποὺ συνήφθη τὸ περασμένο καλοκαίρι ἀνάμεσα στὸ Βιετνὰμ καὶ στὴν Σ. Ἕνωση καὶ τὴν εἰσβολὴ ποὺ ἀκολούθησε στὴν Καμπότζη ἀπὸ τὸ Βιετνάμ. Ἐμψυχωμένη ἀπὸ τὴν προστασία τοῦ Κρεμλίνου, ἡ κυβέρνηση τοῦ Ἀνόϊ νόμισε ὅτι μποροῦσε ν' ἀνατρέψει τὸ καθεστὼς τοῦ Πὸλ-Πὸτ ποὺ τὴν ἐνοχλοῦσε στὰ σύνορά της, διατηρώντας ἐκεῖ ἕναν ἐξαντλητικὸ καὶ διαρκῆ ἀνταρτοπόλεμο.

Ἀλλὰ αὐτὸ τὸ καθεστὼς βρισκόταν προφανῶς ὑπὸ τὴν προστασία τοῦ Πεκίνου. Ἔτσι, κάθε ἐπίθεση ἐναντίον του σήμαινε πρακτικὰ μιὰ ἀπαράδεκτη πρόκληση κατὰ τῆς ἴδιας τῆς Κίνας.

Μποροῦμε νὰ κάνουμε διάφορες ὑποθέσεις πάνω στὶς λαθεμένες ἐκτιμήσεις τῶν μὲν καὶ τῶν δέ, ποὺ κατέληξαν στὸ νὰ ἀποφασιστεῖ τὸ ἐπικίνδυνο ἐγχείρημα τῆς εἰσβολῆς τῆς Καμπότζης, τῆς βίαιας ἀνατροπῆς τοῦ καθεστῶτος τοῦ Πὸλ-Πὸτ καὶ τῆς ἀνταπάντησης τῆς Κίνας. Ἔτσι ἢ ἀλλοιῶς, αὐτὴ εἶναι ἡ πραγματικότητα.

Ἐπὶ πολλὲς βδομάδες, ὁ πόλεμος ἀνάμεσα στοὺς στρατιῶτες τῶν δύο «ἐργατικῶν» κρατῶν ἐμαίνετο, δημιουργώντας μιὰ πολὺ σημαντικὴ ἔνταση τῆς διεθνοῦς κατάστασης, ἱκανῆς νὰ προκαλέσει μιὰ μεγαλύτερη διεθνῆ κρίση. Πράγματι θὰ ἀρκοῦσε νὰ εἶχε διὰ μιᾶς ἡ Κίνα μιὰ ἐπιτυχία πιὸ μεγάλη ἢ νὰ προχωροῦσε πιὰ βαθειὰ στὸ Βιετνὰμ καὶ νὰ παρέμενε ἐκεῖ περισσότερο, γιὰ νὰ αἰσθανθεῖ τὸ Κρεμλῖνο ὑποχρεωμένο μὲ τὴ σειρά του νὰ ἐπέμβει. Ἀπ' αὐτὸ τὸ σημεῖο θὰ ὑπῆρχε κίνδυνος νὰ δημιουργηθεῖ μιὰ κατάσταση ἱκανὴ νὰ ἐξελιχθεῖ γρήγορα μὲ τρόπο ἀπρόβλεπτο καὶ ἀνεξέλεγκτο.

Ἔτσι, γιὰ μιὰ ἀκόμη φορά, σ' αὐτὴ τὴν περίοδο τὴ μεταπολεμική, σχεδὸν ἀγγίξαμε τὸ ἐνδεχόμενο μιᾶς μεγαλύτερης ἀτομικῆς σύγκρουσης, προκαλουμένης κατὰ τρόπο πρωτοφανῆ ἀπὸ μιὰ ἀρχικὴ σύγκρουση ἀνάμεσα σὲ μιὰ πλειάδα «ἐργατικῶν» Κρατῶν.

Τὰ προηγούμενα τῆς σύγκρουσης Κίνας — Βιετνὰμ ἔχουν τὶς ρίζες τους στὸν αὐξανόμενο ἀνταγωνισμὸ ἀνάμεσα στὴν κινέζικη καὶ σοβιετικὴ γραφειοκρατία, ἀπὸ τότε ποὺ ἡ τελευταία, τὴν ἐποχὴ τοῦ Κρούτσεφ, εἶχε τὴν αὐταπάτη ὅτι μπορεῖ νὰ ἐπιτύχει τὴν ὑποχώρηση τοῦ Πεκίνου κάτω ἀπὸ τὴν πίεσή της ἀφαιρώντας τὴ βοήθειά της καὶ ἀπομονώνοντάς το.

Ἤδη, ἀπ' αὐτὴ τὴν ἐποχὴ ἦταν δυνατὸν ν' ἀναμετρήσει κανένας μέχρι ποιό σημεῖο οἱ γραφειοκρατίες τῶν «ἐργατικῶν» κρατῶν, ἀντίπαλες στὸ διεθνὲς πεδίο, μποροῦσαν νὰ διακόψουν κάθε δεσμὸ μὲ τὸν προλεταριακὸ διεθνισμὸ καὶ τὰ πραγματικὰ συμφέροντα τῆς παγκόσμιας σοσιαλιστικῆς Ἐπανάστασης. Ἀπὸ τότε αὐτὸς ὁ ἀνταγωνισμὸς διαρκῶς αὐξάνεται. Ἡ σοβιετικὴ γραφειοκρατία ἐνισχύει τὴ στρατιωτική της δύναμη καὶ τὸ διεθνὴ ρόλο καὶ ἡ κινέζικη γραφειοκρατία μὲ τὶς ἀκατάπαυστες ἀνακατατάξεις στὶς γραμμές της, σταθεροποίησε τὶς θέσεις στὴ χώρα σὰν νέο κυριαρχικὸ κοινωνικὸ στρῶμα.

Βέβαια, αὐτοὶ οἱ ἐνδογραφειοκρατικοὶ ἀνταγωνισμοί, ποὺ μοιάζουν γιὰ μιὰ μακρυὰ περίοδο νὰ ὑπερισχύουν, παρὰ τὶς βαθειὲς ὁμοιότητες καὶ τῶν δύο κοινωνικῶν καθεστώτων, εὐνοοῦνται ἰδιαίτερα ἀπὸ τὴν κατάσταση τοῦ ἰμπεριαλισμοῦ, ἀποδυναμωμένου σφαιρικά, καὶ διαιρεμένου αὐτοῦ τοῦ ἴδιου ἀνάμεσα σὲ ἀνταγωνιστικοὺς πόλους στὴν παγκόσμια ἀγορά, ὅπου καθένας ἀγωνίζεται γιὰ τὴ δικιά του ἐπιβίωση.

Ἔχουμε δεῖ ἕνα τέτοιο ἀσυνήθιστο φαινόμενο ἤδη ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τοῦ 2ου παγκόσμιου πόλεμου, ὅπου ἡ ΕΣΣΔ βρέθηκε σύμμαχος τοῦ «δημοκρατικοῦ» στρατοπέδου τοῦ ἰμπεριαλισμοῦ καὶ μπόρεσε ἔτσι νὰ νικήσει τὸ φασιστικό του στρατόπεδο.

Ἀλλὰ ἀπὸ τότε, οἱ ἀνάγκες τῆς ἐπιβίωσης τοῦ ἰμπεριαλισμοῦ καὶ τῶν διάφορων ἀνταγωνιστικῶν στρωμάτων του, δὲν παύουν νὰ ἐνισχύονται, διευκολύνοντας τὰ περιστασιακὰ πλησιάσματα μὲ τὶς ἀνταγωνιστικὲς κρατικὲς ἐθνικὲς γραφειοκρατίες.

Ἂν ἡ σινο-σοβιετικὴ διαφορὰ δὲν σταματᾶ νὰ ἐπιδεινώνεται καὶ νὰ ὑπεισέρχονται μέσα σ' αὐτὴν ἐκδηλώσεις τόσο σοβαρὲς ὅπως ἡ σινο-βιετναμικὴ ἔνοπλη σύρραξη, αὐτὸ ἐξηγεῖται ἀπὸ τὸ γεγονὸς ὅτι μιὰ ὁλόκληρη τάση τῆς κινέζικης γραφειοκρατίας θεωρεῖ προτιμότερη γιὰ τὴν ἀνάπτυξη τῆς Κίνας καὶ γιὰ τὴ δικιά της βάση, νὰ συμμαχεῖ περιστασιακὰ μὲ τὸν ἰμπεριαλισμό καὶ νὰ προστρέχει στοὺς πόρους ἀπὸ τὸ τμῆμα τῆς παγκόσμιας ἀγορᾶς ποὺ ἐλέγχεται ἀπ' αὐτόν. Ἐκμεταλλευόμενη τὸν αὐξανόμενο τρόμο ποὺ ἐνσπείρει στὸν ἰμπεριαλισμὸ ἡ ἀνερχόμενη στρατιωτικὴ δύ-

ναμη τῆς ΕΣΣΔ, καθὼς καὶ ἡ νέα διεθνής της πολιτική, ποὺ χαρακτηρίζεται ἀπὸ τὸν ἰμπεριαλισμὸ σὰν «ἐπιθετική» στὸν «Τρίτο Κόσμο» καὶ ἀντανακλᾶ αὐτή της τὴ δύναμη, ἡ κινέζικη γραφειοκρατία ὑπολόγισε ὅτι θὰ μποροῦσε νὰ ἐκμεταλλευτεῖ αὐτὸν τὸν φόβο καὶ γιὰ νὰ προστατευτεῖ ἐνάντια σὲ μιὰ ἐνδεχόμενη ἐπίθεση ἀπὸ τὸ Κρεμλῖνο καὶ γιὰ νὰ ἐκμοντερνίσει ὅσο γίνεται ταχύτερα τὴν καθυστερημένη οἰκονομία καὶ τὸν ἐξοπλισμό της. Οἱ ἐξελίξεις ἐπιταχύνθηκαν ἀπὸ τὸ Μάη τοῦ 1978.

Ἡ Οὐάσιγκτον, ἔχοντας ἀποφασίσει αὐτὴν περίπου τὴν ἐποχὴ νὰ παίξει μέχρι τέλους τὸ «κινέζικο χαρτὶ» καὶ νὰ παραμερίσει ἔτσι τὴν παραδοσιακή της γιὰ μιὰ ὁλόκληρη περίοδο τῆς «ὕφεσης», ποὺ εὐνοοῦσε ὁ μόνιμος διάλογος μὲ τὴ Μόσχα καὶ νὰ προσανατολισθεῖ πρὸς ἕνα νέο ἄξονα Πεκῖνο — Τόκιο — Οὐάσιγκτον. Ὥστε, ὁ κύριος στρατηγικὸς στόχος τοῦ Κρεμλίνου εἶναι νὰ σπάσει αὐτὸν τὸν ἄξονα στὸν σχηματισμό του καὶ νὰ ἐμποδίσει ἔτσι μιὰ νέα «περικύκλωση» τῆς ΕΣΣΔ. Ἡ συμμαχία μὲ τὸ Βιετνὰμ καὶ ἡ εἰσβολὴ στὴν Καμπότζη, ποὺ ἦταν εἶδος κινέζικου προτεκτοράτου, ἐγγράφεται σ' αὐτὴν τὴν σοβιετικὴ ἀντεπίθεση.

Ὅτι τὸ καθεστὼς τοῦ Πόλ-Πὸτ ὑπῆρξε τερατῶδες καὶ τυραννικό, ἔχοντας ἐξοντώσει φυσικὰ ἑκατομμύρια κατοίκους τῆς χώρας εἶναι ἕνα γεγονὸς ποὺ οἱ Βιετναμέζοι καὶ οἱ Σοβιετικοὶ ἀναγνωρίζουν τώρα ἀνοιχτά. Ἀλλὰ ἔχουμε νὰ παρατηρήσουμε ὅτι κατὰ τὴ γενοκτονία ποὺ διαπράχθηκε στὴ χώρα ἀπὸ μιὰ ὁμάδα γραφειοκρατῶν μὲ μικροαστικὴ ἢ ἀγροτικὴ προέλευση ἀναθρεμμένων στὴν πιὸ μεγάλη ἰδεολογικὴ σύγχυση τοῦ σταλινομαοϊσμοῦ, ποὺ ὀνειρεύτηκαν νὰ ἐγκαθιδρύσουν ἕναν «ἀγροτικὸ κομμουνισμό», ἐπιλύοντας τὰ μεγάλα προβλήματα τῆς μεταβατικῆς περιόδου στὸ οἰκονομικό, πολιτικὸ καὶ κοινωνικὸ πεδίο, μόνο μὲ τὴ μαζικὴ φυσικὴ ἐξόντωση ἀνθρωπίνων θυμάτων, οὔτε τὸ Ἀνόϊ οὔτε ἡ Μόσχα δὲν διαμαρτυρήθηκαν καὶ δὲν κατάγγειλαν αὐτὲς τὶς τρέλλες καὶ τὰ ἐγκλήματα. Αὐτὲς οἱ χῶρες δὲν ἀντέδρασαν παρὰ μόνον στὰ πλαίσια τοῦ ἀνταγωνισμοῦ τους μὲ τὸ Πεκίνο, τὸ ὁποῖο χρησιμοποιοῦσε τὸ ἀχρεῖο καθεστὼς τοῦ Πόλ-Πὸτ γιὰ νὰ ἐμποδίσει τὴ σταθεροποίηση τοῦ καθεστῶτος τοῦ Ἀνόϊ στὸ σύνολο τοῦ Βιετνὰμ καὶ τὴν πραγματοποίηση τῶν προθέσεών του στὸ σύνολο τῆς Ἰνδοκίνας.

Ἡ ἀνατροπὴ τοῦ Πόλ-Πὸτ ἐπιτάχυνε τὴν κινέζικη ἐπέμβαση στὸ Βιετνάμ, ποὺ εἶχε ἀναγγελθεῖ ἀπὸ τὸν Τέγκ ἤδη κατὰ τὸ ταξίδι του στὴν Οὐάσιγκτον. Οἱ Ἀμερικάνοι, τουλάχιστον σιωπηρά, εἶχαν δώσει τὴ συγκατάθεσή τους, ἀλλὰ πιθανὸν δὲν γνώριζαν σὲ λεπτομέρειες τὴ συγκεκριμένη μορφὴ ποὺ θὰ ἔπαιρνε ἡ κινέζικη «τιμωρία», οὔτε καὶ εἶχαν ὑπολογίσει τὶς συνέπειες ποὺ θὰ δημιουργοῦσε μιὰ τέτοια ἐπιχείρηση. Ἐξ ἄλλου, εἶναι ἀκόμη διαιρεμένοι πάνω στὸν τρόπο ποὺ πρέπει νὰ παίξουν τὸ «κινέζικο χαρτὶ» καὶ νὰ διατηρήσουν τὴν ἰσορροπία ἀνάμεσα στὸ Πεκῖνο καὶ στὴ Μόσχα.

Ὅσο γιὰ τοὺς Σοβιετικούς, ποὺ ἐνθάρρυναν ἢ ἀκόμα ὑποκίνησαν τοὺς Βιετναμέζους νὰ καταλάβουν τὴν Καμπότζη, κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ σινο-βιετναμικοῦ πολέμου ἔπαιξαν τὸ ρόλο τους μὲ «ψυχραιμία καὶ ὑπευθυνότητα», ἀποβλέποντες πρὶν ἀπ' ὅλα νὰ καταφέρουν χτυπήματα στὸ σχηματιζόμενο ἄξονα Πεκῖνο — Τόκιο — Οὐάσιγκτον.

Ἀπειλῶντας νὰ ἐπέμβουν μὲ τὴ σειρά τους, κατέστησαν ὑπεύθυνους γιὰ αὐτὴ τὴ διεθνῆ κρίση καὶ τὶς συνέπειές της ἀπὸ τὴ μιὰ τοὺς Ἀμερικάνους καὶ ἀπὸ τὴν ἄλλη τοὺς Γιαπωνέζους καὶ τοὺς Εὐρωπαίους, ποὺ σὲ διαφορετικὰ ἐπίπεδα ἐνθάρρυναν τὶς «προκλήσεις» καὶ τὴν «ἀνευθυνότητα» τῶν Κινέζων.

Γνώριζαν ὅτι ἔτσι θὰ ὀξύνουν τὶς διαιρέσεις τῶν διευθυνόντων στρωμάτων τῶν Ἀμερικάνων καὶ θὰ δυναμώσουν τὶς λανθάνουσες «οὐδετεριστικὲς» τάσεις τῶν Γιαπωνέζων καὶ κυρίως τῶν Εὐρωπαίων. Ἐπίσης ἐλπίζαν νὰ ἐκμεταλλευτοῦν γιὰ λογαριασμό τους τὶς ἀνησυχίες, τοὺς φόβους καὶ τὶς ἀποδοκιμασίες ποὺ προκάλεσε ἡ κινέζικη εἰσβολὴ σὲ πολλὲς ἀσιατικὲς χῶρες καὶ τοῦ «Τρίτου Κόσμου» γενικά. Ἡ ἐπιρροή τους στὸ καθεστὼς τοῦ Ἀνόϊ, πιὸ ἐξασθενημένο παρὰ ποτέ, ἐνισχύθηκε.

Ἡ ἐπέμβαση τῶν κινέζων στὸ Βιετνάμ, παρὰ τὴν ἰσχυρὴ ἀντίσταση τῶν Βιετναμέζων καὶ τὶς ἀδυναμίες τοῦ στρατοῦ καὶ τοῦ κινέζικου ἐξοπλισμοῦ συνέβαλε κατὰ πολὺ στὸ νὰ ἀποδυναμώσει περισσότερο τὸ καθεστὼς τοῦ Ἀνόϊ, ἐξαντλημένο ἀπὸ τὴν μακρυὰ προσπάθεια τοῦ πολέμου καὶ ἀπὸ σοβαρὲς ἐσωτερικὲς δυσκολίες. Αὐτὲς οἱ μεγάλες δυσκολίες δὲν προέρχονται μόνον ἀπὸ τὶς θεομηνίες τῆς φύσεως, οὔτε ἀπὸ τὸ σαμποτάζ τῆς κινέζικης μειοψηφίας τοῦ Νότου, ἢ ἀπ' ἄλλες ἐξωτερικὲς αἰτίες. Προέρχονται ἐξ ἴσου ἀπὸ τὴν γενικὴ πολιτικὴ τοῦ καθεστῶτος τοῦ Ἀνόϊ, χυμένη στὸ καλούπι τῶν σταλινικῶν ἀντιλήψεων ποὺ ἀφοροῦν τὸν τρόπο τῆς μετάβασης στὸ σοσιαλισμὸ οἰκονομικὰ καὶ πολιτικά. Στὴ θέση μιᾶς πολιτικῆς τοῦ εἴδους τῆς Ν.Ε.Π., ἀπόλυτα ἀπαραίτητης γιὰ μιὰ μακρυὰ περίοδο καὶ πλήρως ἐλεγχόμενης σὲ πολιτικὸ ἐπίπεδο ἀπὸ μιὰ γνήσια δημοκρατικὴ ἐξουσία τῶν μαζῶν καὶ σὲ οἰκονομικὸ ἐπίπεδο ἀπὸ μιὰ παράλληλη καὶ γρήγορη ἀνάπτυξη τῆς ἐλαφριᾶς καὶ βαριᾶς βιομηχανίας, τὸ καθεστὼς τοῦ Ἀνόϊ ἐπιτάχυνε τὴν κρατικοποίηση τοῦ συνόλου τῆς οἰκονομίας, ἐνίσχύοντας τὴν διοικητικὴ κολλεκτιβοποίηση τῆς ἀγροτικῆς οἰκονομίας, χωρὶς νὰ ὑπάρχουν ἀκόμα οἱ πολιτικὲς καὶ οἰοἰκονομικὲς προϋποθέσεις ἑνὸς τέτοιου σταδίου.

Μ' αὐτὸ τὸν τρόπο ἐπικράτησε γρήγορα στὸ σύνολο τῆς χώρας καὶ ἰδιαίτερα στὸ Νότο, ἕνα εἶδος «πολεμικοῦ κομμουνισμοῦ», διοικημένου ἀπὸ μιὰ γραφειοκρατία κατὰ πολὺ ἀνίκανη, διεφθαρμένη καὶ αὐταρχική, ποὺ ὄξυνε σημαντικὰ τὶς κληρονομημένες ἀπὸ τὸ παρελθὸν δυσκολίες, καὶ αὐτὲς ποὺ προέρχονταν ἀπὸ τὶς συμφορὲς τῆς φύσης καὶ τὴν ἀπουσία σοβαρῆς διεθνοῦς βοήθειας.

Ἡ βιασύνη μὲ τὴν ὁποία συντελέστηκε ἡ ἐνσωμάτωση τοῦ Βιετνὰμ στὴ ζώνη τῆς σοβιετικῆς ἐπιρροῆς δὲν συνέβαλε καθόλου στὴν ἄμβλυνση αὐτῶν τῶν δυσκολιῶν. Εἶχε σὰν συνέπεια νὰ αὐξήσει τὸ βάρος τῶν σταλινικῶν ἀντιλήψεων ὅσον ἀφορᾶ τὴ διοίκηση τῆς χώρας, πλησιάζοντάς την στὸ «σοβιετικὸ» μοντέλο καὶ νὰ μεταφέρει τὴ βοήθεια τῆς

ΕΣΣΔ καὶ τῶν συμμάχων της στὸ στρατιωτικὸ ἐπίπεδο ἐναντίον τῆς Κίνας. Ἐξ ἄλλου, ἀποθάρρυνε τὴν ἀπαραίτητη διεθνῆ βοήθεια πρὸς τὸ Βιετνάμ, ποὺ ἐμφανίζεται τώρα σὰν ἕνα νέο σοβιετικὸ προτεκτοράτο στὴν Ἀσία.

Ἀλλὰ κυρίως ἔχει σὰν ἀποτέλεσμα νὰ ἐντείνει τὴν ἀντίθεση τοῦ Πεκίνου στὸ Ἀνόϊ, θεωρούμενο ἀπὸ τὴν κινέζικη γραφειοκρατία σὰν μιὰ σοβιετικὴ βάση ἐνάντια στὴν ἀσφάλειά της, ποὺ προσπαθεῖ νὰ κυριαρχήσει σ' ὅλη τὴν Ἰνδοκίνα, ἂν καὶ στὸ βάθος ἡ πιὸ μεγάλη ἐπιθυμία τοῦ Πεκίνου εἶναι νὰ φέρει τὸ Βιετνάμ στὶς τάξεις τῶν κινέζικων προτεκτοράτων.

Τὸ νὰ ἀκολουθεῖ μιὰ πολιτικὴ διαρκῶς ἐναντίον τῆς Κίνας θὰ φαινόταν μακροπρόθεσμα σὰν πολιτικὴ αὐτοκτονίας ἀπὸ τὴν πλευρὰ τοῦ Βιετνάμ.

Μὰ ὅποια κι ἂν θὰ μποροῦσε νὰ εἶναι μιὰ περιστασιακὴ συμφωνία μὲ τὴν Κίνα, ὅσο τὸ Ἀνόϊ θὰ παρέμεινε στὴ ζώνη τῆς σοβιετικῆς ἐπιρροῆς καὶ προσπαθοῦσε νὰ ἐλέγξει γιὰ λογαριασμό του ἐξ ἴσου ὅλη τὴ χερσόνησο, τὸ Πεκῖνο θὰ διατηροῦσε ἕνα συνεχῆ ἀνταρτοπόλεμο σ' ὅλη τὴ ζώνη τῶν συνόρων, ποὺ κατοικοῦνται ἀπὸ φυλὲς ἀνυπότακτες καὶ ἀτίθασες, μὲ τὴ βοήθεια κινέζων πρακτόρων. Τὸ ἴδιο θὰ ἔκανε στὸ ἐσωτερικὸ τῆς Καμπότζης καὶ τοῦ Λάος.

Μιὰ τέτοια κατάσταση θὰ ἐξαντλοῦσε μακροπρόθεσμα τὸ ἀποδυναμωμένο Βιετνάμ καὶ θὰ ἐμπόδιζε τὸ καθεστὼς τοῦ Ἀνόϊ νὰ σταθεροποιηθεῖ πάνω σὲ μιὰ βάση δημοκρατικὴ καὶ νὰ ἀναπτυχθεῖ ἡ χώρα οἰκονομικὰ ἰσόμερα.

Θὰ ἐνισχύσει τὴν ἀνάπτυξη μιᾶς γραφειοκρατίας ἀνίκανης καὶ διεφθαρμένης ποὺ θὰ ἦταν ὑποχρεωμένη νὰ κυβερνᾶ τρομοκρατικὰ καὶ νὰ αὐξάνει τὴν ἐξάρτησή της ἀπ' τὸ Κρεμλῖνο.

Ἐν τούτοις ὁ ἡρωϊκὸς λαὸς τοῦ Βιετνάμ, ποὺ συγκεντρώνει τὴ βαθειὰ συμπάθεια τῶν ἐπαναστατικῶν δυνάμεων ὅλου τοῦ κόσμου, ἄξιζε κάτι τελείως διαφορετικό: τὴν ἄνθηση μιᾶς γνήσιας σοσιαλιστικῆς δημοκρατίας, βασισμένης στὴν αὐτοδιαχείριση τῆς οἰκονομίας καὶ τῆς κοινωνίας ἀπὸ τὶς μάζες ποὺ σήκωσαν ἐπὶ τόσα χρόνια τὸ κολοσσιαῖο βάρος τοῦ πολέμου καὶ ἤξεραν ν' ἀναπτύσσουν σ' αὐτὴ τους τὴν προσπάθεια τὶς πρωτοβουλίες τους καὶ τὶς αὐτοδιαχειριστικές τους ἱκανότητες.

Γιὰ νὰ πραγματοποιηθεῖ μιὰ τέτοια προοπτική, εἶναι ἀπαραίτητο τὸ Βιετνὰμ νὰ ἀποδεσμευθεῖ ἀπὸ τὰ μπλὸκ τῶν ἀνταγωνιστικῶν «ἐργατικῶν» Κρατῶν καὶ νὰ μείνει οὐδέτερο, ἀνεξάρτητο, δημιουργώντας ἰσότιμες σχέσεις μὲ τοὺς μὲν καὶ τοὺς δέ, καὶ νὰ ἀποσυρθεῖ ἀπὸ κάθε ἀνάμιξη στὰ προβλήματα τῶν ἄλλων λαῶν τῆς Ἰνδοκίνας, τῆς Καμπότζης καὶ τοῦ Λάος.

Οἱ παγκόσμιες ἐπαναστατικὲς δυνάμεις πρέπει νὰ ὀργανώσουν μιὰ καμπάνια γιὰ μιὰ τέτοια λύση, καλώντας ἀσταμάτητα τὶς χῶρες ποὺ συμμετέχουν στὴ διαμάχη: Κίνα, Βιετνάμ, Καμπότζη, Λάος καὶ ΕΣΣΔ, νὰ σεβαστοῦν τὴν οὐδετερότητα καὶ τὴν ἀνεξαρτησία κάθε λαοῦ τῆς Ἰνδοκίνας, νὰ ἀποσύρουν τὶς ἔνοπλες δυνάμεις τους ἀπὸ ὅλα τὰ κατεχόμενα ἐδάφη, ποὺ ἔχουν καταληφθεῖ ἢ «προστατεύονται» καὶ νὰ δημιουργήσουν σχέσεις ἀμοιβαῖα ἀποδεκτὲς μὲ διαπραγματεύσεις ἀνάμεσά τους ἀπαλλαγμένες ἀπὸ κάθε πίεση, ἀπειλὴ ἢ ἀντίληψη «μεγάλης δυνάμεως».

Θὰ ζητήσουν ἐπίσης τὴ διεθνὴ βοήθεια γιὰ τὸ Βιετνὰμ καὶ γιὰ τοὺς ἄλλους λαοὺς τῆς Ἰνδοκίνας, σπάζοντας τὴν ἀκραία ἀπομόνωση μέσα στὴν ὁποία αὐτοὶ οἱ λαοὶ ἔχουν στριμωχθεῖ.

Ἐν τούτοις δὲν θὰ διατηρήσουν καμμιὰ αὐταπάτη ποὺ ἀφορᾶ τὶς τεράστιες δυσκολίες γιὰ τὴν ἐπίτευξη αὐτῶν τῶν σκοπῶν καὶ κυρίως τὸν ἄκρατο γραφειοκρατικὸ χαρακτῆρα τῶν καθεστώτων καὶ τοὺς ἐπίσης ἄκρατους ἐθνικοὺς καὶ ἐθνικιστικούς τους ἀνταγωνισμούς.

Αὐτὸ ὑποχρεώνει τὶς ἐπαναστατικὲς - μαρξιστικὲς δυνάμεις νὰ ἐξακολουθήσουν καὶ νὰ ἐμβαθύνουν τὶς συζητήσεις ποὺ ἀφοροῦν τὰ θεωρητικὰ καὶ πολιτικὰ προβλήματα ποὺ θέτει ἡ νέα φάση τῆς ἐξέλιξης τῶν «ἐργατικῶν» κρατῶν, χαρακτηριζόμενη ἀπὸ ἀληθινοὺς πολέμους μεταξύ τους, χωρὶς νὰ ἐνδιαφέρονται γιὰ τὴν ἐκμετάλλευση αὐτῶν τῶν διαμαχῶν ἀπὸ τὸν ἰμπεριαλισμὸ καὶ τὴν ἀντίδραση καὶ τοὺς πραγματικοὺς κινδύνους ποὺ φέραν, μέσα σὲ μιὰ διεθνὴ κατάσταση ποὺ δὲν παύει νὰ γίνεται ὁλοένα πιὸ ἐκρηκτική, ἀφήνοντας νὰ διαφαίνεται μέσα ἀπὸ κρίσεις ὀξυνόμενες καὶ ἐπαναλαμβανόμενες, τὸ φάντασμα τοῦ παγκόσμιου ἀτομικοῦ πολέμου.

11 Μάρτη 1979

Τὸ Γραφεῖο τῆς Δ.Γ. τῆς TMRI

Γ. Ἀπόφαση πάνω στὸ Πυρηνικὸ ζήτημα

Τὰ πυρηνικὰ δυστυχήματα ποὺ πολλαπλασιάζονται στὶς Ἡν. Πολιτεῖες καὶ ἀλλοῦ, οἱ ἐπανειλημμένες ἀποκαλύψεις ἀπὸ ἐπιστήμονες καὶ τεχνικοὺς εἰδικευμένους στὸ πυρηνικὸ ζήτημα καὶ τὶς ἐγκαταστάσεις του, δώσανε μιὰ καινούργια καὶ δυνατὴ ὤθηση στὸ παγκόσμιο ἀντιπυρηνικὸ κίνημα καὶ ἔκαναν τοὺς ἀπολογητὲς αὐτῆς τῆς πηγῆς ἐνέργειας νὰ περάσουν στὴν ἄμυνα.

Ἀλλὰ ταυτόχρονα, μπροστὰ στὸν πανικὸ ποὺ προκαλεῖ ἡ ἀνατίμηση τοῦ πετρελαίου καὶ οἱ προοπτικὲς δυνατῆς προσεχοῦς του σπανιότητας, τόσο ἡ δυτικὴ ἀστικὴ τάξη, ὅσο καὶ οἱ Ἀνατολικὲς γραφειοκρατίες, προσπαθοῦν νὰ καλμάρουν τὶς ἀνησυχίες, ν' ἀποπροσανατολίσουν τὸ κοινό, καὶ νὰ ἐξακολουθήσουν τὰ σχέδιά τους σχετικὰ μὲ τὴν ἀνάπτυξη τῆς πυρηνικῆς ἐνέργειας.

Οἱ λόγοι αὐτῆς τῆς ἐπιμονῆς δὲν εἶναι μονάχα καθαρὰ οἰκονομικοί, δηλαδὴ ἡ φροντίδα ν' ἀποφευχθεῖ ἀκόμα πιὸ δεινὴ κρίση ἐξαιτίας τῆς ἔλλειψης ἐπαρκοῦς ἐνεργείας, καὶ γιὰ νὰ ἐπιτευχθεῖ τὸ πέρασμα σ' ἄλλες μορφὲς ἐνεργείας ἄφθονης καὶ φθηνῆς, ὑπὸ ὅσο τὸ δυνατὸ πιὸ ἀνώδυνες συνθῆκες.

Ἡ πυρηνικὴ ἐνέργεια ἀπὸ τὴ μιὰ μεριὰ συνδέε-

ται μὲ τὴν κατασκευὴ τῶν πυρηνικῶν ὅπλων πάνω στὰ ὁποῖα στηρίζεται ἡ δύναμη τῶν «ὑπερμεγάλων» καὶ οἱ σημερινές τους σχέσεις, καὶ ἀπὸ τὴν ἄλλη εἶναι πηγὴ καθαρὰ «πολιτικῆς» ἐνεργείας, ποὺ ἀπὸ τὴ φύση της εἶναι συνυφασμένη μὲ αὐταρχικά, ἱεραρχικά, ἐλιτιστικὰ καθεστῶτα, βασιζόμενα πάνω στὴν προώθηση τῶν διανοουμένων, τεχνοκρατῶν καὶ γραφειοκρατῶν, ποὺ κατέχουν τὶς γνώσεις γιὰ τὴ λειτουργία καὶ τὸν ἔλεγχο τῆς πυρηνικῆς ἐνέργειας. Οἱ ἐγκαταστάσεις της ἀπαιτοῦν πολὺ μεγάλα κεφάλαια καὶ ἡ ἐξαιρετικὴ πολυπλοκότητά τους καὶ ἡ «προστασία» τους ὁλοένα καὶ πιὸ δαπανηρή, ἐπιτηδευμένη, καὶ μυστική, παρέχουν πρόσφορο ἔδαφος σὲ ἐλιτίστικους μηχανισμοὺς τεχνοκρατῶν καὶ γραφειοκρατῶν, συνεδεμένων μὲ τὴν ἰσχὺ τοῦ Κράτους καὶ τὴν ὁλοένα καὶ μεγαλύτερη κυριαρχία του πάνω σ' ὁλόκληρη τὴν κοινωνία τῶν πολιτῶν.

Εἶναι γιὰ τὸ σύνολο ὅλων αὐτῶν τῶν λόγων ποὺ ἡ πυρηνικὴ ἐνέργεια εὐνοεῖται δυτικὰ καὶ ἀνατολικὰ καὶ ἐγείρονται φραγμοὶ ἐδῶ κι ἐκεῖ γιὰ νὰ ἐμποδίσουν τὴν ἔρευνα καὶ πραγματοποίηση ἄλλων σχεδίων καὶ τεχνολογιῶν ἐνέργειας, ὅπως π.χ. τῆς ἡλιακῆς ἐνέργειας.

Κι ὡστόσο, παίρνοντας ὑπ' ὄψη αὐτὸ ποὺ γίνεται ἤδη στὶς Ἡν. Πολιτεῖες καὶ μόνο, ξέρουμε πὼς ἡ ἡλιακὴ ἐνέργεια μπορεῖ ν' ἀναπτυχθεῖ τώρα πιὰ πολὺ γρήγορα καὶ ν' ἀντικαταστήσει ἐκείνη τοῦ ἀτόμου.

Ἡ πυρηνικὴ ἐνέργεια ἐξ ἄλλου, παραμένει θανάσιμα ἐπικίνδυνη πρῶτα - πρῶτα βέβαια γιατὶ εἶναι ὀργανικὰ συνδεδεμένη μὲ τὴν παραγωγὴ πυρηνικῶν ὅπλων.

Ἀλλὰ ἐπίσης γιατί:

α) Τὰ ἐργοστάσια «εἰρηνικῆς» ἀτομικῆς ἐνέργειας ὑπόκεινται πάντα στὸν κίνδυνο ἀπὸ δυστυχήματα ἀπρόβλεπτα ἐξαιρετικὰ σοβαρὰ ποὺ ἀποδεικνύουν ὅτι ἡ ἐπιστήμη καὶ ἡ τεχνολογία στὸ σημερινό τους στάδιο δὲν ἐλέγχουν ἀκόμα τὴν χρησιμοποίηση αὐτῆς τῆς ἐνέργειας.

β) Δὲν κατορθώθηκε ἀκόμα οὔτε ἡ ἀκίνδυνη καταστροφὴ τῶν ἐργοστασίων ποὺ ἀχρηστεύονται, οὔτε ἡ ἀποτελεσματικὴ προστασία ἀπὸ τὴν συνεχιζόμενη ραριενέργεια ποὺ ἀναδίδεται ἀπὸ τὰ πυρηνικὰ ἀπορρίμματα.

γ) Ἕνας αὐξανόμενος ἀριθμὸς τοῦ προσωπικοῦ ποὺ ἐργάζεται στὰ πυρηνικὰ ἐργοστάσια εἶναι ὁπωσδήποτε καταδικασμένος σὲ θάνατο ἀπὸ καρκῖνο ἀπὸ τὶς καθημερινὲς δόσεις διάχυτης ραδιενέργειας ποὺ δέχεται.

Ἡ οἰκολογικὴ διάσταση, σὰν βασικὸ δεδομένο στὸ ἐφεξῆς κάθε πολιτικῆς «ἀνάπτυξης» καὶ πολιτισμοῦ, πρέπει νὰ ἐνταχθεῖ στὸ Πρόγραμμα τῶν ἐπαναστατικῶν δυνάμεων ποὺ ἀγωνίζονται γιὰ μιὰ διαφορετικὴ κοινωνία, ἐκείνη τὴ βασιζόμενη στὸν Αὐτοδιαχειριζόμενο Σοσιαλισμό.

Αὐτὸ συνεπάγεται στὸ ἐπίπεδο τῆς πυρηνικῆς ἐνέργειας, τὴν κατηγορηματικὴ ἀπόρριψη αὐτῆς τῆς μορφῆς ἐνέργειας, τὴν ἀποφασιστικὴ ἀντίθεση στὴ διάδοσή της καὶ ἑπομένως τὴν ὑποστήριξη στὰ ὁλοένα καὶ πιὸ πλατειά, ἀναγκαστικὰ στὸ στάδιο αὐτό, διαταξικὰ κινήματα ποὺ ἀπαιτοῦν:

α) Τὸ ἄμεσο σταμάτημα κάθε νέας πυρηνικῆς ἐγκατάστασης.

β) Τὸ κλείσιμο αὐτῶν ποὺ ἤδη ὑπάρχουν.

γ) Τὴν ἐνίσχυση, κατὰ προτεραιότητα, τῆς ἡλιακῆς ἐνέργειας καὶ ἄλλων νέων ἀκίνδυνων μορφῶν ἐνέργειας, ὑπὸ δημοκρατικὸ ἐργατικὸ καὶ λαϊκὸ ἔλεγχο, στὴν κλίμακα τοῦ ἐργοστασίου, τῆς κοινότητος, τοῦ ἔθνους.

δ) Τὴ σύγκληση κατ' ἀρχὴ πανευρωπαϊκῆς Συνδιάσκεψης ὅλων τῶν ἀντιπυρηνικῶν κινημάτων γιὰ τὴν ἐπεξεργασία κοινοῦ προγράμματος καὶ δράσης ἐναντίον τῆς διατήρησης καὶ ἀνάπτυξης τῆς πυρηνικῆς ἐνέργειας, σὲ εὐρωπαϊκὴ καὶ παγκόσμια κλίμακα.

Ἰούνιος 1979

Τὸ Γραφεῖο τῆς Διεθνοῦς Γραμματείας
τῆς Διεθνοῦς Μαρξιστικῆς Ἐπαναστατικῆς Τάσης

ΠΕΦΤΑΣΤΡΑ

Νικόλαος Κάλας

Ὁδὸς Εὐζώνων, ἀνάμνηση στρατώνων
Ὠδικὸ πτηνὸ κάθισε τὸν φόβο τῆς ἐλευθερίας του
στὸ κάγκελό μας. Τὸν ρυθμὸ τῆς ἀπαγγελίας του κυττάζω
Ὠχρόλευκη ὀμορφιά. Χάθηκε στὰ πεῦκα Βυζαντινῆς οἰκοδομῆς
θύμα γάτας ἢ οὐράνιου ἁρπαχτικοῦ ἢ θυσία του.
Δὲν θὰ τὸν ξεχάσει ἡ βεράντα μας εὔκολα.

Ἔτσι μνημονεύθηκε ὁ σπουργίτης μὲ τὸ τσακισμένο φτερὸ
ποὺ κάθε ἀπομεσήμερο ἐπανακαθοῦσε στὸ ἴδιο σημεῖο
τοῦ τηλεγραφικοῦ σύρματος. Ὑπογράμμιζε τὴν ἀνία μας
ἐνῶ σερνόταν ἀπὸ τὴ ζέστη τῆς πλατείας Ἀγάμων
ἡ φωνὴ τοῦ γιαουρτᾶ. Στὸ διάδρομο
μουρμούριζαν οἱ παντόφλες τῆς SOEUR IRENE
«ὅπου νάναι θάρθει ὁ γιατρός». Σφυρίζει τὸ Λαρισσαϊκό.
Πότε θὰ φύγουμε;

Ὁ ἥλιος θὰ ὑπογραμμίσει πάλι αὔριο
βαθειὲς σκιὲς στὶς νότιες πλευρὲς τῶν κελιῶν
Διακόφτουν τὴ μονοτονία τοῦ ὠχρόλευκου τοίχου
Τοπίο ἀντάξιο τοῦ Χειροίκου, ποιητὴς βαρυσήμαντων τομῶν.

Πότε θὰ ξαναδοῦμε τὴν κορυφὴ τοῦ Κασμπέκ,
τὸ ἀρμένικο καμπαναριό;
Κοιλάδα παυλικιανῶν πίστεων καὶ κομμουνιστικῶν αἱρέσεων
Ὅπως ἐδῶ ἔτσι στὴ Γεωργία, Ὀρθόδοξες παραδόσεις
τέμνονται ἀπὸ ὀθωμανικὲς σαγονιὲς
Ἀνατολίτικες ματιές. Ἀγῶνες, σάρκες.

Εἴμεθα πιὰ τέκνα τῆς μανχαττανῆς Βαβυλῶνας
Ἀναπολοῦμε ἀπόψε κόσμο τῶν παιδικῶν μας ὑπηρεσιῶν
Τὴ φιλολογία τοῦ ἑαυτοῦ μας χάριν τοῦ διαλόγου
ἐπιμελούμεθα. Δυναμώνεται ὁ λόγος, δυναμώνεται

Ἀνάργυρος Πετράκης, πρῶτος δήμαρχος Ἀθηνῶν
Μνημονεύεται. Στὸ Τμπιλίσσι δὲν ξαναβρῆκες
τὸν τάφο τοῦ πατέρα σου, νέος δρόμος
ἰσοπέδωσε τσιφλίκια, προνόμια,
αἱματοβάφηκαν τὰ τολμηρὰ νερὰ τοῦ Κουρὰ ποταμοῦ

Ὁ ποιητὴς ἀποκαλύφτει λάφυρα τῆς μνήμης
Ἐφημερίζει γεγονότα, παίζει μὲ θησαυροὺς
φροϋδικῆς Μυκήνας. Ἡ σκιὰ τοῦ Ὀρέστη
συννέφιασεν ἀπόψε τὸν ἀστερισμὸ τοῦ Περσέα

Στὴν Περσία ἡ γῆ τρέμει, ἐκεῖ οἱ μάγοι
μαγειρεύουν ἀποκρουστικὰ ἐδέσματα
Στὸ Ἀραμπάτ ἐλέω τῶν ἐργατῶν ρέει πάλι
τὸ πετρέλαιο. Ἅμα φθάσει στὸν κόλπο τῆς Σαλαμίνας
θυμήσου τοὺς Πέρσας. Τὰ πεφτάστρα θαύμαζε!

ΝΕΑ ΚΕΙΜΕΝΑ ΤΟΥ Π. ΠΟΥΛΙΟΠΟΥΛΟΥ

Κυκλοφόρησαν νέα «Κείμενα» τοῦ Π. Πουλιόπουλου «γιὰ τὸν πόλεμο, τὴ δικτατορία, τὸ Νέο Κόμμα», ἀπὸ τὴν «Πρωτοποριακὴ Βιβλιοθήκη» (Ἀθήνα 1979).

Τὰ συνιστοῦμε θερμότατα σ' ὅλους τοὺς ἀναγνῶστες μας καὶ ἐπιφυλασσόμαστε νὰ τὰ σχολιάσουμε προσεχῶς.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΓΙΑ ΤΟ ΣΟΣΙΑΛΙΣΜΟ

ΔΙΜΗΝΗ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ:

«Γιά τό Σοσιαλισμό»
Κεντρικό Ταχυδρομεῖο
Ταχ. Θυρίς 674
ΑΘΗΝΑ

Ὑπεύθυνος Σύνταξης
ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΚΟΓΚΟΡΝΑΣ
Κασομούλη 19, Τ.Τ. 411
ΑΘΗΝΑ

Ὑπεύθυνος Τυπογραφείου
ΓΙΩΡΓΟΣ ΖΩΡΖΟΣ
Μεσολογγίου 16
Τηλ. 3611.372

ΣΥΝΔΡΟΜΗ:
Ἑξάμηνη 60 δρχ.
Ἐτήσια 120 δρχ.

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

Τὸ «Γιὰ τὸ Σοσιαλισμὸ» εἶναι ὄργανο δυνάμεων τοῦ ἐργατικοῦ κινήματος, ποὺ τοποθετοῦνται γενικὰ στὸ χῶρο τοῦ 'Επαναστατικοῦ Μαρξισμοῦ.

Ποὔχουν δηλαδὴ ἕνα ξεκάθαρο ἀντιϊμπεριαλιστικό, ἀντικαπιταλιστικὸ καὶ ἀντιγραφειοκρατικὸ σοσιαλιστικὸ πρόγραμμα καὶ θεωροῦν ὅτι ὁ ἀπαραίτητος σοσιαλιστικὸς μετασχηματισμὸς τῆς 'Ελλάδας, καὶ κάθε χώρας, θἆναι ἀποτέλεσμα τῆς ἀναπόφευκτης, σὲ μιὰ ὁρισμένη στιγμή, δυναμικῆς ἀναμέτρησης μὲ τὴν ἔνοπλη ἀντίσταση τῆς ἀντίδρασης, καὶ ἑπομένως ἀποτέλεσμα ἑνὸς ποιοτικοῦ πηδήματος, ἀπὸ μιὰ ἐξελιχτικὴ γιὰ ἕνα διάστημα πορεία στὴν νικηφόρα ὁλοκλήρωση τῆς 'Επανάστασης.

'Επιπλέον δυνάμεων ποὺ θὰ χαράζουν μιὰ ὀρθὴ μεταβατικὴ ταχτικὴ τόσο ἀπέναντι στὸ ταξικὸ κίνημα τῆς χώρας, ὅσο καὶ γιὰ τὴ νικηφόρα ἔκβαση τῆς πορείας πρὸς τὴν 'Επανάσταση, ἔξω ἀπὸ κάθε σεχταριστική, «μεσσιανική» νοοτροπία καὶ πραχτική.

Τὸ «Γιὰ τὸ Σοσιαλισμὸ» ἀγωνίζεται γιὰ ἕνα Σοσιαλισμὸ βασιζόμενο στὴν αὐτοκυβέρνηση, τὴν αὐτοδιαχείρηση, τὴν αὐτοτέλεια τῶν ἐργαζομένων μαζῶν, σ' ὅλους τοὺς τομεῖς καὶ σ' ὅλα τὰ ἐπίπεδα, σοσιαλισμὸ βασικὰ ἀντίθετο στὸ σχῆμα τοῦ γραφειοκρατικοῦ κρατικοῦ «Σοσιαλισμοῦ», ποὺ στηρίζεται στὴν οὐσιαστικὴ ἐξουσία τοῦ «'Εργατικοῦ» Κράτους, τοῦ «'Επαναστατικοῦ» Κόμματος καὶ τῶν ἐντεταγμένων σ' αὐτὰ Συνδικάτων.

Τὸ «Γιὰ τὸ Σοσιαλισμό» θὰ παραμείνει ὄργανο ἀνοικτὸ στὴν κριτικὴ ἔρευνα καὶ συζήτηση τῶν βασικῶν θεμάτων τοῦ σύγχρονου ἐπαναστατικοῦ μαρξισμοῦ, δημοσιεύοντας κάθε σοβαρὴ συνεισφορὰ πρὸς αὐτὴ τὴν κατεύθυνση, ἀπὸ ὁποιαδήποτε ἐπαναστατικὴ μαρξιστικὴ τάση, ὀργάνωση ἢ ἀγωνιστικὴ